

PLA DE PROTECCIÓ CIVIL DE CATALUNYA

PLA TERRITORIAL DE PROTECCIÓ CIVIL

Pla PROCICAT

(Informat favorablement per la Comissió de Protecció Civil de Catalunya
en la sessió de 22.12.94, i homologat per la "Comisión Nacional
de Protección Civil" el 23-02.95)

ÍNDEX GENERAL

1.	PREÀMBUL, MARC LEGAL I DISPOSICIONS GENERALS	1.8
1.1.	PREÀMBUL.....	1.9
1.2.	MARC LEGAL.....	1.9
1.3.	DISPOSICIONS GENERALS.....	1.14
1.4.	LA COMISSIÓ DE PROTECCIÓ CIVIL DE CATALUNYA.....	1.16
1.5.	LÈXIC.....	1.17
2.	INFORMACIÓ TERRITORIAL	2.1
2.1.	L'ÀMBIT GEOGRÀFIC.....	2.2
2.2.	LES REGIONS NATURALS DE CATALUNYA.....	2.11
	2.2.1. ... Els pirineus.	2.12
	2.2.2. ... Els pre-pirineus.	2.13
	2.2.3. ... El sistema transversal.	2.14
	2.2.4. ... La plana empordanesa.	2.15
	2.2.5. ... La depressió central.	2.16
	2.2.6. ... El sistema mediterrani.	2.17
3.	EL RISC	3-1
3.1.	DISPOSICIONS GENERALS SOBRE EL RISC.....	3-2
	3.1.1. ... Coneixement dels riscos.	3-2
	3.1.2. ... Anàlisi de risc.	3-2
	3.1.3. ... Inventari de riscos de Catalunya.	3-2
	3.1.4. ... El mapa de riscos de Catalunya.	3-2
	3.1.5. ... Intervenció administrativa en base al coneixement del risc.	3-3
3.2.	CLASSIFICACIÓ DELS RISCS.....	3-3
3.3.	RISCS D'ORIGEN NATURAL.....	3-4
3.4.	RISCS D'ORIGEN TECNOLÒGIC.....	3-5
3.5.	RISCS D'ORIGEN ANTRÒPIC.....	3-6
3.6.	INTERCONNEXIÓ DELS RISCS.....	3-8

4.	PLANEJAMENT DE PROTECCIÓ CIVIL	4-1
4.1.	PLANEJAMENT DE PROTECCIÓ CIVIL.....	4-2
4.2.	DISPOSICIONS GENERALS SOBRE ELS PLANS DE PROTECCIÓ CIVIL.....	4-2
4.3.	PLANEJAMENT DE PROTECCIÓ CIVIL TERRITORIAL.....	4-4
4.4.	CONTINGUT MÍNIM DELS PLANS DE PROTECCIÓ CIVIL TERRITORIALS.....	4-5
4.5.	PLANEJAMENT DE PROTECCIÓ CIVIL ESPECIAL I ESPECÍFIC.....	4-6
4.6.	CONTINGUT MÍNIM DELS PLANS ESPECIALS I PLANS D'ACTUACIÓ MUNICIPAL I COMARCAL.....	4-7
4.7.	CONTINGUT MÍNIM DE TOTES LES CATEGORIES DE PLANS.....	4-7
4.8.	PLANS D'AUTOPROTECCIÓ.....	4-8
4.9.	PROCEDIMENTS O PROGRAMES D'ACTUACIÓ SUBSIDIARIS O COMPLEMENTARIS.....	4-8
5.	ESTRUCTURA DE DIRECCIÓ A CATALUNYA I FUNCIONS	5-1
5.1.	DIRECCIÓ DE LA GENERALITAT.....	5-2
5.2.	DIRECCIÓ DE L'ESTAT.....	5-3
5.3.	COORDINACIÓ ENTRE LA GENERALITAT I L'ADMINISTRACIÓ GENERAL DE L'ESTAT.....	5-4
	5.3.1. ... Funcions de l'Administració General de l'Estat a Catalunya.	5-4
	5.3.2. ... Elaboració i aplicació de procediments i mètodes en matèria de protecció civil	5-4
	5.3.3. ... Manteniment i operativitat dels plans de protecció civil.	5-5
	5.3.4. ... Relació entre el CECOP de l'Administració General de l'Estat i el CECAT.	5-6
5.4.	DIRECCIÓ DE LA PROTECCIÓ CIVIL.....	5-7
5.5.	ESTRUCTURA DELS PLANS TERRITORIALS DE PROTECCIÓ CIVIL A CATALUNYA.....	5-8
5.6.	FUNCIONS DE DIRECCIÓ.....	5-9
5.7.	RESPONSABILITAT D'AUTOPROTECCIÓ.....	5-10
5.8.	INTERFASE ENTRE AUTORITATS I ALTRES RESPONSABLES.....	5-10
5.9.	DECLARACIONS D'"ALERTA", "EMERGÈNCIA" I "ACTIVACIÓ DEL PLA".....	5-11
5.10.	ELS COMITÈS D'EMERGÈNCIES DE LA GENERALITAT I DELS D'ÀMBIT LOCAL.....	5-13
5.11.	EL COMITÈ D'EMERGÈNCIES DE CATALUNYA.....	5-14
5.12.	EL GABINET D'INFORMACIÓ DEL COMITÈ D'EMERGÈNCIES DE CATALUNYA.....	5-15

ANNEX 5.A:	MODELS DE COMUNICATS SEGONS DIVERSOS TIPUS DE RISCS	5-18
1.	MODELS DE COMUNICATS ADREÇATS ALS MITJANS DE COMUNICACIÓ	5-19
2.	MODELS DE COMUNICATS A LA POBLACIÓ.....	5-24

6. ELS CECOP A CATALUNYA. 6-1

6.1.	ELS CECOP A CATALUNYA.....	6-2
6.2.	EL CENTRE DE COORDINACIÓ OPERATIVA DE CATALUNYA (CECAT).	6-2
6.3.	EL CECOTAR (CENTRE DE COORDINACIÓ OPERATIVA DE TARRAGONA).	6-3

ANNEX 6.A:	CENTRES DE COORDINACIÓ DE SERVEIS DE LA GENERALITAT.....	6-4
ANNEX 6.B:	SERVEIS DE LA GENERALITAT AMB SERVEI TÈCNIC DE LOCALITZACIÓ PERMANENT.	6-6
ANNEX 6.C:	CENTRES DE COORDINACIÓ DE L'ESTAT A CATALUNYA.....	6-8
ANNEX 6.D:	CENTRES DE COORDINACIÓ PÚBLICS I PRIVATS NO DEPENDENTS DE LA GENERALITAT.	6-10
ANNEX 6.E.:	SISTEMÀTICA PER FACILITAR L'OPERATIVITAT DEL CECAT DAVANT DIVERSOS RISCS.....	6-13

7. CENTRES DE COMANDAMENT AVANÇAT. GRUPS D'ACTUACIÓ I FUNCIONS. 7-1

7.1.	CENTRES DE COMANDAMENT AVANÇAT (CCA).	7-2
7.2.	GRUPS D'ACTUACIÓ.	7-2
7.3.	FUNCIONS DE CADA UN DELS GRUPS D'ACTUACIÓ.	7-4
	7.3.1. ...Els grups d'Intervenció	7-4
	7.3.2. ...Els grups Sanitaris	7-5
	7.3.3. ...Els grups d'Ordre	7-6
	7.3.4. ...Els grups Logístics	7-7

8.	MESURES DE PROTECCIÓ	8-1
8.1.	TIPOLOGIA DE LES MESURES DE PROTECCIÓ.	8-2
8.2.	MESURES DE PROTECCIÓ A LA POBLACIÓ.	8-3
	8.2.1. Control d'accessos.	8-3
	8.2.2. Avisos a la població. Xarxes d'alarma.	8-3
	8.2.3. Codi dels senyals d'alarma.	8-4
	8.2.4. Llocs de refugi o aïllament.	8-7
	8.2.5. Evacuació.	8-7
	8.2.6. Assistència sanitària.	8-7
	8.2.7. Mesures bàsiques d'autoprotecció personal. Informació a la població.	8-8
8.3.	MESURES DE PROTECCIÓ DELS BÉNS.	8-8
	8.3.1. Definició.	8-8
	8.3.2. Mesures de protecció del medi ambient.	8-9
8.4.	VALORACIÓ DE DANYS. REHABILITACIÓ.	8-9
	8.4.1. Responsabilitat de rehabilitació de l'Administració General de l'Estat.	8-10
	8.4.2. Determinació de mesures reparadores.	8-11
	8.4.3. Subministrament d'aigua.	8-11
	8.4.4. Subministrament d'aliments.	8-12
	8.4.5. Subministrament d'energia.	8-12
	8.4.6. Serveis de salvament.	8-12
	8.4.7. Serveis de sanitat.	8-13
	8.4.8. Servei d'assistència i alberg.	8-13
	8.4.9. Servei de transport.	8-14
	8.4.10. Servei de comunicacions i informació.	8-14
ANNEX 8.A:	MESURES D'AUTOPROTECCIÓ D'ALGUNS TIPUS DE RISC.	8-15
ANNEX 8.B:	ESTRATÈGIES PER A LA PLANIFICACIÓ DEL SÒL ADREÇADES A LA PREVENCIÓ DE RISCS	8-34
9.	<u>EL VOLUNTARIAT</u>	9-1
9.1.	DISPOSICIONS GENERALS.	9-2

10. ELS RECURSOS MOBILITZABLES 10-1

10.1. RECURSOS MOBILITZABLES	2
10.2. INTEGRACIÓ DELS CATÀLEGS DE RECURSOS.....	2
10.3. SISTEMA DE MOBILITZACIÓ DE RECURSOS.	2
10.4. COMPROVACIONS PERIÒDIQUES DELS RECURSOS MOBILITZABLES.....	3

ANNEX 10.A.: CATÀLEG DE RECURSOS DE CATALUNYA	10-4
1. CLASSIFICACIÓ HOMOLOGADA DE RECURSOS.....	10-5
2. ÍNDEX DE L'APLICACIÓ INFORMÀTICA DELS CATÀLEGS DE RECURSOS.....	10-6
3. MODELS DE FITXES PER A LA CONFECCIÓ DEL CATÀLEG DE RECURSOS.....	10-9
ANNEX 10.B.: TITULARITAT DELS RECURSOS MOBILITZABLES.....	10-13

11. CARTOGRAFIA 11-1

11.1. CARTOGRAFIA.....	2
11.2. ESCALAT	2
1. Mapes de situació i coneixement general	2
2. Mapes bàsics de terme municipal	2
3. Mapes nucli urbà i altres àrees i mapes de detall diversos	3
11.3. SIMBOLOGIA.	3

ANNEX 11.A.: CARTOGRAFIA DE PROTECCIÓ CIVIL. RELACIÓ CARTOGRÀFICA DE L'INSTITUT CARTOGRÀFIC DE CATALUNYA.....	4
ANNEX 11.B.: EL SISTEMA D'INFORMACIÓ GEOGRÀFICA DEL CECAT (S.I.G.).....	12

12. IMPLANTACIÓ I MANTENIMENT DELS PLANS DE PROTECCIÓ CIVIL. 12-1

12.1. IMPLANTACIÓ I MANTENIMENT DELS PLANS DE PROTECCIÓ CIVIL.....	12-2
12.2. PROGRAMES FORMATIUS ADREÇATS ALS DIFERENTS SERVEIS, GRUPS I AUTORITATS DELS PLANS DE PROTECCIÓ CIVIL.....	12-2
12.2.1. Els programes formatius	12-2
12.2.2. La integració de coneixements en el marc dels plans de protecció civil (en el context dels programes de formació dels diferents centres formadors i les diferents escoles dels responsables de la gestió dels plans de Protecció Civil i dels components dels grups d'actuació).....	12-4
12.3. PROGRAMES D'EXERCICIS D'ENSINISTRAMENT DELS GRUPS D'ACTUACIÓ.	12-6
12.4. DEFINICIÓ I NORMALITZACIÓ DE SIMULACRES	12-7
12.4.1. Generalitats.....	12-7
12.4.2. Periodicitat.....	12-8
12.4.3. Preparació i desenvolupament.	12-8
12.5. LA INFORMACIÓ A LA POBLACIÓ.	12-10
ANNEX 12.A.: INFORMACIÓ A LA POBLACIÓ: ESTRUCTURA D'UN PROGRAMA DE COMUNICACIÓ.....	13

1. PREÀMBUL, MARC LEGAL I DISPOSICIONS GENERALS

1.1. PREÀMBUL.

Les calamitats que Catalunya pot patir són d'origen molt divers. Les més experimentades per la població, històricament, són les causades pels incendis forestals, les derivades dels accidents al transport de mercaderies perilloses per carretera o ferrocarril, les derivades d'accidents de trànsit, d'inundacions, riudes, accidents que es produeixen a indústries químiques o centrals nuclears, accidents deguts a allaus, nevades i glaçades, esllavissades, terratrèmols, sequeres, i d'altres.

És condició necessària i pràctica que la pròpia societat vagi prenent consciència que aquelles calamitats poden produir-se en el seu entorn, que cal doncs que generin mesures d'autoprotecció dirigits a minimitzar els danys, mesures autoorganitzatives que vagin des de la persona, passant per la llar, l'empresa, el barri, el polígon industrial, la urbanització, el districte, el municipi, els ens supramunicipals, fins arribar, finalment, a la pròpia comunitat autònoma.

Ara, en aquesta línia, el Govern de la Generalitat aprova el seu pla territorial de protecció civil, el Pla de Protecció Civil de Catalunya (d'ara endavant, **PROCICAT**). D'acord amb l'epígraf 3.1 de la "Norma Básica de Protección Civil" (d'ara endavant, **NBPC**), aprovada pel Real Decreto 407/1992, les comunitats autònomes han d'elaborar el seu pla de protecció civil per fer front a "les emergències generals que es puguin presentar al seu àmbit territorial i a àmbits inferiors". La promulgació del PROCICAT fa inaplicable a Catalunya les previsions del Real Decreto 1378/1985 de "Medidas provisionales para la actuación en situaciones de emergencia en los casos de grave riesgo, catástrofe o calamidad pública", d'acord amb la disposició transitòria de la NBPC.

1.2. MARC LEGAL.

D'acord amb l'epígraf 3.2 de la NBPC, el pla de protecció civil de Catalunya pot tenir caràcter de pla "Director", caràcter que adopta expressament. El PROCICAT té la vocació de formular una regulació global de la protecció civil a Catalunya, "establir el marc organitzatiu general" en què s'hi integri la protecció civil pròpiament de la Generalitat amb la dels ens locals de Catalunya. Inclou els mecanismes i lèxic que fan possible el funcionament integrat de tots els serveis públics i plans, i que fan possible també el continuum d'autoritats que

eventualment hi han d'intervenir, simultàniament o successivament. El PROCICAT ordena, també, aspectes de l'autoprotecció i, finalment, preveu la relació amb els serveis, planejament i autoritats de l'Estat.

El PROCICAT és un pla "Territorial". Aborda les estructures de resposta a qualsevol tipus de risc: és un pla "multirisc", complementàriament a les diverses categories del planejament especial, que regulen estructures adaptades a cada tipus singular de risc.

Un cop deixat clarament afirmat el principi de direcció unipersonal o d'"autoritat única" de les emergències (l'anomenat "mando único" fixat a l'article 9,d de la Ley 2/85 "sobre Protección Civil"), els dubtes sorgien en considerar si aquell comandament pertocava a la Generalitat, i amb quin grau de plenitud. Tant la Ley 2/85 com el Real Decreto 1378/1985 varen obrir un règim transitori que exclouia el comandament autonòmic.

Mentre que històricament la legislació de règim local deixa completament aclarit el comandament en cas de calamitats per part de l'alcalde (fórmula també recollida a la legislació catalana, cf. article 51.1 K de la Llei 8/87 "Municipal i de Règim Local de Catalunya"), no era així amb el cas de la màxima autoritat a la Generalitat en matèria de seguretat pública, la persona titular del Departament de Governació. Fins ara, el comandament genèric d'operacions per fer front a les calamitats depenia del binomi alcalde-governador civil. L'Estatut d'Autonomia de Catalunya (amb el punt de partida del seu article 13) i les sentències del Tribunal Constitucional números 123/1984 i 133/1990, obriren pas a la competència autonòmica en protecció civil, competència que la Ley 2/1985 no reconeix directament sinó condicionada als termes de la planificació i sense que la tipologia de plans reservada a la comunitat autònoma fixés cap mena de potestat de direcció única per part de l'autoritat autonòmica. La NBPC -promulgada el 1992-, tal com hem dit, establí la possibilitat que les comunitats autònomes aprovessin un seu "pla director", i que aquest fixés la figura del "director del Pla".

Així doncs, el PROCICAT havia de justificar la integritat del comandament de la Generalitat. S'ha descrit una figura paral·lela a la de declaració d'"Interés Nacional" (cf. epígraf 1.2 de la NBPC), és a dir, la Declaració d'Alerta i la Declaració d'Emergència, per part de la Generalitat i que tenen com a causa jurídica, precisament, l'"Interès Nacional de Catalunya": la contrastada insuficiència de capacitat de resposta d'alguna administració local o d'un àmbit

d'autoprotecció. La Generalitat pot arribar a fer front, doncs, a tot tipus de situacions calamitoses generades al territori: quan un pla hagi determinat nivells mesurables de gravetat a partir dels quals calgui aquell comandament autonòmic, o, com a potestat discrecional a valorar per l'autoritat d'acord amb la gravetat de circumstàncies no descrites d'avançada. En base, repetim, a un criteri dinàmic de "gravetat" creixent de la calamitat, de la creixent necessitat d'ajut, de la creixent insuficiència de capacitat de resposta dels serveis de seguretat públics locals i privats que responen al dany. L'estructura de direcció a Catalunya serà la mateixa que la seva organització territorial: municipis, àmbits supramunicipals, Generalitat i Estat. Per bé que l'exercici de l'autoritat per qualsevol d'aquestes organitzacions territorials anirà sempre acompanyat de l'acompliment d'uns deures d'informació vers l'autoritat superior, per tal que aquesta jutgi ella mateixa el nivell objectiu de gravetat. Ultra les situacions de direcció autonòmica, la Generalitat podrà sempre col·laborar.

És competència exclusiva de l'Estat el ple comandament d'operacions davant dels riscos i calamitats generades a les centrals nuclears de potència d'Ascó i Vandellós, així com també davant dels riscos i calamitats bèl·liques. En aquests dos supòsits la Generalitat pot, però, participar en els respectius comitès d'emergències, així com en les tasques d'elaboració dels plans de protecció civil.

El PROCICAT declara doncs, les circumstàncies i condicions per l'exercici ple del comandament de la Generalitat -basant-se en l'epígraf 3.3 de la NBPC-; que suposa una "potestat de coordinació", bo i entenent per coordinació la coneguda definició del Tribunal Constitucional (STC 32/1983, després repetida en altres sentències ¹). Declarada formalment la direcció per part de l'autoritat autonòmica, la potestat de coordinació de la Generalitat s'estén, com ja hem avançat, a les potestats de l'Administració General de l'Estat present a Catalunya i a les dels ens locals. Mentre que l'"Interés Nacional" no serà declarat per l'autoritat estatal, la direcció autonòmica és plena a Catalunya.

Finalment, la competència de la Generalitat en matèria de protecció civil és plena també en qualsevol domini públic dins el territori de Catalunya, ja que la titularitat del domini públic, ella mateixa, no és criteri de delimitació competencial

---

1

"La coordinación persigue la integración de la diversidad de las partes o subsistemas en el conjunto del sistema, evitando contradicciones y reduciendo disfunciones que, de subsistir, impedirían o dificultarían respectivamente la realidad del sistema. La coordinación general debe ser entendida como la fijación de medios y sistemas de relación que hagan posible la información recíproca, la homogeneidad técnica de determinados aspectos y la acción conjunta de las autoridades (...) en el ejercicio de sus respectivas competencias de tal modo que se logre la integración de actos parciales en la globalidad del sistema".

(sentències del Tribunal Constitucional números 77/1984, 227/1988, 103/1989, 149/1991). L'únic criteri és el grau de plenitud de la competència, i aquesta és de plena eficàcia territorial segons l'article 7 de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya.

Pel que fa a la integració amb la protecció civil de l'Estat, està prevista als mecanismes inclosos a la NBPC, sobre tot la "declaración de Interés Nacional" per part del ministre de Justícia i Interior; amb la promulgació de les Directrius Bàsiques que regulen el mínim comú denominador dels plans especials dedicats a cada risc ², i amb la futura planificació estatal que farà possible l'actuació integrada de l'Administració General de l'Estat amb les altres administracions. A més d'aquests tres punts de connexió, el propi PROCICAT preveu la garantia de la presència d'ambdues administracions en el cas de direcció d'una o altra, així com la coparticipació en l'elaboració de plans.

El PROCICAT reproduïx el principi segons el qual l'interlocutor de l'administració autonòmica amb l'Estat a Catalunya és el "Delegado del Gobierno" (article 154 de la Constitució, i en general Ley 17/1983, de "Delegados del Gobierno en las Comunidades Autónomas"), mentre que l'Administració General de l'Estat, tant la perifèrica a Catalunya com els diversos òrgans de seguretat pública centrals, són, lògicament, autònoms en els diversos procediments, delegacions i distribució de funcions entre aquells figura, els governadors civils, la Comisión Nacional de Protección Civil i la resta d'autoritats.

El PROCICAT confirma el paper que ja es reconeix als delegats territorials del Govern de la Generalitat en funcions de seguretat pública, amb el règim de delegació de funcions que poden assumir, delegació que cal concretar mitjançant plans i procediments i programes d'actuació.

El PROCICAT no és una norma aïllada, sinó un pas més d'ençà que la Generalitat començà a actuar en protecció civil. Com a producció normativa del Departament de Governació, cal que esmentem els reglaments amb els quals el PROCICAT s'integra: el Decret 152/1987 "de creació de la Comissió de Protecció Civil de Catalunya", el Decret 9/1989 "de creació de la Gerència en Matèria de Protecció Civil", el Decret 142/1990 "de regulació del procediment per a

---

² Fins ara han estat promulgades la "Directriz Básica de planificación de protección civil de emergencia por Incendios Forestales" -Orden de 2 d'abril de 1993-, la "Directriz Básica para la elaboración y homologación de los Planes Especiales del Sector Químico" - Resolución de 30 de gener de 1991 -, així com el "Plan Básico de Emergencia Nuclear" - Orden de 29 de març de 1989 -. La "Directriz Básica de planificación de protección civil ante el riesgo de inundaciones" ha estat informada favorablement per la Comisión Nacional de Protección Civil, amb data 3 de novembre de 1994.

l'elaboració, l'aprovació i l'homologació dels Plans d'emergència municipal", el Decret 234/1990 "de regulació de competències de la Generalitat en matèria de protecció civil", el decret 246/1992 "sobre la Creació del Centre de Coordinació Operativa de Catalunya". També hem de considerar els reglaments que van distribuir entre el departament d'Indústria i el de Governació les funcions de prevenció d'accidents majors en determinades indústries químiques. S'integra també la intensa tasca planificadora, en els dos vessants, plans d'emergència exterior d'indústries amb risc d'accidents majors, i plans bàsics d'emergència, tant municipals com comarcals; així com l'ampli conjunt de convenis, protocols i altres formes, que el Departament de Governació ha anat acordant amb altres organitzacions de la pròpia Generalitat, amb empreses i amb altres administracions públiques, per regular-ne aspectes parcials o cojuturals, però igualment importants, de la protecció civil. En l'aspecte financer, la Resolució de 10 de juliol de 1991 de "convocatòria dels ens locals per a la formació del programa específic d'ajut econòmic en matèria de protecció civil (programa integrat en el Pla Únic d'Obres i Serveis de Catalunya) obrí el camí a successives convocatòries en igual sentit, per tal que municipis i comarques de Catalunya accedissin a recursos amb què finançar inversions en protecció civil. Aquesta tasca de foment, juntament amb la realització constant de simulacres, formació, cursos, entrenaments, etc, dels professionals i voluntaris amb responsabilitats operatives, són endegades anualment pel Departament de Governació.

El PROCICAT recull també les formes concretes que algunes de les estructures principals de la protecció civil han adquirit a la Generalitat, fruit de la seva experiència administrativa: per exemple, catàleg de recursos, grups d'actuació, voluntariat, funcions dels CECOP, tipologia del planejament, etc. El PROCICAT preveu un planejament estructurat en base a les dues categories bàsiques fixades a la Ley 2/1985, plans territorials i plans especials. No obstant això, qualsevol tipus de plans poden integrar-se en base a compartir estructures, serveis, autoritats. A més, s'aprofita l'"oportunitat" per determinar algunes novetats: el registre de plans, la regulació dels codis dels senyals d'alarma a la població, un lèxic bàsic únic, la facultat del Departament de Governació d'informar la planificació i les actuacions urbanístiques.

En relació a aquesta darrera opció, la planificació del sòl és un instrument clau per minimitzar els riscos. Els territoris que hauran assimilat les previsions del risc a través de la planificació del sòl i altres actuacions urbanístiques seran territoris

amb un grau més alt de seguretat global, capaços d'atreure més demanda, més competitiu econòmicament.

1.3. DISPOSICIONS GENERALS.

La Protecció Civil consisteix alhora en l'autoprotecció personal i en un servei públic, adreçats a garantir la seguretat dels ciutadans, béns i medi ambient davant les calamitats.

La intervenció pública en protecció civil es justifica quan els responsables directes afronten riscos o calamitats que superen llur capacitat normal de prevenció o resposta, i els cal una aportació suplementària de recursos i de coordinació.

La competència de protecció civil de la Generalitat s'estén:

- a) A tot tipus de riscos o calamitats, tinguin o no una planificació pròpia.
- b) A situacions on es presenta simultàniament una pluralitat indivisible de riscos, i també a riscos de conseqüències perjudicials no collectives, però on les mesures de coordinació intraadministratives o interadministratives augmenten la garantia de seguretat.
- c) Respecte de cada risc, a les fases referides al preàmbul de la NBPC, que són: l'anàlisi tècnica-científica dels riscos ("previsió"), l'execució de tot tipus de mesures prèvies tendents a minvar la probabilitat del risc o els efectes dels danys ("prevenció"), l'elaboració de plans ("planificació"), la intervenció directa contra els danys ("intervenció"), i el màxim restabliment possible de la integritat dels ciutadans, béns i medi ambient danyats ("rehabilitació").

La Generalitat garanteix la protecció civil a Catalunya:

- a) Amb els serveis públics de protecció civil propis i amb l'assignació de funcions de protecció civil a d'altres serveis públics de titularitat pròpia.

- b) Amb l'exercici, en les condicions fixades pel PROCICAT, d'una direcció coordinadora sobre totes les autoritats públiques situades a Catalunya, pròpies, locals i estatals. La Generalitat ha d'impedir els buits o ensolapaments de direcció i garantir la decisió de la seva transferència cap a autoritats cada cop més capaces, en funció de la gravetat creixent del risc o calamitat.
- c) Amb el seguiment de risc o calamitat en els supòsits en què no exerceix la direcció.
- d) Amb l'establiment d'obligacions personals.
- e) Amb la mobilització, coactiva o voluntària, de béns i drets, així com la transferència de subministraments bàsics, de propietat privada. La mobilització o transferència han de ser necessàriament transitòries, durant el temps estrictament necessari per a la previsió, prevenció, intervenció i rehabilitació.
- g) Amb el foment de l'autoprotecció, d'infraestructures, d'elaboració de plans i de recerca aplicada.

El Govern pot aprovar reglaments tècnics, financers i organitzatius per desenvolupar les funcions bàsiques de previsió, prevenció, planificació, intervenció i rehabilitació. El contingut dels reglaments no pot implicar de treure homogeneïtat de terminologia ni grau d'integració als plans i activitats del conjunt de l'Estat.

La competència de direcció de protecció civil de la Generalitat s'estén a tot el territori de Catalunya i, en conseqüència, a la part inclosa dins el domini públic estatal i infraestructures annexes. La competència s'estén també al domini públic de les altres administracions públiques.

La Generalitat garanteix a les autoritats estatals i locals d'aquell domini públic la participació en l'elaboració dels corresponents plans i en els comitès d'emergències.

La persona titular del Departament de Governació té la facultat de requerir a les autoritats pròpies, així com a les locals i estatals i als responsables privats la informació i col·laboració necessàries als efectes de la previsió, prevenció, planificació, intervenció i rehabilitació, d'acord amb l'article 12 de la Ley 2/1985. Així també, té la facultat de requerir informació de les activitats i plans de defensa passiva que afecten Catalunya.

1.4. LA COMISSIÓ DE PROTECCIÓ CIVIL DE CATALUNYA.

La Comissió de Protecció Civil de Catalunya ha estat creada pel Decret 152/1987, de 9 d'abril. La seva constitució representa el primer pas del desplegament de la protecció civil per part de la Generalitat de Catalunya.

La Comissió la componen el president, que és la persona titular del Departament de Governació, el vice-president, que és el Gerent de Protecció Civil, el secretari i els representants de les següents organitzacions:

- 9 vocals en representació de la Generalitat de Catalunya.
- 6 vocals en representació de l'administració General de l'Estat.
- 5 vocals en representació de l'administració local, d'ells, 3 per la Federació de Municipis de Catalunya, 1 per l'Associació Catalana de Municipis i 1 per l'Ajuntament de Barcelona.
- 4 vocals, tècnics experts en matèria de protecció civil.

Des del moment de la seva constitució, en reunió plenària de data 14 d'octubre de 1987, la Comissió ha dut a terme un seguit d'activitats, totes elles com a desenvolupament de les seves funcions, d'acord amb el Decret 152/1987.

1.5. LÈXIC.

Als efectes del **PLA DE PROTECCIÓ CIVIL DE CATALUNYA (PROCICAT)**, s'estableixen els següents conceptes i corresponents definicions:

"Activació del Pla"

Contrasenya adreçada a la població sotmesa al risc o calamitat, així com als serveis, grups i autoritats que han d'intervenir-hi, per tal que exerceixin les operacions preestablertes al pla de protecció civil. L'Activació només pot realitzar-se "en Alerta" o bé "en Emergència".

"Alarma"

Senyal emès per una instal·lació o informació emesa per una persona, que avisa als destinataris de l'existència de riscos o calamitats.

"Alerta"

Contrasenya adreçada a la població sotmesa al risc, així com als serveis, grups i autoritats que han d'intervenir-hi, que indica la possibilitat o l'obligació de realitzar durant el període de vigència de la contrasenya, determinades operacions normalment preestablertes de caire preventiu o rehabilitador.

"Calamitat"

Materialització d'un risc en danys.

"Catàleg de Recursos"

Instrument de suport informatiu per inventariar les dades identificadores dels béns de titularitat pública o privada, d'organitzacions, professionals i ciutadans dels quals es pot preveure, en virtut de la seva utilitat o especialitat, la seva mobilització coactiva o voluntària, per a col·laborar en riscos o calamitats.

"Centre de Comandament Avançat" (l'acrònim és CCA)

Òrgan que integra, en un punt d'actuació concreta sobre el terreny de la calamitat, els diferents tècnics coordinadors de cada grup d'actuació i els caps jeràrquics naturals.

"Centre de Coordinació Operativa" (l'acrònim és CECOP)

Instal·lació d'auxili a la direcció de protecció civil, mitjançant la qual s'exerceix suplència de comunicació, coordinació i centralització d'informació entre tot tipus de serveis de seguretat i altres, els seus respectius centres de control d'emergències o centres de coordinació, així com també entre autoritats, CCA i CRA, en situacions declarades d'"Alerta", "Emergència", "Simulacre", "Exercici", "Activació del pla"; i també en situacions on cal fer seguiment de riscos o calamitats.

Acrònims relatius a les diferents categories de centres de coordinació operativa:

CECAT, com a cecop de la Generalitat.

CECOM, com a cecop d'un consell comarcal.

CECOPAL, com a cecop d'un ajuntament.

"Centre Receptor d'Alarmes" (l'acrònim és CRA)

Instal·lació des de la qual es presta el servei de recepció d'alarmes de riscos o calamitats amb funcionament permanent durant les vint-i-quatre hores del dia tots els dies de l'any.

"Comitè d'Emergències"

Òrgan ordinari o especial, que integra les funcions de direcció, d'assessorament i d'informació del risc o calamitat.

"Consell Assessor"

Òrgan de consulta del director del pla de protecció civil.

"Director del Pla"

Persona que exerceix les funcions de direcció en matèria de protecció civil, la identitat del qual s'assenyala al pla de protecció civil, i dins l'àmbit territorial d'eficàcia del mateix.

"Director de protecció civil"

Autoritat pública territorial que té assignades les funcions de direcció de la competència de protecció civil, llevat de designacions diferents fixades per actes administratius singulars o per plans de protecció civil.

"Efecte Dominó"

Concatenació de danys. La concatenació pot produir-se entre una instal·lació i altres, d'un únic titular, així com entre dos o més àmbits de diferents titulars, siguin privats o públics.

"Emergència"

Contrasenya adreçada a la població afectada per la calamitat, així com als serveis, grups i autoritats que han d'intervenir-hi, que indica la possibilitat o l'obligació de realitzar durant el període de vigència de la contrasenya, determinades operacions normalment preestablertes i que pretenen la reducció i reparació del dany i la protecció immediata de les persones, béns i medi ambient.

"Exercici"

Representació programada d'alguna de les operacions de resposta (a diferència del Simulacre, on es representa la totalitat d'operacions de resposta) al risc o calamitat, feta en condicions com més semblants millor a la realitat. Les operacions de resposta representades són les associades a les declaracions d'"Alerta" o bé d'"Emergència".

"Grups d'Actuació"

Cada una de les unitats en què actuen sobre el terreny les persones i els seus equips durant el risc o calamitat, organitzades segons funcions homogènies. Les principals funcions homogènies que esdevenen rellevants en la resolució de la majoria dels riscos són: sanitària, intervenció, logística i ordre, així com les pròpies d'un grup expert en funció de la naturalesa del risc.

"Homologació"

Acord administratiu que dóna per verificada la compatibilitat entre un pla de protecció civil i la normativa de protecció civil pel que fa als requisits mínims de resposta al risc previstos al pla, i respectant en tot cas l'autonomia dels ens locals. Altres aspectes de la competència poden ser sotmesos a homologació, segons el Decret 152/1987.

"Implantació"

Accions dels poders públics, previstes en plans o en les corresponents polítiques, destinades a perfeccionar la prevenció o la resposta dels ciutadans, serveis, grups i autoritats davant dels riscos o calamitats a què estan sotmesos, i consistents en formació, entrenament, simulacres, educació preventiva, inversions i altres. Les esmentades accions poden estar detallades als plans de protecció civil i responen al període inicial de vigència del pla o política.

"Manteniment"

Accions per garantir la continuïtat, posada al dia o actualització constant i millora de les accions endegades a través de la Implantació.

"NBPC"

Acrònim de "Norma Básica de Protección Civil", aprovada per Real Decreto 407/1992.

"Pla d'Autoprotecció"

Document que estableix el conjunt sistemàtic de normes de resposta a la globalitat identificable de riscos que poden afectar determinats àmbits, com per exemple: edificis, instal·lacions, nuclis habitats, solars, activitats, i altres.

"Pla de Protecció Civil"

Document que identifica el risc i n'estableix el conjunt sistemàtic de normes de resposta, amb finalitat preventiva, d'intervenció evitadora o paliativa i de rehabilitació. Les normes de resposta poden afectar competències i funcions d'autoritats de diverses administracions públiques i persones privades, totes les quals són coordinades per la persona del "director del pla".

"Procicat"

Acrònim corresponent al "Pla de Protecció Civil de Catalunya".

"Planejament especial"

Tipus de plans de protecció civil que, d'acord amb la classificació establerta al PROCICAT, són elaborats per fer front de forma singular a riscos que per la seva naturalesa requereixen una metodologia tècnic-científica adequada per a cada un d'ells.

"Planejament territorial"

Tipus de plans de protecció civil que, d'acord amb la classificació establerta al PROCICAT, estableixen la planificació primària en l'organització territorial de Catalunya, per fer front a tots els risc que afecten el territori propi, i són supletoris dels plans especials i específics que afecten totalment o parcialment el mateix territori, en tot allò que aquests no regulin o mentre que no siguin homologats.

"Risc"

Eventualitat de danys greus col·lectius produïts per fets de qualsevol naturalesa. S'expressa quantitativament com el producte de la probabilitat que succeeixi el fet pels danys esperats.

"Simulacre"

Contrasenya adreçada a la població sotmesa al risc, així com als serveis, grups i autoritats que han d'intervenir-hi, mitjançant la qual es declara una representació programada de les operacions de resposta al risc o calamitat, feta en condicions com més semblants millor a la realitat. Les operacions de resposta representades son les associades a les declaracions d'"Alerta" o bé d'"Emergència".

2. INFORMACIÓ TERRITORIAL

2.1. L'ÀMBIT GEOGRÀFIC.

El territori de Catalunya és la base per a la localització dels aspectes fonamentals per a l'anàlisi del risc, zonificació del territori en base a l'afectació, establiment de èpoques de perill i desplegament de recursos i localització d'infraestructures de recolzament per a l'actuació en cas de risc o calamitat.

Catalunya és el més extens i antic dels tradicionalment definits com Països Catalans. Actualment, el Principat té 31 980 Km² i una població de 6 milions d'habitants, amb capital a Barcelona i sota l'administració de la Generalitat de Catalunya.

Morfologia. L'evolució geològica.

L'actual configuració física de Catalunya és el fruit d'una complexa història geològica.

Al principi Catalunya formava part d'una conca oceànica en la qual es dipositaren materials sedimentaris essencialment detrítics durant el Cambrià, Ordovicià i Silurià.

Durant el Devonianà la sedimentació va ser variada dipositant-se sediments detrítics però també importants acumulacions de calcàries.

Ja al Carbonífer es van deixar sentir les primeres senyals de la compressió hercínica que originà diferents sistemes de plectes i encavalcaments. En les últimes etapes d'aquest període es produeix l'emersió de la serralada.

A finals del Carbonífer i a principis del Permià es desenvolupà una intensa activitat magmàtica que originà la intrusió dels plutons de granitòries i de nombroses manifestacions volcàniques.

El secundari s'inicià amb un règim extensional durant el qual la sedimentació inicialment continental i detrítica del Triàsic va ser reemplaçada gradualment per dipòsits carbonàtics marins, que predominaren durant el Juràssic i Cretàcic.

Al terciari, durant el Paleògen, s'inicià la compressió alpina que originà el sistema Mediterrani, els Pirineus i la seva conca d'Avant país, la depressió Central.

El Miocé és un període essencialment distensiu durant el qual es tronaren les depressions de Tortosa, Reus-Valls, Vallès-Penedès, Selva, Empordà, Rosselló i Cerdanya i quedaren diferenciats els relleus de la serralada Prelitoral, Litoral i la línia de costa. consegüentment els grans trets de relleu català quedaren ja establerts.

L'aparició de fenòmens localitzats de vulcanisme a la Garrotxa i la Selva i Gironès, i el desenvolupament de l'acció erosiva i la sedimentació subsegüent durant el Pliocé i Quaternari -terrasses al.luvials, deltes, platges, dipòsits glacials- han culminat la configuració morfològica actual del territori català.

Els materials i els sòls

La complexa història geològica de Catalunya ha determinat l'existència actual d'una gran varietat de terrenys. En línies generals, els terrenys primaris -restes de vells massissos hercinians parcialment incorporats als relleus dels Pirineus i del Sistema Mediterrani- estan constituïts per materials granítics i pelítics; en els terrenys secundaris dominen predominantment els materials carbonatats, encara que també argiles, lutites i conglomerats hi són presents (Prepirineus, Garraf, etc); els terrenys terciaris estan formats per margues, argiles, gresos i conglomerats.

Catalunya presenta una gran diversitat en els factors que intervenen en la formació i diferenciació de sòls, com són el clima, els materials geològics, les posicions geomorfològiques i la vegetació que per tant donarà lloc a una gran varietat de tipus sòls. En el mosaic edàfic del país hom distingeix els sòls d'alta muntanya (més de 1600 m), els sòls de muntanya mitjana i els sòls de planes.

En els sòls d'alta muntanya, a més del pedruscall de les tarteres, hi han els sòls minerals bruts no evolucionats (perfil AC o AR) damunt roca compacta, silícia o calcària, anomenats entisòls. En zones de pendent accentuada i damunt de granit, gneis, calcària o esquists (Pirineus, Garraf, Prades, etc) es desenvolupen sòls tipus rànkers d'erosió o rendzines menys desenvolupades, també anomenats ortents. Els sòls evolucionats, de perfil A (B) C, corresponen als sòls bru alpi i bru jove, En indrets més plujosos s'originen sòls tipus podzòlics de muntanya que

poden portar pseudoglei, El glei es presenta sovint associat als aiguamolls, als sòls hidromorfs orgànics, també anomenats histosòls, els quals trobem als Pirineus; als Prepirineus, predominen les rendzines, perfil AC, que cap als cims es poden acidificar restant sòls humífers litocàlcics, i terra fusca de natura relictà.

Entre els sòls de muntanya mitjana, serralades del Sistema Mediterrani i del Transversal, predominen els litòsols associats amb rànkers i rendzines, sobre material silici i calcari, respectivament; en llocs més secs o a menys altitud hi han xerorendzines i xerorànkers. Damunt de gresos de ciment calcari es disposen pararendzines. També abunden la terra fusca, però els sòls clímax d'aquest nivell són els bruns de muntanya (terra bruna), de perfil A (B) C, que a la Catalunya humida es poden acidificar, sòls bruns àcids oligotròfics, i també lixiviar, sòls bruns rentants de perfil A B C, freqüents sobre col.luvions eocènics, que enllacen en altitud amb els sòls bruns ocres i els rànkers criptopodzòlics. A la regió volcànica d'Olot es desenvolupa els sòls bru àndic, o també anomenat tipus andepts. A la Catalunya subhumida i seca, es desenvolupa damunt material silici sòls bruns o terra bruna i sobre material carbonatat sòls bruns calcaris.

Entre els sòls de planes on predominen els materials terciaris i quaternaris (Depressions Centrals i Prelitoral i planes litorals), els sòls bru calcari, càlcic i sieroziom, aquest últim en zones àrides de les comarques meridionals i occidentals. També cal destacar els sòls roigs fersialítics (mediterrani) els quals s'inclouen la terra rossa i els paleosòls fersialítics. A la depressió de l'Ebre es desenvolupen regosòls calcaris, solontxacs i luvisòls rodocròmics. A les terrasses fluvials es donen sòls loèssic, planosòls i sòls amb crostes calcàries; aquests darrers són freqüents en els Camps de Tarragona i al Montsià. En zones deltàiques (delta de l'Ebre) dominen els tipus gleisòls.

El clima i la hidrografia

Situada dins la zona temperada de l'hemisferi septentrional, Catalunya presenta, ultra les característiques climàtiques pròpies de la seva latitud, us trets particulars, que deriven tant de la influència d'àrees pròximes (Mar Mediterrània, Europa Atlàntica, àrees continentals peninsulars, que configuren una varietat climàtica pròpia d'un sector de transició) com de la diversitat del relleu, que accentua aquesta varietat del clima. Les temperatures mitjanes anuals són relativament elevades: oscil·len des de 0° (a les zones més fredes dels Pirineus) fins als 17°C (al sector costaner meridional). El contrast tèrmic més accentuat és a les planes

interiors de la Depressió Central (amb una amplitud d'uns 18-21°C), mentre que al litoral l'oscil·lació és menor (13-15°C d'amplitud). Això fa que, mentre que el perill de glaçades a l'interior s'estén de novembre a maig, les glaçades siguin accidentals al litoral. Les temperatures màximes són assolides a l'interior (les Garrigues, 43°C) i les mínimes als Pirineus (-30°C). La pluviositat és bastant variable: major als Pirineus. Pre-pirineus, Subpirineu i alguns illots muntanyosos de la Serralada Pre-litoral (constituint l'anomenada Catalunya humida) i menor a la resta del territori (Catalunya seca): aquestes dues unitats són separades per la isohieta dels 700 mm de pluja anuals. El règim de precipitacions presenta una tendència equinoccional. En detall, hom pot distingir un sector de règim típicament mediterrani amb estius secs i pluges a la primavera i, sobretot, a la tardor, i un sector de règim pirinenc amb abundants precipitacions pel maig i el juny i tendència a estius humids. La humitat -més elevada a les àrees muntanyenques septentrionals i orientals i al litoral, i menor a les planes interiors- se situa correntment entre el 65 i el 67% d'humitat relativa. Reunint aquests diversos factors, hom s'acorda a distingir tres grans dominis climàtics a Catalunya: un de clima alpí i subalpí, a l'alt Pirineu (amb temperatures baixes, innivació i pluviositat altes), un de clima atlàntic, reduït a la conca de la Garona (plujós, fresc i humit) i un de clima mediterrani, que ocupa la resta del territori, i que hom pot subdividir en una àrea de muntanya alta (Pre-pirineus, Serralada Transversal, Montseny), que marca la transició del clima subalpí al mediterrani, amb un curt període sec, temperatures més suaus i pluviositat i innivació menors, una àrea de muntanya mitjana i baixa, a la Serralada Pre-litoral, amb pluviositat ja molt inferior, neu escassa i mitjana tèrmica més elevada, una àrea de litoral (Depressió Pre-litoral, Serralada Litoral, planes costaneres), amb precipitacions encara més baixes, estius secs i tardor plujosa, i una àrea continental (Depressió Central), amb 5-7 mesos de secada i elevada oscil·lació tèrmica anual. Aquest conjunt d'elements climàtics determina, juntament amb les característiques pedològiques i hidrogràfiques, el marc d'aprofitament agrícola del territori català. En general, hom pot dir que la manca d'aigua és un factor delimitador de la producció agrícola en extensos sectors. La Catalunya que no pateix secada resta circumscrita a les àrees de clima d'alta muntanya i atlàntic. Les àrees amb un o dos mesos de secada són molt extenses. A les planes interiors, continentals, els mesos àrids són quatre, de juny a setembre.

La xarxa hidrogràfica es divideix en tres grans sectors: un vessant occidental, o de l'Ebre, format inicialment pel Segre i engruixit progressivament pels seus tributaris, que davalla dels Pirineus fins a confluïr amb l'Ebre; un vessant oriental,

format pels rius menors que van desembocant a la Mediterrània al llarg del litoral català, des dels Pirineus al delta de l'Ebre; i un vessant septentrional format pels rius que, des dels Pirineus, davallen vers l'Aquitània. Entre el vessant de l'Ebre i l'oriental hi ha un marcat desequilibri. El primer, amb una superfície una mica més gran, disposa d'un total d'aportacions d'una mitjana de 18 700 hm³ d'aigua anuals. El segon, amb una superfície semblant, disposa únicament d'una mitjana de 2 020 hm³/any. La causa fonamental d'aquest desequilibri és, naturalment, l'aportació de l'Ebre, que en la seva confluència amb el Segre és d'uns 12 000 hm³/any, com a mitjana. Cal tenir en compte, d'altra banda, l'aportació de les Nogueres, així com el fet que en el vessant oriental una part important del drenatge és efectuat mitjançant rieres, de règim molt irregular, que resten seques una bona part de l'any. Així, els canals de regadiu han pogut adquirir una importància més gran en el vessant de l'Ebre (canals d'Urgell, 478 hm³, alt d'Urgell, 145 hm³, d'Aragó i Catalunya, 362 hm³ de Pinyana, 369 hm³ a les comarques lleidatanes; i canal de la dreta i de l'esquerra de l'Ebre, al Montsià i al Baix Ebre, etc) que no a l'oriental (canal de la dreta del Llobregat, 40 hm³ i canal de la Infanta, 70 hm³, al Baix Llobregat i al Barcelonès, etc). L'augment del consum urbà i industrial, més gran a la conca oriental, ha obligat a la construcció d'un canal que transvasa aigua de l'Ebre fins les zones industrials del Tarragonès. El marcat desequilibri en el volum dels recursos hídrics de superfície fa que a moltes comarques (Maresme, Selva, Priorat, Conca de Barberà, Terra Alta, Osona, etc) prengui una importància creixent l'aprofitament de les reserves subterrànies. Catalunya té una relativa riquesa en aigües subterrànies, dins la tònica general de desigualtat entre les diferents comarques, motivada per la complexitat de l'estructura geològica. Habitualment es presenten aquífers de poca extensió, de funcionament autònom i de tipologia variada (aquífers al·luvials, a les planes costaneres; rocallosos, en els materials calcaris i granítics costaners; al·luvials i rocallosos relacionats amb els cursos d'aigua interiors; de depressió, en els materials calcaris i detrítics de la Depressió Central i la Pre-litoral). Actualment, prop del 50% dels regadius del vessant oriental s'abasta amb recursos hídrics subterranis, mentre que a la conca de l'Ebre aquest percentatge davalla a un 7%.

La flora i la fauna

El Principat de Catalunya, és comprès en al seva totalitat dins el regne fitogeogràfic holàrtic. Això significa que arreu hi predominen amplament les espècies pròpies de les regions temperades o fredes de l'hemisferi septentrional.

Només a les comarques marítimes s'hi afegeix un molt petit nombre d'espècies paleotropicals, que es localitzen als costers abruptes orientals al sud, a les roques assolellades o a les comunitats aquàtiques. En els darrers temps l'home ha introduït també algunes espècies neotropicals, que s'han naturalitzat sobretot a les zones suburbanes de la terra baixa mediterrània. Dins el seu caràcter general holàrtic, la vegetació catalana és extremament variada i inclou pràcticament representació de tots els grans tipus de paisatge vegetal que existeixen entre l'oceà Àrtic i la mar Mediterrània. Les tres regions biogeogràfiques, boreo-alpina, eurosiberiana i mediterrània, que hom distingeix a l'Europa occidental, arriben totes tres a Catalunya, on es corresponen aproximadament i respectivament amb l'alta muntanya, amb la muntanya mitjana i amb la terra baixa. La vegetació boreo-alpina és limitada d'una manera gairebé exclusiva als Pirineus, on comprèn els estatges nival, alpi i subalpi. L'estatge nival, de les neus perpètuas, té el límit inferior cap a 3 100 m; la seva vegetació, constituïda per herbes poc nombroses i esparses i criptògames, apareix sobretot en els rocs on la neu no s'aguanta. Aquest estatge, en forma típica, només es dona al Pirineu central, i principalment a l'Alta Ribagorça. L'estatge alpi, dels prats naturals, ocupa les altes zones de tots els grans massissos pirinencs, més o menys entre 2 300 i 3 000 m. Hom hi distingeix dos dominis climàtics: el domini del prat de càrex cúrvula (*Gentiano-Caricetum curvulae*), que comprèn la muntanya alpina de la Vall d'Aran, de l'Alta Ribagorça i de les terres pallareses properes, més o menys obertes a la humitat atlàntica; i el domini del prat de festuca supina (*Pumilo-Festucetum supinae*), no tan humit, estès del Pallars Jussà fins al Canigó i Costabona al Pirineu oriental. L'estatge subalpi, dels boscs boreals de coníferes (taigà), comprèn els dominis del bosc de pi negre (*Saxifrago-Rhododendretum*) i de l'abetosa (*Goodyero-Abietetum*). El primer, estès en diverses variants per tot el Pirineu català, ocupa la muntanya entre 1 600 m i 2 300 m, aproximadament. L'abetosa té importància sobretot al vessant nord de la serralada; a la Vall d'Aran apareix més o menys entre 1 200 i 1 600 m. Els poblaments de ginebró dels cims del Montseny representen una irradiació extrema de la vegetació subalpina vers el sud. La vegetació eurosiberiana, nemoral, caracteritzada en general pel predomini del bosc de fulla caduca, arriba cap al vessant septentrional dels quals és eurosiberià

fins a la base: en el vessant sud de la serralada els paisatges eurosiberians se situen sobretot a les altituds mitjanes; en formes més o menys alterades, aquests paisatges, penetrats per elements mediterranis, caracteritzen la muntanya mitjana fins als ports de Beseit. Dues províncies eurosiberianes inclouen territori català: l'atlàntica dels boscs humids i de les landes acidòfiles, i la submediterrània de les rouredes seques. La vegetació atlàntica, empobrida, envolta el vessant oriental dels Pirineus, que rep la humitat de la Mediterrània propera, i arriba fins al Montseny. Hi podem distingir tres dominis climàtics: el domini de la fageda amb el·lèbor verd (*Hellboro-Fagetus*), que forma una banda més o menys discontinua entre 1 000 i 1 600 m al Pirineu oriental i a les muntanyes marítimes humides fins al Montseny i en el qual el caràcter atlàntic hi és força atenuat; i el domini del bosc de roure pèrol (*Isopyro-Quercetum roboris*), situat per sota les fagedes a la baixa Vall d'Aran, del vessant nord dels Pirineus apareix a la Garrotxa. La província submediterrània n'inclou grans superfícies al vessant sud dels Pirineus i també a les muntanyes més meridionals. A Catalunya hi han estat distingits cinc dominis climàtics, que, en ordre de meridionalitat creixent, són: el domini del bosc de pi roig català (*Hylocomio-Pinetum catalaunicae*), esteses per les valls continentals dels Pirineus, de l'Alta Ribagorça al Ripollès, entre 1 300 i 1 600-1 700 m; el domini del bosc de roures de fulla gran amb blada (*Aceri-Quercetum petraeae*), limitat a alguns racons de les muntanyes marítimes compreses entre la Serra de l'Albera i el Montseny, entre 1 000 i 1 500 m, sobre sòl silici; el domini de sòl de roure martinenc amb boix (*Buxo-Quercetum pubescentis*), que ocupa grans extensions sobre sòl calcari o almenys poc àcid a tot el vessant sud dels Pirineus, de l'Alta Ribagorça a l'Alt Empordà i també el vessant oriental de la serralada dins a la Fenolleda, així com a la muntanya més o menys humida de les contrades compreses entre la Garrotxa i el Moianès; el domini del roure reboll (*Cephalanthero-Quercetum pyrenaicae*) limitats als cims superiors de les muntanyes de Prades (900 i 1 200 m); i el domini del bosc de roure valencià (*Violo-Quercetum*), el més sec de tots estès a altituds moderades (500-1 400 m) al Pre-pirineu central, a l'altiplà central i a les muntanyes meridionals, de l'alta conca del Gaià fins als ports de Beseit (la part superior dels ports és ocupada per una variant d'aquests boscs en la qual l'arbre dominant és el pi roig). La vegetació mediterrània ocupa la major part del territori català; hi predominen, com als països tropicals, els arbres i arbusts sempre verds. La província boreo-mediterrània dels alzinars és la més extensa a Catalunya. Hom hi pot distingir tres dominis climàtics: el domini de l'alzinar muntanyenc (*Quercetum mediterraneo-montanum*), relativament humit i amb la forta influència eurosiberiana, que es mostra a les muntanyes marítimes, de la Serra de l'Albera als ports de Beseit,

entre 300-700 m i 800-1 200 m segons les contrades, bé que el Pallars Sobirà, en terreny silici, hi ha també algun clap d'alzinar muntanyenc; el domini de l'alzinar amb marfull (*Quercetum ilicis gallo-provinciale*), que comprèn tota la terra baixa litoral i pre-litoral des de la Serra de l'Albera al Baix Llobregat, bé que més al sud els paisatges d'alzinar amb marfull tendeixen a situar-se a altituds compreses entre 300 m i 700-900 m, i bé que també els sòls silicis oligotròfics de les comarques del nord-est duen extenses suredes naturals; i el domini del carrascar (*Quercetum rotundifoliae*), més sec i d'afinitat ibèrica, que inclou una gran part de la terra baixa continental des del Bages i de la Noguera al Matarranya. La província austromediterrània de les màquies penetra poc dins el Principat de Catalunya. Hom hi pot distingir dos dominis: el domini de la màquia del llentiscle margalló (*Quero-Lentiscetum*), litoral, estès del Baix Llobregat a la part baixa del Montsià, entre el nivell del mar i si fa no fa 300 m, i el domini de la màquia de garric i arçot (*Rhamno-Cocciferetum*), a l'extrem occidental de les planes del Segre, de clima molt àrid.

El bosc

L'explotació forestal sembla que no ha estat mai gaire important a Catalunya. A més de llenya per al carbó (que alimentava les fargues) i per a usos domèstics, hom cercava al bosc pinyes i castanyes, herbes medicinals, bolets i, modernament, les estimades tòfones de la plana de Vic i de l'Alta Ribagorça, margalló a migdia, escorça de pi a Anoia, suro a la Selva, l'Empordà i el Vallespir, caça i pastures. L'explotació racional de la fusta és, contràriament, força moderna i depèn molt de les espècies. De tota la superfície que cobreix el bosc, més de la meitat és de coníferes, entre les quals el pi blanc, dominant a les regions litoral i pre-litoral, amb el Matarranya i el Bages; el pi roig és arbre més aviat pre-pirinenc, amb expansions a les Guillerries, el Moianès i, sobretot, els ports de Beseit, sense ultrapassar generalment els 1 700 m d'alt; el pi pirinenc és el pi negre, de l'alt Vallespir a ponent i de 1 800 m en amunt. Aquests tres pins són molt bons per a la fusta, com també tres caducifolis poc abundants: el castanyer, que proporciona les perxades, el faig i els arbres de ribera (el pollancre en primer lloc). És més poc apreciada a la d'altres coníferes (pinassa a la dorsal segarrena i al Pallars mitjà); pi pinyoner al Maresme; avet a la Vall d'Aran). La de les alzines i roures, arbres percaçats i reemplaçats per pins i, més modernament, per eucaliptus en sectors humids (alzina típica, del Rosselló al Vallès; carrasca, del Bages i la Segarra a la Baixa Ribagorça; surera, a ambdós costats de l'Albera i de les Gavarres, fins a l'alt Maresme; rouredes de pèñols, martinencs i roures de fulla gran, del Rosselló i

Osona a l'Alta Ribagorça i a les muntanyes de Prades). Només manca de fusta la regió més continental, de la Segarra i la Llitera al Baix Cinca. Els incendis forestals, freqüents a l'estiu, han impulsat la repoblació forestal.

2.2. LES REGIONS NATURALS DE CATALUNYA.

La gran diversitat de paisatges, clima i vegetació dóna una fisonomia pròpia a les diferents contrades de Catalunya, que no és un país gens homogeni. En conseqüència, les situacions de risc també varia molt d'una punta a una altra del país. Cal, doncs, dividir el territori en diverses unitats, anomenades regions naturals, definides sobretot per la seva orografia, que pel seu clima i per la vegetació dominant, que determina un grau molt diferent de risc.

2.2.1. Els pirineus.

La regió dels Pirineus se situa al nord de Catalunya i ocupa la meitat oriental de la serralada pirinenca.

Els Pirineus son fruit del plegament alpí, de l'erosió posterior i del glacialisme quaternari, que modelà les formes actuals del relleu. La serralada pirinenca és constituïda per materials antics, principalment silicis. En territori català, els Pirineus s'estenen al llarg de 200 Km. entre el massís de la Maladeta i el massís de l'Albera. La serralada inclou les altituds màximes del país: Pica d'Estats, 3143 m; Besiberri-Comalaforno, 3030 m i Coma Pedrosa, 2946 m, als Pirineus centrals i Puigmal, 2913 m; Bastiments 2784 m; Costabona, 2464 m; Salines, 1336 m i Neulós 1263 m, als Pirineus orientals.

La climatologia dels Pirineus és variada, atenent a la gran diversitat d'alçàries i orientacions que presenta la serralada. Així, es passa dels climes típicament freds i humids, característics de l'alta muntanya alpina, fins als mediterranis, als indrets més orientals.

La vegetació acull una gran diversitat florística que va des de l'estatge mediterrani fins a l'estatge alpí. Les formacions vegetals més abundants a la serralada pirinenca són les rouredes i les pinedes de pi roig a l'estatge montà, per sota dels 1000 m, amb fagedes a les contrades més humides. Les pinedes de pi negre i localment avetoses defineixen l'anomenat estatge subalpí, fins als 2200 m, mentre que per damunt del límit superior natural del bosc, a l'estatge alpí, el paisatge és constituït per grans extensions de pastures.

Les característiques d'aquesta regió fan que els riscos més importants siguin els naturals, derivats de les pluges i nevades, en especial els allaus, i els dentròpics,

en especial els derivats de les activitats turístiques i esportives, i incendis forestals, així com accidents de circulació en carreteres de muntanya.

2.2.2. Els pre-pirineus.

La regió dels Pre-Pirineus està formada per un conjunt de serralades generalment calcàries, disposades fent cingleres de materials més joves que els Pirineus axials. Les serres pre-pirinenques, més o menys paral·leles entre elles, són formades per materials sedimentaris que es van desplaçar en forma de mantells i encavalcaments cap al sud com a conseqüència de l'aixecament dels Pirineus.

Les serres, més importants anomenades interiors o més properes als Pirineus axials d'oest a est són: Serra de Sant Gervàs, 1839 m; Serra del Boumort, 2070m; Serra del Cadí, 2561m; Serra Cavallera, 2007 m; Puig de Bassegoda, 1376 m; les més exteriors o meridionals són: Serra del Montsec, 1679m; Serra de Mont-roig, 1041m.

La vall del Segre divideix la regió pre-pirinenca en dues unitats: una de central a ponent i una oriental a llevant, de caràcter continental la primera i de progressiva tendència marítima i humida la segona.

El clima predominant en la major part d'aquesta regió és de tipus submediterrani, tot i que es troben representats diversos climes freds de característiques subalpines a les parts altes de les muntanyes, centreuropeus a l'extrem oriental de la regió i de tendència mediterrània a les parts més baixes de tot el territori.

La vegetació predominant és la de tipus submediterrani, amb importants penetracions mediterrànies i eurosiberianes. El Caràcter alpi és present, exclusivament, en els nivells culminants de les muntanyes de la meitat oriental.

Els boscos més abundants i característics dels Pre-Pirineus són les rouredes de fulla petita i de roure martinenc i les pinedes de pi roig. Els carrascars ocupen també bones extensions a la part baixa de les serralades més occidentals.

Les característiques de la regió fan que els riscos siguin, predominantment, naturals, amb risc de nevades i pluges, a part dels riscos derivats de la presència de població amb diverses activitats lúdiques.

2.2.3. El sistema transversal.

La regió del Sistema transversal és formada per un conjunt de relleus eocènics que fan de pont entre els Pre-Pirineus i l'extrem septentrional de les serres mediterrànies. Aquesta regió limita pel seu extrem occidental amb els altiplans i les conques centrals catalanes, i per l'extrem oriental amb la plana empordanesa.

Aquest sistema és format per un conjunt de muntanyes baixes o mitjanes -amb altitud màximes de 900 a 1300 m. Dins la regió es diferencien clarament dues subunitats de massissos tabulars, separats per petites conques més o menys tancades que originen el pla d'Olot i la vall d'Hostoles. La unitat més septentrional està formada per la serra de Sant Julià del Mont (909 m), la serra de Finestres (1023 m) i la serra de Rocacorba (994 m). L'altra alineació, més meridional, és formada pels cingles d'Aiats i de Cabrera (1313 m) i l'altiplà del Cabrerès. Al límit oriental d'aquesta regió es troba l'estany de Banyoles.

La natura del rocam és generalment calcària, mentre que els afloraments silícis hi tenen poca importància, excepte en els volcans apagats que donen sols sense carbonats.

El clima especialment humit i temperat presenta, en aquesta unitat, transicions que van des del tipus atlàntic (valls d'Olot) fins al tipus centroeuropeu i submediterrani -(Collsacabra). La pluviositat és en general relativament intensa, i oscil·la entre els 700 i 1200 mm/any. El Sistema transversal és una de les regions més plujoses de Catalunya, ja que les muntanyes aturen les masses d'aire de llevant carregades d'humitat i els hi fan deixar l'aigua. La forta inversió tèrmica existent afavoreix les boires que, juntament amb la intensa pluviositat, marquen, de forma singular, un clima de tendència gairebé atlàntica tot i trobar-se dins la conca mediterrània.

L'elevada pluviositat i l'atenuació molt marcada de l'eixut estival determinen la transició entre un paisatge vegetal de caràcter mediterrani i humit, i paisatges de característiques netament atlàntiques i centroeuropees. Així, els alzinars i les pinedes es barregen amb rouredes i fagedes, que ocupen els racons on la humitat és més elevada.

Per les raons exposades, els riscos més importants són els derivats de les pluges, a part de riscos derivats de les diverses activitats poblacionals, així com les comunicacions.

2.2.4. La plana empordanesa.

És aquest el territori de la tramuntana, que comprèn l'espai delimitat al nord per l'extrem oriental de les últimes digitacions pirinenques -Serra de l'Albera- i al sud per l'extrem septentrional del Sistema mediterrani -les Gavarres.

La plana empordanesa forma part de la depressió costanera per l'enfonsament de les antigues muntanyes veïnes; aquestes depressions foren ocupades per la mar i després foren terraplenades amb els dipòsits fluvials de la Muga, el Fluvià, el Ter i el Daró, tot originant un sistema d'estanys i aiguamolls característics, dels quals avui sols en resten els de Roses-Castelló, Sant Pere Pescador i Pals.

Es tracta d'una plana de molt baixa cota (no supera els 200 m d'alçada), mentre que el marc muntanyós que l'embolcalla -Serra de la Balmeta, Serra de Rodes i el massís del Montgrí no supera els 700 m. Les serres immediatament situades al nord de la Muga, formades per materials silicis, son una continuació de l'Albera que dona lloc a la important península del cap de Creus. Al sud del territori, entre el Fluvià i el Ter, el massís del Montgrí, format per materials calcaris, forma una costa abrupta i rocosa, a l'igual que el cap de Creus, que contrasta amb la costa baixa i arenosa que predomina a la resta de la regió.

El clima general d'aquestes terres és de tipus mediterrani marítim, però l'intens vent del nord -la tramuntana- condiciona un hivern fred i un estiu sec. Les pluges es concentren a la tardor i a l'hivern, i no sobrepassen generalment els 600 mm anuals.

La plana empordanesa s'inscriu al país dels alzinars i les suredes. La plana és majoritàriament cultivada, i pinedes i extenses superfícies de matolls completen el paisatge.

Aquest és un dels indrets de Catalunya on els incendis forestals tenen més importància en la configuració actual del paisatge. Els focs, afavorits en la seva

propagació per la tramuntana, són la principal causa de les extenses zones desforestades que es troben, per exemple, el cap de Creus.

També són de destacar, donades les característiques territorials de depressió, el risc d'inundacions per pluges.

D'altra banda, les activitats turístiques i la incidència de vies de comunicació defineixen uns riscos antròpics i tecnològics importants.

2.2.5. La depressió central.

La Depressió central, limitada pels Pre-Pirineus al nord, el Sistema transversal a l'est i per les serres Pre-litorals al sud, és una regió molt extensa, que constitueix l'extrem oriental de la Depressió de l'Ebre.

La Depressió central comprèn una sèrie de contrades de relleu suau, amb freqüència tabular, que a ponent es caracteritza per formar una plana baixa de 100 a 500 m d'altitud i de gran extensió.

Aquesta depressió forma una sola unitat geològica, malgrat dos conjunts litològics ben diferenciats; els sediments marins de l'eocè i els continentals de l'oligocè. És formada per dues unitats prou ben definides fisiogràficament: l'oriental i l'occidental. La unitat oriental correspon als altiplans i les conques centrals catalanes (des d'Osona fins a la Segarra), mentre que l'occidental comprèn totes les terres baixes (el Pla de Lleida), la gran planícia de l'Ebre mitjà.

La xarxa hidrogràfica d'aquesta regió és formada per un conjunt de rius i rierols que en el cas de la unitat oriental desguassen al Ter, al Llobregat i al Cardener. La unitat occidental és solcada pels grans rius pirinencs; el Segre i la Noguera Ribagorçana, i també diversos torrents i rieres que en definitiva aporten aigües al riu Ebre en els confins d'aquest territori. És, en conseqüència, el risc d'inundacions per aiguats, a tenir en compte.

El clima és mediterrani continental. La unitat oriental és encara un territori amb manifesta característica submediterrània, especialment a les terres més properes al Sistema transversal. a arreu.

La vegetació manifesta també diferències entre els dos sectors. Mentre que a la zona oriental predominen les rouredes seques, les planes de l'Ebre són territori dels carrascars i, als indrets més àrids, de les màquies continentals. Els conreus i els erms, però, ocupen grans superfícies i arraconen el bosc a les zones més marginals. És considerable el risc d'incendis forestals, així com el derivat de la població ocupacional dels transports.

2.2.6. El sistema mediterrani.

Els sistema mediterrani és constituït per dues serralades paral·leles que s'estenen tot al llarg de la costa. El sistema mediterrani és el resultat de l'aixecament tectònic d'un antic massís català, d'una longitud de més de 300 km. El litoral mediterrani és vorejat per un seguit de muntanyes baixes i mitjans que s'ordenen més o menys alineades i paral·leles a la costa, entre el Baix Empordà i el Baix Ebre. La serralada litoral o de Marina és la més propera a mar, mentre la més interior, que constitueix la vora oriental de la Depressió central s'anomena serralada interior o Pre-litoral, i les zones deprimides, de baixa altitud, sovint també allargades en direcció a la costa que es troben entremig de les dues serralades formen la depressió Pre-litoral.

El Sistema mediterrani presenta tres unitats: els relleus septentrionals (de l'Empordà al Llobregat), els relleus centrals (del Llobregat a l'Ebre) i els relleus meridionals (del Baix Ebre i el Montsià, dins Catalunya, fins al riu Millars al País Valencià). Del Llobregat cap al nord predominen els materials antics, granits i pissarres, mentre que cap al sud d'aquest riu dominen les roques calcàries. La serralada litoral assoleix les màximes alçàries a Cadiretes, 519 m; el Montnegre, 763 m; el Corredor, 638 m, i el Garraf, 505 m. Pel que fa a la serralada pre-litoral destaquen el Montseny, 1712 m; Sant Llorenç del Munt, 1101 m; Montserrat, 1236 m; Prades, 1201 m; Montsant, 1124 m; Cardó, 938 m, i els Port de Tortosa, 1447 m.

El clima és en general el típic de la Mediterrània, amb estius càlids i eixuts, pluges concentrades a la tardor i a la primavera i hiverns suaus. Quan es puja a les muntanyes, baixen les temperatures i augmenten les precipitacions.

La vegetació és també típicament mediterrània. Els alzinars climàtics, han estat majoritàriament substituïts per pinedes de pi blanc i de pi pinyer, sense comptar les extenses superfícies cultivades o cobertes només per matolls.

Per raó de les característiques de la seva vegetació, el Sistema mediterrani és l'altra regió natural on els incendis forestals són un dels principals factors definitoris del paisatge.

Per raó de les característiques de la seva orografia, el risc d'inundacions per causa dels aiguats de la tardor és un dels factors més importants a tenir en compte.

Finalment, per raó de la densitat poblacional i de les activitats industrials, turístiques i de transport i comunicacions, pot considerar-se aquesta zona com la de riscos més variats i elevats.

(Bibliografia: Certes descripcions han estat preses del Llibre de Francesc Robert i Graupera "Incendis Forestals a Catalunya. Lluita Integral" Barcelona, 1991; d'altres de l'"Enciclopèdia Catalana").

3. EL RISC

3.1. DISPOSICIONS GENERALS SOBRE EL RISC.

3.1.1. Coneixement dels riscos.

Pel coneixement exhaustiu dels riscos de Catalunya, la Gerència de Protecció Civil pot emprar informació històrica, prediccions, simulacions i instal·lacions meteorològiques o d'altre tipus de mesura, fixes o mòbils, tant del Departament de Governació com d'altres departaments de la Generalitat i de persones públiques o privades, formalitzar, amb la prèvia autorització del Conseller de Governació, convenis per al seu ús conjunt i per les seves actualitzacions. Amb idèntics mitjans, la Gerència de Protecció Civil pot elaborar, o demanar l'elaboració d'estudis de risc sobre "efectes dominó".

3.1.2. Anàlisi de risc.

Les anàlisis de risc en destaquen les èpoques de l'any d'especial probabilitat, si consten, la freqüència i els danys possibles. Els danys possibles es concreten en zones territorials d'afectació, sobre les quals s'apliquen diferents mesures de prevenció i intervenció.

3.1.3. Inventari de riscos de Catalunya.

La Gerència de Protecció Civil manté l'Inventari de Riscos de Catalunya en base a la informació sistemàtica d'actuacions preventives o en calamitats que enregistra diàriament, a les dades identificatives del risc a cada pla i altres fonts.

3.1.4. El mapa de riscos de Catalunya.

El Mapa de riscos de Catalunya és la suma ideal de cartografia oficial de localització de cada un dels riscos que afecten Catalunya.

3.1.5. Intervenció administrativa en base al coneixement del risc.

Els supòsits de major risc determinen la prioritat en el planejament de la Generalitat. La preferència pot ser acordada per la persona titular del Departament de Governació, a proposta de la Gerència de Protecció Civil.

La Gerència de Protecció Civil, la Comissió de Protecció Civil de Catalunya i la Direcció General de Prevenció i Extinció d'Incendis i Salvaments de Catalunya, indistintament, poden emetre informes no vinculants en tot tipus de procediments administratius i comissions de les administracions públiques, així com també en àmbits privats, sempre que es pugui contribuir a la millora d'aspectes de seguretat davant riscos o calamitats.

Amb aquest mateix objectiu, el Departament de Governació participa en les ponències tècniques de les Comissions Territorials d'Urbanisme.

3.2. CLASSIFICACIÓ DELS RISCS

La classificació dels diferents riscos segon el seu origen (d'acord amb la classificació de l'Oficina de Coordinació de les Nacions Unides per a Socors en Casos de Catàstrofe -UNDRO-), és la següent:

- Riscs naturals
- Riscs tecnològics
- Riscs antròpics

Riscs naturals. El seu desencadenament no està directament provocat per la presència o l'activitat de l'home.

Riscs tecnològics. Tots els que poden derivar de l'aplicació i ús significatiu de tecnologies.

Riscs antròpics. Els relacionats amb l'activitat i l'existència pròpia de l'home. Són tots els no inclosos concretament en els dos apartats anteriors.

Segons aquestes definicions, s'estableix la següent classificació, sens perjudici de posteriors actualitzacions:

3.3. RISCS D'ORIGEN NATURAL.

1. RISC SÍSMIC
2. RISC GEOLÒGIC
  - 2.1. Moviments de faldes de muntanya
    - Esllavissaments
    - Despreniments
  - 2.2. Fallades de terreny (ensorrament)
3. RISC D'INUNDACIONS
  - 3.1. Acumulacions fluvials
  - 3.2. Riuades
  - 3.3. Col·lapse de preses
4. RISC CLIMÀTIC
  - 4.1. Sequeres extraordinàries
  - 4.2. Nevades
  - 4.3. Allaus
  - 4.4. Ventades
  - 4.5. Pedregades
  - 4.6. Temporals i tempestes
    - Terrestres
    - Marítims
  - 4.7. Gelades
  - 4.8. Canvis climàtics
5. RISC VOLCÀNIC

3.4. RISCS D'ORIGEN TECNOLÒGIC.

1. RISC D'ORIGEN INDUSTRIAL

- 1.1. Fabricació, manipulació de productes químics perillosos (Decret 886/88)
- 1.2. Emmagatzemament de productes químics perillosos (Decret 886/88)
- 1.3. Fabricació, manipulació de productes químics perillosos (Resta)
- 1.4. Emmagatzemament de productes químics perillosos (Resta)
- 1.5. Fabricació i emmagatzemament d'explosius i municions
- 1.6. Fabricació i emmagatzemament de productes no inclosos en els apartats anteriors (de l'1 al 5)
- 1.7. Extracció de minerals i indústries associades
- 1.8. Plantes de tractament de residus tòxics i perillosos

2. RISC ASSOCIAT AL TRANSPORT DE MATÈRIES PERILLOSES

- 2.1. Aeri
- 2.2. Marítim i fluvial
- 2.3. Ferrocarril
- 2.4. Rodada (Per carretera i per ciutat)

3. RISC D'ENSORRAMENT I INCENDI (COL·LAPSE) EN INDÚSTRIES

4. RISC NUCLEAR

- 4.1. Risc de les Centrals Nuclears
- 4.2. Risc d'instal·lacions radiològiques i de matèries radioactives

3.5. RISCS D'ORIGEN ANTRÒPIC.

1. RISC D'ENSORRAMENTS I INCENDI (COL-LAPSE)

- 1.1. Urbans
- 1.2. Obres d'infraestructura
- 1.3. Forestals

2. RISC D'ANOMALIES ALS SUBMINISTRAMENTS BÀSICS A LA POBLACIÓ

- 2.1. Aliments
- 2.2. Aigua
- 2.3. Gas
- 2.4. Electricitat
- 2.5. Altres

3. RISC ASSOCIAT AL TRANSPORT PÚBLIC

- 3.1. Aeri
- 3.2. Marítim i fluvial
- 3.3. Ferrocarril i metropolitans
- 3.4. Per carretera i ciutat (circulació rodada)
- 3.5. Centres neuràlgics de control

4. RICS ASSOCIAT AMB GRANS CONCENTRACIONS HUMANES

- 4.1. Locals i edificis de pública concurrència
- 4.2. Centres lúdics, recreatius i esportius
- 4.3. Altres

5. ACCIDENTS I DESAPAREGUTS

- 5.1. Muntanya
- 5.2. Mar
- 5.3. Estanys, rius i embassaments
- 5.4. Coves i subsòl

6. EPIDÈMIES

7. CONTAMINACIONS

7.1. Alimentació

7.2. D'aigües d'origen no tecnològic

7.3. Atmosfèrica d'origen no tecnològic³

8. PLAGUES

9. RISC ASSOCIAT A CAIGUDES D'OBJECTES PROCEDENTS DE L'ESPAI EXTERIOR (RISC CÒSMIC)

10. RISC ASSOCIAT A ATEMPTATS

---

³ Des del punt de vista de protecció civil, s'entén per contaminació atmosfèrica d'origen no tecnològic, la dispersió en l'atmosfera de partícules generalment sòlides perjudicials per a la salut o per a la vida dels éssers vius com pot ser el cas de:

- Grans quantitats de pols arrossegats per vents molt forts
- Grans quantitats de cendres, fums..., provinents d'incendis forestals o inclús volcans, encara que aquest últim cas és molt improbable a casa nostra.
- Grans quantitats de pol.len arrossegat pel vent que poden provocar lesions cutànies, al.lèrgiques o afectació a les vies respiratòries.

3.6. INTERCONNEXIÓ DELS RISCS.

En moltes ocasions, i d'acord amb la seva evolució, una situació determinada per ser difícilment encasellat dins d'una única categoria de l'anterior classificació del riscs. Així, una situació de risc d'origen natural podria conduir a situacions de risc tecnològic i antròpic, i transformar totalment les necessitats de recursos per a fer front a la nova situació. Igualment, una calamitat natural pot afectar a una o diverses aglomeracions humanes essent necessari un tipus d'atenció potser diferent a la que s'havia planificat.

En conseqüència, el mètode més adient per tal de dur a terme una identificació territorial dels riscs és partir de l'estructura municipal, tenint en compte principalment:

- a - Definició dels punts permanents i ocasionals d'acumulació de persones
- b - Definició dels punts anteriors que poden ser afectats per una situació originada per risc natural
- c - Idèntic mètode per riscs tecnològics
- d - Definició dels "punts negres" obtinguts en aquesta anàlisi.

4. PLANEJAMENT DE PROTECCIÓ CIVIL

4.1. PLANEJAMENT DE PROTECCIÓ CIVIL.

Són plans de protecció civil, als efectes del PROCICAT, els següents:

Tipus de planejament de protecció civil Territorial.

1. Els plans Bàsics d'Emergència, municipals, supramunicipals i comarcals.

Tipus de planejament de protecció civil Especial.

2. Els plans Especials de la Generalitat.
3. Els plans Específics, de la Generalitat, municipals i supramunicipals.
4. Els plans d'Actuació, municipals i supramunicipals.
5. Els plans d'Autoprotecció.

Totes les referències que el PROCICAT fa a les comarques, s'entén que són fetes també, pel que fa a la Vall d'Aran, al Consell General d'Aran.

Els plans es poden anomenar de manera diferent a la de la tipologia legal, tot conservant la seva naturalesa jurídica, amb la finalitat de ser més fàcilment identificables pels ciutadans.

4.2. DISPOSICIONS GENERALS SOBRE ELS PLANS DE PROTECCIÓ CIVIL.

Els plans de protecció civil esmentats en l'epígraf 4.1., qualsevol que sigui l'autoritat a la que correspongui la seva aprovació que afectin directament Catalunya, total o parcialment, han de trametre'ls abans de la seva aprovació definitiva al Departament de Governació, per tal que l'òrgan competent pugui informar-los. Transcorregut un mes des de la recepció, s'ha d'entendre emès l'informe per silenci positiu.

Els acords de la Comissió de Protecció Civil de Catalunya homologadors dels plans de protecció civil, i els corresponents de la Comisión Nacional de Protección Civil que homologuen plans de la Generalitat, es publiquen al "Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya" com a condició per la seva eficàcia. La vigència dels plans és indefinida, sense perjudici de posteriors promulgacions modificatòries.

Quan un mateix territori està afectat totalment o parcialment per dos o més plans o procediments d'Actuació, aquests han de constituir parts indivisibles però clarament identificables d'un document únic.

Es crea el Registre general de plans de protecció civil aprovats per la Generalitat i dels homologats per la Comissió de Protecció Civil de Catalunya. El Registre té el seu domicili a la Gerència de Protecció Civil, òrgan responsable del manteniment d'aquell.

Els plans de protecció civil han de facilitar l'estricta i clara distinció entre els continguts descriptius i els estrictament operatius o que indiquen actuacions. La separació entre els continguts descriptius i els continguts operatius pot materialitzar-se a través de la confecció de documents diferents dins d'un mateix pla, de la manera següent:

document 1. Informació sobre el risc.

document 2. Actuació.

document 3. Recursos.

document 4. Implantació i manteniment.

Només els continguts operatius associats a les declaracions d'"Alerta" o bé d'"Emergència" són activables, per garantir la seguretat jurídica de la població, serveis, grups i autoritats que en són destinataris. L'activació pot ser real o bé simulada mitjançant un Simulacre o mitjançant un Exercici.

Així també, els plans de protecció civil han de redactar-se amb la major claredat i economia expressiva possible, i amb un lèxic únic per a tots ells.

Els plans de protecció civil que afecten territoris parcialment o totalment coincidents, poden, en relació als continguts mínims fixats als epígrafs 4.4, 4.6 i 4.7 d'aquest capítol, establir-los de forma compartida o bé exclusiva per a cada pla.

La persona titular del Departament de Governació pot aprovar guies per l'elaboració de qualsevol tipus de pla de protecció civil, a fi de facilitar la seva redacció i posterior homologació, així com guies per elaborar altres aspectes de protecció civil.

L'actualització de dades tècniques, d'identitat personal, gràfics, cartografia i altres, sempre que no afecti el contingut essencial dels plans, correspon a la Gerència de Protecció Civil, pel cas dels plans aprovats per la Generalitat. És considera automàticament vàlid i eficaç el nou contingut. Les actualitzacions dels plans han de ser notificades a les persones públiques i privades afectades.

4.3. PLANEJAMENT DE PROTECCIÓ CIVIL TERRITORIAL.

El Govern de la Generalitat és competent per elaborar, aprovar i modificar el PROCICAT.

Les comarques poden elaborar i aprovar, i poden modificar, el Pla Bàsic d'Emergència del seu territori.

Els municipis de població superior a vint mil habitants i els qualificats com a turístics han de prestar el servei de protecció civil a través de l'aprovació i l'efectiva implantació del respectiu Pla Bàsic d'Emergència Municipal.

Els municipis de població inferior a vint mil habitants poden prestar serveis de protecció civil a través de l'aprovació i l'efectiva implantació del respectiu Pla Bàsic d'Emergència Municipal.

Totes les anteriors categories de municipis poden aprovar plans territorials de forma mancomunada.

4.4. CONTINGUT MÍNIM DELS PLANS DE PROTECCIÓ CIVIL TERRITORIALS.

El contingut mínim dels plans Bàsics d'Emergència dels municipis i comarques, així com dels supramunicipals és, sense perjudici del contingut de la legislació de règim local:

- a) Informació històrica de riscos o calamitats experimentades per la població respectiva, els estudis de risc i els instruments tècnics de predicció disponibles.
- b) La determinació, en el seu cas, dels plans Específics que s'estima necessari elaborar.
- c) La determinació d'un òrgan, ordinari o especial (el nom del qual pot ser "comissió local de protecció civil"), amb funcions de consulta i informació en matèria de protecció civil.
- d) La identitat del director del pla.
- e) Els membres del comitè d'emergències.
- f) Les normes especials d'adopció d'acords i d'assignació de la responsabilitats (i, en el seu cas, les delegacions establertes) per a l'exercici de les facultats normals i exorbitants inherents a protecció civil.
- g) Els mitjans per fer arribar als ciutadans, serveis, grups i autoritats, les alarmes, així com les declaracions d'Alerta, d'Emergència i d'Activació del pla i les corresponents finalitzacions d'aquestes.
- h) En relació als serveis locals susceptibles d'actuar en riscos o calamitats: els membres, l'assignació de comandament, les funcions, així com les normes de coordinació entre ells i, eventualment, els criteris per funcionar agregadament en grups d'actuació.
- i) Les normes de resposta o operativitat, associada a les declaracions d'"Alerta", "Emergència" i "Activació del pla".

- j) Els responsables de la implantació i del manteniment, si aquesta responsabilitat ha estat delegada pel director del pla.
- k) El directori amb les dades d'identitat personal, localització i, en el seu cas, domicili social dels òrgans i persones assenyalades més amunt.
- l) Cartografia.
- m) Catàleg de recursos.
- n) CECOP, així com la previsió que el CECOP funcionarà com a CECOPI (CECOP integrat) sempre que s'hi reuneixin autoritats de més d'una administració pública.

La "Línia Bàsica per a la confecció dels plans bàsics d'emergència municipal", aprovada per la Comissió de Protecció Civil de Catalunya a les sessions de 14 d'abril i 10 de maig de 1989 té el caràcter de guia per facilitar la redacció i posterior homologació dels plans Bàsics d'Emergència dels municipis, sense perjudici de modificacions posteriors.

4.5. PLANEJAMENT DE PROTECCIÓ CIVIL ESPECIAL I ESPECÍFIC.

El Govern pot aprovar els plans Especials l'àmbit territorial l'eficàcia dels quals sigui Catalunya o territoris menors dintre de Catalunya, amb excepció dels riscos bèlic i de central nuclear de potència, i per a tots aquells riscos que disposen o disposaran de Directriu Bàsica aprovada per l'Estat.

La persona titular del Departament de Governació és competent per aprovar els plans d'Emergència Exterior de determinades activitats industrials sotmeses a risc d'accident major, en els termes de l'article 2 lletra g) del Decret 234/1990. Igualment, pot aprovar plans d'Emergència Exterior globals o integrats.

El Govern pot aprovar plans Específics l'àmbit territorial d'eficàcia dels quals sigui Catalunya o territoris menors dintre de Catalunya, per fer front a riscos pels quals LA NBPC no en preveu l'elaboració de Directriu Bàsica o aquesta no hagi estat elaborada encara.

Les comarques i dels municipis poden aprovar plans Específics per fer front de forma particular a riscos del seu territori respectiu.

Els plans d'Actuació municipals i comarcals estableixen la resposta respectiva davant els riscos particulars regulats als corresponents plans Especials i Específics de la Generalitat.

Els municipis poden elaborar plans Específics i plans d'Actuació municipal de forma mancomunada.

Els plans Especials i Específics han d'establir la relació, en el seu cas, de tots els municipis els territoris dels quals, totalment o parcialment, hi estiguin inclosos.

4.6. CONTINGUT MÍNIM DELS PLANS ESPECIALS I PLANS D'ACTUACIÓ MUNICIPAL I COMARCAL.

Els plans Especials de la Generalitat, així com els plans d'Actuació Municipal i Comarcal, es regeixen per les respectives Directrius Bàsiques i les directrius complementàries que el Govern de la Generalitat pot aprovar.

4.7. CONTINGUT MÍNIM DE TOTES LES CATEGORIES DE PLANS.

Són també continguts mínims de totes les categories dels planejament territorial i especial, els de les següents estructures de protecció civil, segons la regulació fixada pel PROCICAT:

- Funcions de direcció.
- Declaracions
- Comunicació entre autoritats
- Comitès d'emergències
- Els CECOP
- Els CCA
- Els grups d'actuació
- Voluntariat
- Catàlegs de recursos

- Cartografia
- Implantació i manteniment

4.8. PLANS D'AUTOPROTECCIÓ.

El Govern i els corresponents òrgans municipals poden establir els tipus d'àmbits sotmesos a l'obligació de dotar-se de pla d'Autoprotecció, així com les normes d'individualització de la responsabilitat quan en seran més d'un els titulars. En aquells supòsits, cal establir també l'autoritat o el pla d'administració local o autonòmica en què s'han d'integrar. L'homologació dels plans d'autoprotecció correspon a la Comissió de Protecció Civil de Catalunya.

La persona titular del Departament de Governació pot determinar per resolució:

- L'obligació que els titulars els àmbits dels quals estan afectats per "efectes dominó" elaborin plans d'autoprotecció individuals per a cada titular o conjuntament per tots els sotmesos al risc. La mateixa resolució ha de fixar els criteris per identificar entre els diversos titulars la responsabilitat.
- L'obligació d'elaborar plans d'autoprotecció globals o integrats, o criteris de coordinació suficients entre tots ells, per a zones on hi ha diversos elements generadors de risc.

4.9. PROCEDIMENTS O PROGRAMES D'ACTUACIÓ SUBSIDIARIS O COMPLEMENTARIS.

Les diferents autoritats competents per aprovar plans de protecció civil poden aprovar Procediments o Programes d'Actuació Subsidiaris o Complementaris del planejament, ja sigui territorial o especial.

Els procediments o programes d'Actuació Subsidiaris s'elaboren davant l'inexistència de plans. Els procediments o programes d'Actuació Complementaris s'elaboren per complementar plans ja homologats.

Ambdues categories de procediments o programes d'Actuació tenen la funció de regular característiques parcials, circumstàncies especials o aportacions estables de recursos. Quan els procediments o programes d'Actuació relacionen de manera estable funcions o recursos de diferents persones públiques o privades, cal protocol·litzar-los mitjançant conveni o acords de grups de treball.

PROCICAT

(informat favorablement per la Comissió de Protecció Civil de Catalunya en sessió de 22.12.94, i homologat per la "Comisión Nacional de Protección Civil" el 23.02.95)

Revisió: 0

Pàg. núm. 5-1

Data: 23.02.95

---

5. ESTRUCTURA DE DIRECCIÓ A CATALUNYA I FUNCIONS

5.1. DIRECCIÓ DE LA GENERALITAT.

La persona titular del Departament de Governació dirigeix la protecció civil en qualsevol territori de Catalunya, llevat del risc bèlic i de centrals nuclears de potència.

La direcció de la Generalitat resta condicionada a l'emissió per part de la persona titular del Departament de Governació de la declaració d'"Alerta" o la declaració d'"Emergència". La declaració pot ser feta per iniciativa pròpia o a proposta d'un altra administració pública territorial o director de pla. No obstant això, els serveis de protecció civil de la Generalitat exerceixen en tot moment el seguiment ordinari de riscos i calamitats.

La persona titular del Departament de Governació pot emetre la declaració d'"Alerta" en les situacions en que les diverses estructures i autoritat de la Generalitat han d'entrar en un estat especial de preparació davant de riscos o calamitats ateses per municipis i/o comarques o per autoritats de fora del territori de Catalunya però on el risc o calamitat pot afectar-la.

La causa jurídica de les declaracions d'"Alerta" i d'"Emergència" és la presència d'un superior interès nacional de Catalunya. Són objecte de direcció de la Generalitat alguna de les situacions següents:

1. Les situacions en que es faci necessari que la Generalitat coordini a les diverses administracions d'un mateix territori, perquè la capacitat de coordinació normal esdevé limitada per fer front a aquella situació.
2. Les situacions front a les quals els recursos locals resulten limitats, i cal una aportació suplementària de recursos.
3. Les situacions que per les seves dimensions efectives o previsibles poden requerir una direcció única de totes les administracions públiques presents a Catalunya.

Els plans Especials i Específics de la Generalitat poden determinar la seva direcció, en termes generals o associada a una classificació del risc per nivells de gravetat.

La direcció de la Generalitat preval sobre l'exercici de les funcions directives de qualsevol autoritat pública territorial o d'altres directors de plans, en el territori de Catalunya. La direcció de la Generalitat coordina l'exercici de les competències de la resta d'autoritats i directors de plans. Els alcaldes i altres directors de plans conserven la direcció dels serveis i autoritats pròpies, tot i la vigència d'una direcció superior.

La persona titular del Departament de Governació pot delegar totes o algunes de les seves funcions de direcció en els delegats territorials del Govern de la Generalitat o en un alcalde.

5.2. DIRECCIÓ DE L'ESTAT.

La persona titular del Ministeri de Justícia i Interior és competent per emetre la declaració d'"Interès Nacional", en els termes de l'epígraf 1 de la NBPC. A partir de l'esmentada declaració, el representant d'aquell ministre dirigeix la protecció civil a Catalunya.

El President de la Generalitat pot instar la direcció estatal quan ho estima necessari, així com la delegació d'aquella direcció, en les declaracions estatals d'"Interès Nacional" (epígrafs 9.2 i 8.4 de la NBPC, respectivament). Pot també instar al Govern de l'Estat la delegació de l'autoritat en la seva persona de les mesures corresponents a la declaració de l'estat d'"Alarma" (article 7 de la "Ley Orgánica" 4/1981).

Els comitès d'emergències formats per l'autoritat estatal han de comptar amb la deguda representació de la Generalitat. La persona titular del Departament de Governació ha de designar l'autoritat de la Generalitat que ha de formar part d'aquells comitès d'emergències. L'autoritat de la Generalitat ha de coordinar els recursos autonòmics en la direcció estatal.

5.3. COORDINACIÓ ENTRE LA GENERALITAT I L'ADMINISTRACIÓ GENERAL DE L'ESTAT.

5.3.1. Funcions de l'Administració General de l'Estat a Catalunya.

En matèria de protecció civil l'Administració General de l'Estat disposa a Catalunya dels recursos humans i materials necessaris per efectuar les següents funcions:

- Elaboració i aplicació de plans i procediments en matèria de Protecció Civil, en l'àmbit de les seves competències.
- Direcció i/o assessorament en situacions d'emergència.
- Gestió de mitjans i recursos de titularitat estatal, internacionals i de recolzament a l'emergència.
- Actuacions en la fase posterior a l'emergència.

Per al desenvolupament de cadascuna d'aquestes funcions cal conèixer com s'estructura el sistema, quins són els canals normals i extraordinaris de comunicació i quines són les directrius generals d'actuació a fi de potenciar la seva capacitat.

5.3.2. Elaboració i aplicació de procediments i mètodes en matèria de protecció civil

L'Administració General de l'Estat a Catalunya, a més dels Plans Bàsics corresponents a les emergències nuclears i situacions bèl·liques, elaborarà els procediments i mètodes que, dins de l'àmbit de les seves competències, consideri necessaris, és a dir:

- a) La participació en l'elaboració i el desenvolupament de les funcions previstes en els plans estatals aprovats.
- b) Les parts operatives dels plans d'àmbit territorial supraautonòmic.
- c) Els que es refereixin a riscos que afecten o poden afectar a més d'una Comunitat Autònoma o països veïns.

En tot cas els esmentats procediments i mètodes han de ser posats en coneixement de la Comissió de Protecció Civil de Catalunya i mitjançant les necessàries reunions de coordinació ajustar aquells punts que proporcionin una major eficàcia, entre ells el sistema i tractament informatiu i la coordinació dels procediments operatius.

D'altra banda l'Administració General de l'Estat a Catalunya ha d'informar a través de la Comissió de Protecció Civil de Catalunya cadascun dels plans de qualsevol naturalesa d'àmbit local, supramunicipal o autonòmic, mitjançant l'anàlisi i estudi de propostes, assignació de recursos sol·licitats de titularitat estatal d'acord amb la Resolució del "Ministerio de Justicia e Interior" de 4 de juliol de 1994, així com la proposta d'incorporació de noves dades i alternatives. El canal d'informació per a la sol·licitud o emissió d'informes és la Secretaria de la Comissió de Protecció Civil de Catalunya i aquest procés es finalitzarà amb la seva aprovació i homologació.

5.3.3. Manteniment i operativitat dels plans de protecció civil.

Baix la responsabilitat del director del pla la col·laboració i participació de l'Administració General de l'Estat en el manteniment i operativitat dels Plans territorials ha d'estar reflectida en el propi Pla i per tant determinada. En línies generals aquesta col·laboració pot referir-se a:

- Procediments operatius.
- Accions formatives i informatives.
- Exercicis.
- Recepció i anàlisi de millores, modificacions o actualitzacions a incloure al Pla.
- Millores a introduir en futures revisions dels mateixos.
- Accions de coordinació i exercicis dels Cossos i forces de Seguretat de l'Estat amb la Policia Local i Autonòmica a fi de garantir l'efectivitat i eficàcia del Grup d'Ordre.

5.3.4. Relació entre el CECOP de l'Administració General de l'Estat i el CECAT.

El CECOP de la Administració General de l'Estat ha d'informar en temps real al CECAT:

- De tot tipus d'informació de risc o calamitat de què sigui avisat per part de qualsevol altre servei públic o privat o persona física. En aquest cas, el CECOP de l'Administració General de l'Estat ha d'efectuar immediatament el corresponent avís als serveis operatius demandats i tot seguit ha d'informar detalladament al CECAT, el qual ha d'assumir plenament la responsabilitat que té assignada.
- De les activacions de plans de comunitats autònomes veïnes o municipis nacionals o estrangers limítrofs al territori de Catalunya, així com de dades quantitatives i qualitatives de gravetat de riscos i calamitats de territoris limítrofs a Catalunya i que puguin afectar el seu territori.
- De les declaracions d'"Interès Nacional".

El CECAT ha d'informar en temps real al CECOP de la Administració General de l'Estat de:

- Les declaracions autonòmiques i locals d'"Emergència" i "Alerta", així com de les declaracions d'"Activació", i les corresponents finalitzacions.
- Les dades quantitatives i qualitatives de gravetat dels riscos i calamitats i la seva evolució.
- Plans d'autoprotecció de béns o serveis de titularitat estatal activats.
- Riscos o calamitats amb possible intervenció de recursos de titularitat estatal.

En els anteriors supòsits en què el CECAT i el CECOP de la Administració General de l'Estat han de ser recíprocament informats des de l'inici, també han de mantenir un canal permanent de comunicació fins la total resolució del risc o calamitat.

També en els esmentats supòsits, el Director del PROCICAT pot sol·licitar la participació del representant del Ministerio de Justicia e Interior en la direcció autonòmica.

Els directors dels diferents plans de protecció civil poden sol·licitar la incorporació de tècnics de Protecció Civil i, en el seu cas, del representant del Grup d'Ordre en el Consell Assessor i d'altres representants tècnics que, per la seva especialitat, puguin cooperar al seu assessorament, amb el previ coneixement de la Generalitat.

5.4. DIRECCIÓ DE LA PROTECCIÓ CIVIL.

La direcció de la protecció civil és unipersonal.

La direcció de la protecció civil és irrenunciable i correspon a l'alcalde en el territori del municipi i a la persona titular del Departament de Governació en el territori de Catalunya. Ambdues categories d'autoritats poden fixar delegacions singulars o delegacions a través dels plans de protecció civil.

La direcció dels plans de protecció civil correspon a la persona que el propi pla indica. En termes generals, la direcció correspon a:

- a) A l'alcalde, en els aprovats al seu municipi.
- b) Al president del consell comarcal o a un dels alcaldes dels municipis integrants de la comarca, en els aprovats en aquesta.
- c) A la persona titular del Departament de Governació, en els aprovats per la Generalitat.
- d) Al representant del "Ministerio de Justicia e Interior" en el cas de declaració de "Interés Nacional".

Els directors dels plans de nivell local (municipals, supramunicipals i comarcals) depenen, a efectes de seguiment de situacions i, eventualment, de direcció coordinadora, de la Generalitat.

5.5. ESTRUCTURA DELS PLANS TERRITORIALS DE PROTECCIÓ CIVIL A CATALUNYA.

NIVELL	ÀMBIT TERRITORIAL	TIPUS DE PLA	DIRECTOR
Local	Un municipi	Municipal	Alcalde
	Varis municipis o comarca	Supramunicipal o comarcal	Persona designada (alcalde o president consell comarcal)
Autonòmic	Catalunya	Pla Territorial de Catalunya	Consellera de Governació
Estatl	EN ELS SUPÒSITS D'INTERÈS NACIONAL		

5.6. FUNCIONS DE DIRECCIÓ.

Les funcions de direcció comprenen:

- a) El nomenament dels diversos responsables del comitè d'emergències, així com dels responsables dels grups d'actuació i dels serveis locals susceptibles d'actuar en riscos o calamitats.
- b) El nomenament dels membres de l'òrgan de consulta en matèria de protecció civil o en matèria de riscos singulars.
- c) La convocatòria i desconvocatòria el comitè d'emergències.
- d) Les declaracions d'"Alerta", d'"Emergència" i d'"Activació del Pla", així com les declaracions de finalitzacions d'aquelles declaracions.
- e) La comunicació amb els ciutadans, serveis, grups i autoritats en situacions de riscos i calamitats.
- f) L'ordenació de mesures de previsió, prevenció, intervenció i rehabilitació sobre persones, béns i medi ambient, incloses la mobilització, voluntària o coactiva, de recursos humans o materials.
- g) La coordinació de totes les activitats de les persones públiques i privades afectades.
- h) La implantació i el manteniment del pla de protecció civil i de les polítiques de protecció civil de les quals són respectivament directors o responsables.

Pel que fa a la delegació de funcions de direcció, cada administració pública ha de seguir el seu propi règim jurídic de delegació.

Els directors poden adoptar de forma cautelar totes les mesures de direcció necessàries, i particularment quan preveuran una durada extraordinària del risc o una transformació d'aquest en calamitat per a dates properes. Altrament, els directors en resten obligats si s'esdevé la calamitat.

5.7. RESPONSABILITAT D'AUTOPROTECCIÓ.

Els plans d'Autoprotecció han d'assenyalar la persona responsable i el pla en què s'integren. Quan seran més d'un els responsables, la responsabilitat és solidària, llevat de normes especials que individualitzaran la responsabilitat. El responsable exerceix les funcions de direcció assenyalades per als plans de protecció civil en relació a l'àmbit territorial del seu pla.

Els responsables dels plans d'Autoprotecció han de garantir les imprescindibles mesures de seguretat del territori perifèric i la població veïna a l'edifici, instal·lació, solar o activitat, transitòriament i cautelament, per delegació de l'autoritat competent i mentre que aquesta no intervé. Ha de tenir especial cura de:

- a) La difusió de l'alarma a la població veïna i d'instruccions de protecció.
- b) La interrupció o, en el seu cas, l'ordenació de la circulació.
- c) La interrupció de serveis bàsics, o el seu proveïment urgent.

5.8. INTERFASE ENTRE AUTORITATS I ALTRES RESPONSABLES.

En les direccions per part de qualsevol autoritat local, estatal i dels responsables dels plans d'Autoprotecció, el CECAT ha de fer un seguiment d'informació de l'evolució del risc o calamitat. La Generalitat, a través del CECAT, pot aportar, directament o indirectament, tota la col·laboració necessària i possible.

Els directors dels plans de protecció civil han de comunicar immediatament al CECAT la informació de riscos i calamitats, quan preveuran o comprovaran la pròpia insuficiència de capacitat de resposta, la necessitat peremptòria de recursos no disponibles, o un abast més enllà del seu territori; així com les declaracions d'"Alerta", "Emergència", "Activació del pla" i les declaracions de finalització.

Els diferents plans de protecció civil poden establir Procediments d'Actuació per tal de classificar nivells de gravetat del risc a partir dels quals el CECAT hagi de ser necessàriament informat. Poden formalitzar-se Procediments d'Actuació

Subsidiaris per regular els deures d'informació o avis vers el CECAT, per als riscos que no disposen de pla de protecció civil.

El subministrament d'informació no és potestatiu per part de l'autoritat o responsable del pla d'autoprotecció. En conseqüència, el CECAT pot indicar que la comunicació es mantingui oberta tot el temps necessari si les necessitats de seguretat fan aconsellable un seguiment d'informació de les situacions.

El CECAT resta obligat a comunicar de forma immediata als municipis i comarques afectades, qualsevol comunicació formal de la Generalitat o d'altres autoritats relativa a "Alerta", "Emergència" i "Activació del pla", així com la declaració de finalització d'aquelles, i tota altra circumstància de risc o calamitat de què sigui directament o indirectament informat i que pugui afectar a aquells municipis i comarques.

La persona titular del Departament de Governació pot declarar, si ho estima necessari, l'"Alerta", l'"Emergència" o l'"Activació del pla" que sigui necessari activar, quan la persona titular del Ministeri de Justícia i Interior declararà la finalització de l'estat d'"Interès Nacional".

Les ordres del director, les relacions dels diferents responsables, del membres dels comitès d'emergències i dels grups d'actuació es poden canalitzar per via telemàtica, informàtica, electrònica o similar, especialment quan els danys, la llunyania o la necessitat d'actuació immediata dificultaran o impediran la reunió física d'aquelles persones.

5.9. DECLARACIONS D'"ALERTA", "EMERGÈNCIA" I "ACTIVACIÓ DEL PLA".

Els directors de protecció civil poden declarar l'"Alerta", l'"Emergència", l'"Activació" del pla de protecció civil de què siguin directors, i les respectives declaracions de finalització.

Les declaracions han de fer-se públiques, i han de ser conegudes sobre tot pels ciutadans sotmesos al risc o calamitat, i pels diferents responsables, membres de grups d'actuació, i similars.

Les declaracions són temporals, i cal declarar les respectives finalitzacions.

A cada una d'aquestes declaracions correspon la correlativa declaració de "Finalització de (...)" o de "Desactivació de (...)".

Les finalitzacions dels estats, declarats, d'Emergència, poden anar seguits de les corresponents declaracions d'Alerta, o bé poden indicar el retorn a l'estat ordinari.

La direcció per part de les diferents autoritats responsables resta condicionada a que declarin, eventualment:

RISCS o CALAMITATS sense pla especial o específic de la Generalitat.

declaració d'"Alerta"

declaració d'"Emergència"

declaració de "Simulacre d'Alerta"

declaració de "Simulacre d'Emergència"

RISCS O CALAMITATS amb pla especial o específic de la Generalitat.

L'autoritat municipal: declaració d'"Activació del P.A.M. en Alerta" / declaració d'"Activació del P.A.M. en Emergència" / declaració d'"Simulacre d'activació del P.A.M. en Alerta" / declaració d'"Simulacre d'activació del P.A.M. en Emergència". Aquestes declaracions han d'anar acompanyades del nom del pla especial o específic amb el qual van associades.

L'autoritat supramunicipal: declaració d'"Activació del P.A. en Alerta" / declaració d'"Activació del P.A. en Emergència" / declaració d'"Simulacre d'activació del P.A. en Alerta" / declaració d'"Simulacre d'activació del P.A. en Emergència". Aquestes declaracions han d'anar acompanyades del nom del pla especial o específic amb el qual van associades.

L'autoritat de la Generalitat: declaració d'"Activació del pla (nom del pla) en Alerta" / declaració d'"Activació del pla (nom del pla) en Emergència" / declaració d'"Simulacre d'activació del pla (nom del pla) en Alerta" / declaració d'"Simulacre d'activació del pla (nom del pla) en Emergència".

RISCS O CALAMITATS amb pla específic d'una administració local.

L'autoritat municipal o/i supramunicipal: declaració d'"Activació del pla (nom del pla) en Alerta" / declaració d'"Activació del pla (nom del pla) en Emergència" / declaració d'"Simulacre d'activació del pla (nom del pla) en Alerta" / declaració d'"Simulacre d'activació del pla (nom del pla) en Emergència".

5.10. ELS COMITÈS D'EMERGÈNCIES DE LA GENERALITAT I DELS D'ÀMBIT LOCAL.

Els comitès d'emergències estaran formats per:

- El director del Pla
- El Consell Assessor
- El Gabinet d'Informació

El Consell Assessor assisteix al director en les seves decisions. El Gabinet d'Informació és l'òrgan mitjançant el qual el director es comunica amb els ciutadans a través mitjans de comunicació social i d'altres.

Cada pla de protecció civil ha de preveure els membres de ple dret del comitè d'emergències. La seva seu pot ser al CECOP corresponent.

A més dels membres de ple dret, podran formar-ne part aquells ciutadans que a títol personal o en representació d'una altra persona pública o privada, seran cridats pel director en funció de l'especialitat del seu assessorament.

5.11. EL COMITÈ D'EMERGÈNCIES DE CATALUNYA.

La persona titular del Departament de Governació convoca el Comitè d'Emergències de Catalunya en els supòsits de la seva direcció. Pot convocar també, si ho estima necessari, la Comissió de Protecció Civil de Catalunya.

El Comitè d'Emergències de Catalunya està format per:

- a) La persona titular del Departament de Governació.
- b) El Consell Assessor.
- c) El Gabinet d'Informació.

Són membres de ple dret del Consell Assessor els següents:

- a) El director general de Prevenció i Extinció d'Incendis i de Salvaments.
- b) El director del Servei Català de la Salut.
- c) El director general de Seguretat Ciutadana.
- d) El gerent de Protecció Civil.
- e) Un representant de l'Estat.

La persona titular del Departament de Governació pot decidir la inclusió de més membres, i en particular de persones privades i representants d'òrgans de l'administració pròpia o d'altres administracions l'especialitat de les quals sigui oportuna. Pot convocar també delegats territorials del Govern, així com alcaldes i altres autoritats locals.

Els alcaldes dels territoris afectats pel risc o calamitat poden, per voluntat pròpia, incorporar-se al Consell Assessor.

En els supòsits de direcció autonòmica, els alcaldes i presidents de consells comarcals dels territoris afectats pel risc o calamitat poden ser convocats al Comitè d'Emergències de Catalunya o als comitès d'emergències que els respectius delegats territorials del Govern convocaran per delegació de la persona titular del Departament de Governació.

5.12. EL GABINET D'INFORMACIÓ DEL COMITÈ D'EMERGÈNCIES DE CATALUNYA.

El Gabinet d'Informació és convocat per tot el temps que la persona titular del Departament de Governació estima cautelament necessari. N'és el responsable el cap del gabinet de premsa del mateix Departament, llevat de designacions diferents. El Gabinet d'Informació pot ser recolzat pels gabinets d'informació de les delegacions territorials del Govern, per gabinets d'informació d'altres persones públiques o privades. El Gabinet d'Informació del Departament de Governació és l'únic autoritzat per emetre informació oficial, i els gabinets que eventualment el poden recolzar emeten informació en nom seu.

Les seves funcions són:

- a) Recaptar informació sobre el risc o la calamitat i la seva evolució.
- b) Elaborar comunicats, ordres i recomanacions per a la població, que ha de difondre el director/a o el propi Gabinet d'Informació en nom dels director/a, a través de mitjans de comunicació de titularitat pròpia o d'obligada inserció per part dels mitjans de comunicació social.
- c) Difondre en nom del director/a, les declaracions d'"Alerta", "Emergència" i "Activació del pla", així com la finalització de cadascuna d'elles.
- d) Orientar la recerca d'informació per part dels mitjans de comunicació social i corregir les informacions errònies.
- f) Subministrar informació personal als familiars dels ciutadans personalment afectats.

La seva seu pot ser en una sala del CECAT.

Les funcions del Gabinet d'Informació són en relació a les necessitats informatives generades per supòsits de direcció de la Generalitat, i també en supòsits previstos en altres plans, així com en situacions en que la Generalitat col·laborarà amb altres autoritats.

El Gabinet d'Informació ha de canalitzar la comunicació que s'hagi de fer pública a través de Catalunya Ràdio i "Radio Nacional de España", com a mínim.

Els comunicats, que són textos explicatius de caràcter oficial, han de contenir informació totalment comprovada. L'**ANNEX 5.A** reproduïx normes tècniques relatives a l'atenció als mitjans de comunicació social, i també models de comunicats segons diversos tipus de riscos.

ESQUEMA D'ACTIVACIÓ

**ANNEX 5.A.: MODELS DE COMUNICATS SEGONS DIVERSOS TIPUS
DE RISCS**

- 1. ADREÇATS ALS MITJANS DE COMUNICACIÓ**
- 2. ADREÇATS A LA POBLACIÓ**

1. MODELS DE COMUNICATS ADREÇATS ALS MITJANS DE COMUNICACIÓ

La informació subministrada a través de comunicats ha d'estar totalment comprovada.

Atenció als mitjans de comunicació social.

Els mitjans de comunicació que durant el risc o calamitat en demanen informació i s'adrecen a diversos estaments oficials, han de ser posats en relació amb Gabinet d'Informació, ubicat normalment en una sala del CECAT. Si el Gabinet d'Informació és convocat en una altra seu, el nou domicili ha de ser facilitat als mitjans de comunicació.

L'atenció als mitjans de comunicació es farà

- a) Telefònicament
- b) Per fax/Télex
- c) Oralment

Si l'atenció es fa al CECAT:

- S'ha d'atendre els periodistes a la Sala de premsa
- Cal identificar-los
- Cal oferir-los els comunicats de premsa i avisos a la població, establerts fins el moment.
- No es concediran entrevistes i només s'informarà a les rodes de premsa.

Si l'atenció es fa prop del lloc del risc o calamitat:

- S'ha de constituir un centre d'informació avançat depenent del Gabinet d'Informació
- S'ha d'identificar als periodistes

- Cal explicar-los quines són les zones per on pot desplaçar-se sense perill i quines són les zones on l'accés està prohibit.
- Cal explicar-los el perill real que té a la zona
- S'ha d'avançar l'hora, el minut i el lloc on es preveu oferir informació
- Cal oferir-los els comunicats de premsa i avisos a la població.

Comunicat inicial

MODEL DE COMUNICAT PER UN ACCIDENT TIPIFICAT EN UN PLA DE PROTECCIÓ CIVIL (Cal redactar models de comunicats per cada tipus de risc i, dintre d'aquest, per als períodes d'Alerta i d'Emergència).

Protecció Civil de Catalunya comunica que (*s'ha produït un accident/ s'està en situació, ...*)

(*L'accident ha consistit en .../ la situació consisteix en.....i s'ha produït/iniciat a les_____ hores i ha estat comunicat immediatament al Centre de Coordinació Operativa de Catalunya des d'on s'ha decidit (activar / no activar el Pla d'emergència.....).*)

Fins a aquest moment s'han produït / no s'han produït / no es pot confirmar si hi ha víctimes

En aquests moments es troben mobilitzats:

- Bombers de la Generalitat
- Mossos d'Esquadra
- Policia Local
- Guàrdia Civil
- Policia Nacional
- Sistema d'emergències mèdiques (SEM.S.A)
- Creu Roja
- .....
- .....

Tots ells els dirigeix el director/a del Pla d'emergències assistit pel Consell Assessor

Es treballa amb la màxima activitat per tal de recuperar la normalitat el més aviat possible

S'emetrà un nou comunicat tan aviat com es produeixin novetats en el desenvolupament de la situació d'emergència.

Comunicat amb noves referències

Protecció Civil de Catalunya comunica que *(s'ha produït un accident/ que s'està situació .....*)

(L'accident ha consistit en.../ la situació consisteix en.....
s'ha produït a les _____ hores i ha estat comunicat immediatament al Centre de Coordinació operativa de Catalunya des d'on s'ha decidit (activar / no activar el Pla d'emergència.....) .

En aquests moments els grups operatius (d'auxili) estan treballant per resoldre l'emergència el més ràpidament possible.

Les dades que disposem en aquests moments són les següents:

En nombre de víctimes és
S'han incorporat nous grups operatius (d'auxili)

Nota: Cal afegir aquelles noves dades de què es disposi

Comunicat final

Protecció Civil comunica que el Director/a del Pla d'emergència ha donat per finalitzat l'estat d'emergència produït per _____ , per tant es desactiva el Pla d'emergència posat en marxa a causa d'aquest accident.

El balanç provisional de.....és:

Víctimes mortals:

Ferits:

Danys materials:

Danys al medi ambient:

Han intervingut en aquest sinistre els Grups operatius següents:

-
-
-
-
-
-

L'emergència ha durat ____ hores

Segons les primeres valoracions, les causes més probables /l'origen/....ha estat

Protecció Civil en nom del/la Director/a del Pla agraeix l'esforç de totes les persones entitats i organismes que hi han intervingut per paliar els efectes de ..... i el comportament cívic de les persones afectades. ("I expressar el seu condol a les famílies de les víctimes, cas d'haver-ne hagut"), i el desig d'una ràpida recuperació dels afectats i ferits.

Rodes de premsa

Les rodes de premsa consisteixen en informar als mitjans de comunicació a través del Director del pla o del seu portaveu⁴

Les rodes de premsa les convocarà el director del pla, quan ho consideri oportú.

El text de convocatòria, ha d'expressar de forma clara quan es farà on es farà i ha de ser comunicat a tots els mitjans de comunicació:

4

Persona autoritzada que transmet el nom d'una entitat, institució o organisme la voluntat o parer del mateix

Exemple:

"El Director del Pla d'emergència comunica que avui a les___ hores, es donarà una conferència de premsa a la Sala _____, al carrer a la qual poden assistir tots els mitjans de comunicació interessats".

2. MODELS DE COMUNICATS A LA POBLACIÓ

Comunicat en cas d'alerta

AVÍS 1

Atenció, Atenció, Avís urgent a la població de.....

Protecció Civil comunica que s'ha produït un .....,⁵ que no es greu,
repetim QUE NO ÉS GREU, en .....

Protecció Civil declara, provisionalment l'estat d'alerta. L'estat d'alerta vol
dir únicament que hi ha la possibilitat que es produeixi un accident o
situació greu.

Sobretot, us demanem serenitat i que seguiu estrictament les mesures
següents:

Les persones que es troben dins de la zona delimitada per
, han de _____,

- La policia us orientarà

- Repetim, de moment no hi ha cap perill. Només es prenen mesures de
precaució

- Manteniu la calma

---

⁵ Accident, manca de subministrament, fallada general de ..., pluges intenses, nevades en..., etc..

EXEMPLE DE COMUNICAT EN CAS D'ACCIDENT QUÍMIC

Comunicat en cas d'alerta

AVÍS 1

Atenció, Atenció, Avís urgent a la població de .....

Protecció Civil comunica que s'ha produït un accident a
.....

Es treballa intensament per conèixer l'abast i les conseqüències d'aquest accident. Mentre es determinen aquestes conseqüències, Protecció Civil per ordre del/la Conseller/a de Governació, com màxima autoritat responsable en la matèria declara l'estat d'alerta.

Sobretot, us demanem serenitat i que seguiu estrictament les mesures següents:

(Exemple en cas d'accident químic)

- *Tanqueu-vos immediatament dins dels edificis*
- *No circuleu pel carrer*
- *Tanqueu tan hermèticament com pugueu les portes i les finestres perquè no us entri l'aire de fora*
- *Apagueu els aparells d'aire acondicionat i els sistemes de ventilació*
- *No intenteu anar a buscar a cap persona ni els vostres fills a l'escola, els professors en tindran cura*
- *No utilitzeu el telèfon*
- *No feu foc dins de casa, ni fumeu*

- *Escolteu els comunicats que Protecció Civil emetrà a través dels sistemes de megafonia o a través de les emissores de freqüència modulada:*

Ràdio .....

Catalunya Ràdio

Ràdio Nacional d'Espanya

- *No beveu aigua de l'aixeta, només aigua embotellada*

EXEMPLE DE COMUNICAT EN CAS D'ACCIDENT QUÍMIC

Comunicat en cas d'emergència

AVÍS 2

Atenció, Atenció, Avís urgent a la població .....

Protecció Civil comunica que s'ha produït un accident a
.....

Aquest Accident es considera greu per ..... i l'abast de
.....

Els elements involucrats en aquest accident poden provocar
conseqüències greus per la salut i la vida de la població més propera.

S'han posat en marxa els plans destinats a reduir al mínim les
conseqüències d'aquesta situació.

Sobretot que, us demanem serenitat i seguïu estrictament les mesures
següents:

(Exemple d'accident químic)

- Tanqueu-vos immediatament dins dels edificis
- Tanqueu tan hermèticament com pugueu les portes i les finestres perquè no us entri l'aire de fora
- Pareu els aparells d'aire acondicionat i els sistemes de ventilació
- No circuleu pel carrer
- No intenteu anar a buscar a cap persona ni els vostres fills a l'escola, els professors en tindran cura
- No utilitzeu el telèfon
- No feu foc dins de casa, ni fumeu

- Escolteu els comunicats de Protecció Civil a través dels sistemes de megafonia o a través de les emissores de freqüència modulada:

Ràdio .....

Catalunya Ràdio

Ràdio Nacional d'Espanya

- No beveu aigua de l'aixeta, només aigua embotellada

Balanç

Protecció Civil de Catalunya comunica que *(s'ha produït un accident a/ que s'ha activat el pla d'emergència/ que s'activat la situació) .....*
....., a la població/ns, comarca/es de .....

(L'accident / la situació) ha consistit

En aquests moments estan mobilitzats:

- Els bombers de la Generalitat
- La Policia/es Local/s de .....
- La Guàrdia Civil de trànsit
- Els Mossos d'esquadra. Brigada de Medi Ambient
- SEM. Sistema d'Emergències Mèdiques
- Creu Roja
- Els equips de seguretat privats
- .....
- .....

Tots ells els dirigeix el director de l'emergència assistit per un Consell Assessor⁶ format per experts en la matèria. Concretament.....

Es treballa amb la màxima activitat per tal de recuperar la normalitat el més aviat possible.

---

⁶ Cas d'haver-se format

S'emetrà un nou comunicat tan aviat com es produeixin novetats en el desenvolupament de la situació quan finalitzi la situació d'emergència.

Protecció Civil parlant en boca de les autoritats responsables, lamenta profundament els danys humans i materials ocasionats per aquests accident i comunica a la població que s'estant fent tots els esforços possibles per millorar la situació.

EXEMPLE DE COMUNICAT DAVANT EL RISC D'ALLAUS

NOTA DE PREMSA DE PROTECCIÓ CIVIL DE CATALUNYA

Objecte: Estimació de risc d'allaus al Pirineu de Catalunya, segons butlletí emès pel Servei Geològic de Catalunya:

Exemple:

ESTAT DEL MANTELL NIVAL I ESTIMACIÓ DEL PERILL D'ALLAUS A LA VAL D'ARAN

Les intenses nevades caigudes durant les últims dies han donat gruixos de neu acumulada superiors als 150 cm. a cota 1.800 m i propers als 2 m. per sobre dels 2.400-2.500 m. El fort vent del sector N i NW ha donat lloc a la formació de sobreacumulacions de neu molt importants generalment en vessants S i SE, formant plaques

al vent, molt fràgils degut a les baixes temperatures, que localment poden trobar-se en qualsevol orientació.

L'estimació de perill d'allaus per sota dels 1.800 m és de **FORT (4)** ja que és possible el desencadenament d'allaus per una sobre càrrega feble. Per sobre dels 1.800 m. l'estimació de perill d'allaus és de **MOLT FORT (5)**. La inestabilitat del mantell és generalitzat degut a les grans sobreacumulacions existents. Les baixes temperatures faran que es mantingui aquesta inestabilitat. Són probables les caigudes d'allaus naturals de grans dimensions.

.....
.....

RECOMANACIONS DAVANT DEL RISC

- Informeu-vos de la previsió del temps escoltant els butlletins meteorològics a través dels mitjans de comunicació.

- DEMANEU SEMPRE informació completa als centres especialitzats.
A Catalunya:

SERVEI GEOLÒGIC DE CATALUNYA
Pirineu Oriental (93) 443.28.76
Pirineu Occidental (93) 443.20.76
Informació de tot el Pirineu (93) 442.98.04

- Eviteu de dirigir-vos a les zones amb risc d'allaus

- Es recomana no fer travesses de muntanya ni programar la pràctica d'esports fora pista en aquestes zones afectades.

EXEMPLE DE COMUNICAT EN CAS D'INUNDACIÓ I/O FORTS AIGUATS

NOTA DE PREMSA DE PROTECCIÓ CIVIL DE CATALUNYA

Objecte: Estimació de risc d'inundacions i forta aiguats a..... emès
pel .....

ESTAT DEL TEMPS

*Segons informa ....., es preveuen fortes tempestes durant les
pròximes hores a les comarques gironines*

*.....
La situació actual del PREVIMET és....., que vol
dir:.....*

RECOMANACIONS DAVANT DEL RISC

- Seguiu les consignes de les autoritats
- Escolteu la ràdio i poseu atenció a les prediccions meteorològiques
- No telefoneu, deixeu les línies lliures per als equips de socors
- Protegiu-vos, sobretot, després que s'hagi anunciat que augmenta el nivell de les aigües
- No aneu a buscar els nens a l'escola, aquesta ja se n'ocupa.
- Informeu a les autoritats de la vostra situació i la de la vostra família.
- Assenyaleu la vostra presència i feu-vos veure si us trobeu aïllat.

Si sou a casa o en un edifici:

- Obtoreu les portes, les finestres i les obertures del vostre domicili o local si pot quedar afectat.
- Col.loqueu els documents importants, els objectes valuosos, els aliments i l'aigua potable als pisos alts.
- Poseu els productes perillosos en llocs protegits

- Conduïu els animals domèstics a llocs alts i protegits
- Desconnecteu l'interruptor general de l'electricitat
- No baixeu als soterranis ni us quedeu en zones baixes

Si sou a fora, a l'exterior

- Allunyeu-vos de les rieres, els torrents o les zones que es poden inundar, situeu-vos en punts alts i no torneu enrera.
- No travesseu una zona inundada ni a peu ni amb cotxe
- No us estacioneu ni acampeu en als llits secs ni a les ribes dels rius, perquè les crescudes d'aigua o les rierades arriben sempre per sorpresa

En cas d'emergència truqueu al telèfon 085 dels Bombers de la Generalitat

6. ELS CECOP A CATALUNYA.

6.1. ELS CECOP A CATALUNYA.

Els plans de protecció civil han de fixar la creació del respectiu Centre de Coordinació Operativa (CECOP).

Els CECOP, definits en els termes del PROCICAT, han de garantir la comunicació permanent amb i entre els comitès d'emergències, CCA i CRA, i amb els grups d'actuació i altres ens i serveis actuants. Han de garantir la comunicació amb el CECOP de l'autoritat superior, i poden funcionar com a CECOPI (CECOP integrat) sempre que s'hi reuneixin autoritats de més d'una administració pública.

Diferents CECOP poden funcionar en règim d'alternància o substituïbilitat en relació a les funcions de cadascun d'ells.

6.2. EL CENTRE DE COORDINACIÓ OPERATIVA DE CATALUNYA (CECAT).

El CECAT és el CECOP de Catalunya i les seves funcions són regulades al Decret 246/1992 de 26 d'octubre.

El Comitè d'Emergències de Catalunya es reuneix en una sala del CECAT.

Altres comitès d'emergències, de direcció autonòmica, estatal o local, poden reunir-se en una sala del CECAT, sempre que el respectiu pla així ho determinarà o bé per petició del director respectiu.

La Generalitat garanteix la centralització de la informació de riscos i calamitats a través del CECAT, per:

- a) Maximitzar la col.laboració entre els òrgans de les diferents administracions públiques, empreses i altres organitzacions.
- b) Decidir les declaracions d'"Alerta", d'"Emergència" i d'"Activació del pla" que pertocquen a la Generalitat.

- c) Exercir les funcions de direcció.
- d) Transferir la direcció a l'Estat, en cas de declaració d'"Interés Nacional"
- e) Garantir les tasques informatives del Gabinet d'Informació.

El CECAT estableix el seu funcionament permanent durant les vint-i-quatre hores del dia tot els dies de l'any. El seu domicili és al Passeig de Pujades 13-19 (08018-Barcelona). La persona titular del Departament de Governació pot fixar per Resolució el seu domicili.

El CECAT ha de mantenir contacte permanent amb els centres de coordinació dels serveis de la Generalitat (**ANNEX 6.A**), amb els serveis de la Generalitat amb serveis tècnics de localització permanent (**ANNEX 6.B**), així com amb els centres de coordinació de l'Estat a Catalunya (**ANNEX 6.C**) i altres centres de coordinació públics o privats no dependents de la Generalitat però que estan o abasten Catalunya (**ANNEX 6.D**).

La persona titular del Departament de Governació pot ordenar l'actuació de tots els centres i ens de comunicació de la Generalitat sota la dependència funcional directa del CECAT, en supòsits de direcció autonòmica.

L'**ANNEX 6.E** reproduïx una relació sistemàtica d'informació que té per finalitat facilitar l'operativitat del CECAT davant diversos riscos.

6.3. EL CECOTAR (CENTRE DE COORDINACIÓ OPERATIVA DE TARRAGONA).

El CECOTAR exerceix funcions desconcentrades del CECAT a Tarragona, donada la singular característica de risc d'aquesta zona. Està en permanent connexió amb el CECAT.

PROCICAT

(informat favorablement per la Comissió de Protecció Civil de Catalunya en sessió de 22.12.94, i homologat per la "Comisión Nacional de Protección Civil" el 23.02.95)

Revisió: 0

Pàg. núm. 6-4

Data: 23.02.95

ANNEX 6.A: CENTRES DE COORDINACIÓ DE SERVEIS DE LA GENERALITAT.

ANNEX 6.A CENTRES DE COORDINACIÓ DE SERVEIS DE LA GENERALITAT.

Centre d'Informació i Coordinació Operativa (CICOC) de la Direcció General de Prevenció i Extinció d'Incendis i de Salvaments de Catalunya. Li correspon les funcions d'organització, anàlisi, control, estadístiques i disponibilitat de recursos humans i materials; aplicació operativa dels grans plans d'emergència; planificació i coordinació dels centres de control i comunicacions de les brigades; avaluació del risc i actualització dels mitjans disponibles per a la seva minoració, aplicada als focs forestals i urbans; gestió del control central; garantir els canals d'informació amb els mitjans de comunicació; gestió de les comunicacions interior i exterior de la Direcció General.

Centre de Coordinació Operativa de la Direcció General de Seguretat Ciutadana. És el centre de comandament i coordinació de la Policia Autònoma i de coordinació de policies locals, que realitza el servei operatiu i tècnic d'actuació immediata per a la intervenció en qualsevol tipus d'emergència i protecció dels béns de la Generalitat. La direcció d'aquest servei es realitza a través de l'estructura de la Direcció General de Seguretat Ciutadana, la qual exerceix la competència exclusiva en tot el territori de Catalunya.

Sistema d'Emergències Mèdiques, S.A. (SEMSA) del Servei Català de la Salut. Societat anònima que té per objecte l'atenció de les emergències mèdiques mitjançant la realització d'actuacions de tota mena, consistentes a la gestió i el control dels recursos personals, materials i econòmics disponibles per tal de garantir en tot moment l'atenció pre-hospitalària, el transport assistit i l'ingrés en el centre adequat, en cada cas, de malalts crítics.

Centre de Coordinació Operativa del Servei d'Agents Rurals (COSAR) de la Direcció General del Medi Natural. Centre de comunicacions i coordinació operativa de la prevenció i la vigilància dels incendis forestals a Catalunya; del Servei d'Agents Rurals, les Agrupacions de Defensa Forestal i els voluntaris forestals.

PROCICAT

(informat favorablement per la Comissió de Protecció Civil de Catalunya en sessió de 22.12.94, i homologat per la "Comisión Nacional de Protección Civil" el 23.02.95)

Revisió: 0

Pàg. núm. 6-6

Data: 23.02.95

ANNEX 6.B: SERVEIS DE LA GENERALITAT AMB SERVEI TÈCNIC DE LOCALITZACIÓ PERMANENT.

ANNEX 6.B SERVEIS DE LA GENERALITAT AMB SERVEI TÈCNIC DE LOCALITZACIÓ PERMANENT.

- Junta de Sanejament
- Junta de Residus
- Servei Radiològic
- Direcció General de Carreteres
- Direcció General de Seguretat Industrial
- Junta d'Aigües

ANNEX 6.C. CENTRES DE COORDINACIÓ DE L'ESTAT A CATALUNYA.

ANNEX 6.C. CENTRES DE COORDINACIÓ DE L'ESTAT A CATALUNYA.

- Centre de la Delegació del Govern a Catalunya (Barcelona).
- Centres dels Govern Civils de LLeida, Tarragona, Girona i Barcelona.

**ANNEX 6.D. CENTRES DE COORDINACIÓ PÚBLICS I PRIVATS NO
DEPENDENTS DE LA GENERALITAT.**

ANNEX 6.D. CENTRES DE COORDINACIÓ PÚBLICS I PRIVATS NO DEPENDENTS DE LA GENERALITAT.

- RENFE
- Centre Regional de Salvament Marítim
- Centre de Control de Trànsit "La Campana"
- Centre Meteorològic Territorial de Catalunya
- FECSA Dispatching
- ENHER Dispatching
- REE Dispatching
- Hidroelèctrica Empordà
- HIDROELÈCTRICA DE CATALUNYA
- AUCAT, Autopistes de Catalunya
- AUTEMA, Autopistes de Manresa
- TABASA, túnels de Vallvidrera
- AUMAR, Autopista del Mediterráneo
- Túnel del Cadí
- Diputació Barcelona: carreteres, parcs naturals
- Aigües de Barcelona

- Reial Automòbil Club de Catalunya.

- Gas Natural

- CLH

- REPSOL

- centres de control depenents de l'Ajuntament de Barcelona:

1. CECOPAL
2. SEIS
3. Centre de Control
4. Guàrdia Urbana

PROCICAT

(informat favorablement per la Comissió de Protecció Civil de Catalunya en sessió de 22.12.94, i homologat per la "Comisión Nacional de Protección Civil" el 23.02.95)

Revisió: 0

Pàg. núm. 6-13

Data: 23.02.95

ANNEX 6.E.: SISTEMÀTICA PER FACILITAR L'OPERATIVITAT DEL CECAT DAVANT DIVERSOS RISCS.

INDEX

RISCS NATURALS

N.A : RISC DE PLUGES: PREVISIÓ DE PLUGES
N.B : RISC D'INUNDACIONS I/O AVINGUDES
N.C : RISC DE NEU: PREVISIÓ DE NEUS
N.D : RISC DE NEVADES/GELADES
N.E : RISC DE TEMPESTES DE FORT APARELLATGE ELÈCTRIC I VENT
N.F : RISC DE SEQUERA
N.G : RISC DE TERRATRÈMOLS
N.H : RISC D'ESLLAVISSAMENTS
N.I : RISC D'ALLAUS

RISCS TECNOLÒGICS

T.A : RISC RADIOLÒGIC
T.B : RISC NUCLEAR (Centrals Nuclears)
T.C : RISC PER MANIPULACIÓ DE SUBSTÀNCIES PERILLOSES
T.D : RISC PEL TRANSPORT DE MERCADERIES PERILLOSES
T.E : RISC QUÍMIC (Directriu Seveso)
T.F : RISCS DE CONTAMINACIÓ TECNOLÒGICA

- Accident de Contaminació del Mar pel Petrolí
- Contaminació del Sòl per Substàncies Perilloses
- Contaminació d'Aigües Superficials per substàncies perilloses
- Contaminació de l'Atmosfera per Circumstàncies no Previstes (Fora dels P.E.E.)
- Accidents on hi ha morts d'animals per causes tecnològiques (radiació, substàncies perilloses)

RISCS ANTRÒPICS

A.A : RISC DE FOC FORESTAL

A.B : RISC DE FOC D'INDÚSTRIA I LOCALS DE PÚBLICA CONCURRENCIA

A.C : ALTRES RISCS ANTRÒPICS

- Accidents Greus de Circulació
- Ensorraments
- Pèrdues
- Accidents per Aglomeracions de Gent
- Pèrdues al Mar

A.D : RISC DE CONTAMINACIÓ PER CAUSES NATURALS

- Accident de Contaminació del Mar per Algues
- Accident que hi ha morts d'animals per catàstrofes naturals
(inundacions, terratrèmols...)

A.E : RISC DE CONTAMINACIÓ PER ACCIDENTS BIOLÒGICS

- Infeccions Massives
- Intoxicacions
- Accidents que hi ha morts d'animals, peixos, bestiar, etc.

RISCS NATURALS: N

Aspectes relacionats amb situacions provinents de diversos riscos naturals.

N.A.- RISC DE PLUGES: PREVISIÓ DE PLUGES

RISC	PLA ASSOCIAT	FONTS D'INFORMACIÓ	ORGANISMES DECISORS/relacionats	SITUACIONS QUE PODEN ESDEVENIR	NIVELL DE GRAVETAT PER ACTIVAR EL G.I.	COMUNICATS ESCAIENTS PER A CADA SITUACIÓ
PLUGES	PREVIMET (1 setembre-30 novembre). Pla d'escampada d'informació Meteorològica. No és cap Pla d'emergència pròpiament	<ul style="list-style-type: none"> - CMZ - Delegació Govern Estat/Govern Civils - Junta d'Aigües - TV3 meteoròlegs - Tècnics locals de P.C.⁷ - Policia local - Bombers - Mossos d'esquadra - Guàrdia civil - Agents rurals - RENFE - F.C.G. - Centres privats de previsió meteorològica - C.N.P. - Torre control del Prat. - Direcció General d'Aviació Civil 	<ul style="list-style-type: none"> - Conseller/a de Governació - Delegat del govern de l'Estat/Governadors Civils - CMZ - Junta d'Aigües - TV3 meteoròleg - Policia Local - Mossos d'esquadra - Bombers - Carreteres: Generalitat, MOPTA, Diputació - RENFE - FCG - Empreses elèctriques⁸ - Empreses afectades⁸ 	M, L, G	L(L1,L2, L3) ⁹ G	Disponibles en el CECAT

CMZ: Centre Meteorològic Zonal

⁷ Aquests tècnics normalment donaran la informació des del CENTRE RECEPTOR D'ALARMES, cas de ser un municipi amb el PBM estaran a l'aguait per si cal convocar-lo, moment en el qual també es convocarà el GABINET D'INFORMACIÓ del PBM, que funcionarà per donar suport a l'alcalde, i que s'hauria de situar al costat del CECOPAL.

⁸ Decret 286 normativa Sevesso

⁹ Caldrà que el tècnic de guàrdia sàpigi la interpretació i/o traducció en ítems de resposta de forma molt acurada.

N.B.- RISC D'INUNDACIONS I/O AVINGUDES

RISC	PLA ASSOCIAT	FONTS D'INFORMACIÓ	ORGANISMES DECISORS/relacionats	SITUACIONS QUE PODEN ESDEVENIR	NIVELL DE GRAVETAT PER ACTIVAR EL G.I.	COMUNICATS ESCAIENTS PER A CADA SITUACIÓ
INUNDACIONS-AVINGUDES	<p>NO HI HA PLA. Ja s'ha aprovat la DBRI, per la CNPC, i això permetrà elaborar els plans d'inundacions escaients.</p> <p>"Alguns Municipis, especialment els del Maresme ja tenen associat al Pla Bàsic una forma d'actuació en cas de pluges intenses, però més aviat amb caràcter preventiu."</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Junta d'Aigües - Bombers - Agents rurals - Centres de predicció i mesura part.(Ex: Centre de l'Alta Segarra...) - Polícies locals - Tècnics locals i zonals de Protecció Civil¹⁰ - Confederació hidrogràfica del Ebre¹¹ - RENFE - F.C.G. - RAC - Creu Roja¹² - DG Carreteres - Diputació B.(carreteres) - Admó. Estat¹³ - Serveis Municipals de Barcelona (CECOPALB¹⁴) 	<ul style="list-style-type: none"> - CONSELLER/A DE GOVERNACIÓ - DELEGAT/S DEL GOVERN DE LA GENERALITAT. - ALCALDES DELS MUNICIPIS AFECTATS. - CMZ - Delegat del Govern de l'Estat/Governadors Civils - Junta d'Aigües - TV3 meteoròleg - Policia Local - Bombers - Mossos d'esquadra - Guàrdia Civil - Carreteres: Generalitat, MOPTA, Diputació - RENFE, FCG - Empreses elèctriques - Empreses de serveis: Pales excavadores, retros, elements de desguassar... - Delegació del Govern en les Societats Concessionàries d'autopistes 	<ul style="list-style-type: none"> - Inundacions - Avingudes - Manca subministraments - Manca de serveis bàsics i de la xarxa de comunicacions (F.C., Viària, Aeroports, Telecomunicacions) 	<p>A.1 - Avis d'alerta hidrològica, per part de JUNTA D'AIGÜES¹⁵</p> <p>I.1.- Previsió d'inundacions de zones habitades</p> <p>I.2.- Nuclis habitats que quedin aïllats</p> <p>I.3.- Tallada de sistemes i serveis essencials per inundació</p>	Disponibles en el CECAT

NOTA: A = ALERTA HIDROLÒGICA
I = PREVISIÓ D'INUNDACIONS O INUNDACIONS PRÒPIAMENT DITES

¹⁰ Aquests tècnics normalment donaran la informació des del CENTRE RECEPTOR D'ALARMES, cas de ser un municipi amb PBM. Estaran a l'aguait per si cal convocar-lo, moment en el qual també es convocarà el GABINET D'INFORMACIÓ del PBM, que funcionarà per donar suport a l'alcalde, i que s'hauria de situar al costat del CECOPALB.

¹¹ S'estan fent gestions des de la Delegació del Govern per obtenir a temps real una resposta institucional

¹² Aquesta possibilitat s'incorpora en el conveni que s'ha establert entre Creu Roja i Protecció Civil.

¹³ Cal establir un sistema de recaptació per la Conca del Pirineu Occidental. A hores d'ara no és concretat

¹⁴ Per la seva gran concentració de gent, és un cas que cal tractar-lo especialment

¹⁵ Cal assegurar que aquesta alarma arribi a tota la població afectada

N.C.- RISC DE NEU: PREVISIÓ DE NEUS.

RISC	PLA ASSOCIAT	FONTS D'INFORMACIÓ	ORGANISMES DECISORS/relacionats	SITUACIONS QUE PODEN ESDEVENIR	NIVELL DE GRAVETAT PER ACTIVAR EL G.I.	COMUNICATS ESCAIENTS PER A CADA SITUACIÓ
NEU	PREVIMET-nevades. Pla exclusivament informatiu del risc de caiguda de neu (gruixos esperats)	<ul style="list-style-type: none"> - CMZ - Delegació del Govern de l'Estat/Govern Civils - TV3 meteoròlegs - Policia Local - Tècnics municipals o zonals de Protecció Civil - Mossos d'Esquadra - Bombers - Guàrdia Civil - Agents Rurals - RENFE/ FCG - Centres privats de Meteorologia - Carreteres: (MOPTA, Generalitat, Diputacions) - Estacions d'Esquí - Empreses elèctriques - Autopistes 	<ul style="list-style-type: none"> - CMZ - Delegació Govern - TV3 meteoròlegs - Centres privats meteorologia - Estacions d'esquí - Tècnics municipals o zonals de Protecció Civil - Policia local - Mossos d'esquadra - Bombers - Guarderia rural - Carreteres: (MOPTA, Generalitat, Diputacions) - RENFE/FCG - Autopistes - Delegació del Govern a les societats concessionàries d'autopistes - Guardes forestals - Empreses elèctriques 	Veure situacions equivalents, PREVIMET: <u>PREVINEU</u>	1.- Nevades per sota de la cota 1000	Disponibles CECAT

N.D.- RISC DE NEVADES-GELADES

RISC	PLA ASSOCIAT	FONTS D'INFORMACIÓ	ORGANISMES DECISORS/relacionats	SITUACIONS QUE PODEN ESDEVENIR	NIVELL DE GRAVETAT PER ACTIVAR EL G.I.	COMUNICATS ESCAIENTS PER A CADA SITUACIÓ
GELADES/N EVADES.	PLA PROVISIONAL GELADES NEVADES. "Algun municipi té el pla d'actuació propi per nevades(Ex Barcelona, Manresa, Rubí...)"	<ul style="list-style-type: none"> - Servei Geològic (G.C.) - CMZ - TV3 Meteoròlegs - Centres Meteorològics privats - Municipis afectats/Comarques - Tècnics de Protecció Civil municipals o zonals - Policia local - Mossos d'esquadra - Guàrdia Civil - Bombers - Guarderia rural - Carreteres: (Generalitat., MOPTA, Diputació B.) - RENFE, F.C.G. - Estacions d'esquí - Centres excursionistes - RAC - Creu Roja - Torre de Control de l'aeroport del Prat 	<ul style="list-style-type: none"> - CONSELLER/A DE GOVERNACIÓ - DELEGATS TERRITORIALS DEL GOVERN DE LA GENERALITAT - ALCALDES DELS MUNICIPIS AFECTATS - CMZ - Delegat del Govern de l'Estat /Governadors Civils - TV3 meteoròlegs - Centres privats de meteorologia - Tècnics de Protecció Civil Municipal o zonal - Policia Local - Mossos d'Esquadra - Guàrdia Civil - Bombers - Guardes forestals - Creu Roja - Carreteres: (MOPTA, Generalitat, Diputacions) - RENFE/FCG - Empreses elèctriques - Empreses maquinària de treure-neus - Empreses subministradores de sal - Empreses de maquinàries d'obres públiques - Delegats del Govern en les empreses concessionàries d'autopistes - Aeroports - Creu Roja 	<ul style="list-style-type: none"> - Carreteres tallades - Manca subministrament (aigua, llum, gas, aliments) - Població aïllada - Neteja de carreteres (sal) 	<ol style="list-style-type: none"> 1.- Nevades en zones no habituals 2.- Aïllament de gran número de nuclis de població, especialment població que necessita assistència (gent gran, escolars, malalts...) 3.- Talls en els subministraments essencials, i en les vies de comunicació 	Disponibles CECAT

N.E.-RISC DE TEMPESTES DE FORT APARELLATGE ELÈCTRIC I VENT.

	PLA ASSOCIAT	FONTS D'INFORMACIÓ	ORGANISMES DECISORS/relacionats	SITUACIONS QUE PODEN ESDEVENIR	NIVELL DE GRAVETAT PER ACTIVAR EL G.I.	COMUNICATS ESCAIENTS PER A CADA SITUACIÓ
TEMPESTES		<ul style="list-style-type: none"> - CMZ - Delegació Govern de l'Estat/Govern Civils - TV3 meteoròlegs - Centres privats de Meteorologia - Tècnics municipals o zonals de P.C. - Policia Local - Bombers - Mossos d'esquadra - Guàrdia Civil - RENFE/FCG - Carreteres: (MOPTA, Generalitat, Diputacions) - Torre Control de l'aeroport del Prat 	<ul style="list-style-type: none"> - CONSELLER/A DE GOVERNACIÓ - DELEGATS TERRITORIALS del Govern de la Generalitat - ALCALDES DELS MUNICIPIS AFECTATS - CMZ - Delegat Govern de l'Estat/Governadors Civils - TV3 meteoròlegs - Policia Local - Bombers - Mossos d'esquadra - RENFE/FCG/carreteres: (MOPTA, Generalitat, Diputacions). - Delegats del Govern en les empreses concessionàries d'autopistes - Empreses elèctriques 	<ul style="list-style-type: none"> - Manca subministraments (energia ...) - Manca de Comunicacions... - Incendi - Desestabilització d'equips sensibles 	<ul style="list-style-type: none"> 1.- Manca de subministraments¹⁶ 2.- Incendis forestals 3.- Incendis industrials 	Disponibles en el CECAT

¹⁶ Veure Protocol amb Companyies elèctriques. AQUEST PROTOCOL PREVEU QUE A PARTIR D'UNS DETERMINATS NIVELLS D'AVARIA O MANCA DE SUBMINISTRAMENT, EL DISPATCHING CENTRAL HO COMUNICARÀ EXCLUSIVAMENT AL CECAT.

N.F.-RISC DE SEQUERA

	PLA ASSOCIAT	FONTS D'INFORMACIÓ	ORGANISMES DECISORS/relacionats	SITUACIONS QUE PODEN ESDEVENIR	NIVELL DE GRAVETAT PER ACTIVAR EL G.I.	COMUNICATS ESCAIENTS PER A CADA SITUACIÓ
SEQUERA		<ul style="list-style-type: none"> - CMZ - Delegació del Govern de l'Estat/Governos Civils - JUNTA D'AIGÜES¹⁷ - Tècnics de Protecció Civil Municipals o zonals - TV3 meteoròlegs - Policia Local - Consells Comarcals - Companyies d'aigües(SGAB,...) - Juntes de Canals i sequiatge, sindicatures de recs 	<ul style="list-style-type: none"> - CONSELLER/A DE GOVERNACIÓ - DELEGATS TERRITORIALS del Govern de la Generalitat - ALCALDES DELS MUNICIPIS AFECTATS - JUNTA D'AIGÜES - COMPANYIES D'AIGÜES - CMZ - Delegat Govern de l'Estat/Governadors Civils - TV3 meteoròlegs - Policia Local 	<ul style="list-style-type: none"> - Manca d'aigua - Perill d'infeccions - Contaminació de la capa freàtica 	<ul style="list-style-type: none"> 1.- RESTRICCIONS¹⁸ 2.- Epidèmia per ingestió d'aigua en males condicions fitosanitàries 	Disponibles CECAT

¹⁷ La JUNTA D'AIGÜES, com a autoritat Catalana en matèria de control de subministraments, donarà informació sobre l'estat dels cabals soterranis i superficials

¹⁸ Cal NOTIFICAR la situació al Responsable de guàrdia del Gabinet d'Informació, el qual estarà a l'aguait per redactar els comunicats que d'acord amb les autoritats sanitàries i les governatives, calgui donar a la població.

N.G.- RISC DE TERRATRÈMOLS.

	PLA ASSOCIAT	FONTS D'INFORMACIÓ	ORGANISMES DECISORS/ Relacionats	SITUACIONS QUE PODEN ESDEVENIR	NIVELL DE GRAVETAT PER ACTIVAR EL G.I.	COMUNICATS ESCAIENTS PER A CADA SITUACIÓ
TERRATRÈMOLS	s'ha d'elaborar una directriu bàsica	<ul style="list-style-type: none"> - Servei Geològic - Facultats de Geologia de les Universitats Catalanes - Instituto Geográfico Nacional 	<ul style="list-style-type: none"> - CONSELLER/A DE GOVERNACIÓ - DELEGATS TERRITORIALS - ALCALDES DELS MUNICIPIS AFECTATS - Servei Geològic - Bombers - Tècnics de P.Civil Municipal o zonal - Polícies Locals, Mossos d'Esquadra i Guàrdia Civil - Consells Comarcals - Delegat Govern/ Governadors Civils 	<ul style="list-style-type: none"> - Enderrocament d'edificis d'obres públiques i d'infraestructura - Ruptura de preses - Trencament de la superfície o escorça de la terra - Danys importants a la població en general (vides, traumes, béns...) 	<ul style="list-style-type: none"> 1.- Segons circumstàncies de danys i gravetat, activació a posteriori i amb caràcter permanent mentre duri el retorn a la normalitat. 2.- Nivell 5 de l'Escala de Richter 	Disponibles en el CECAT

N.H.- RISC D'ESLLAVISSAMENTS.

	PLA ASSOCIAT	FONTS D'INFORMACIÓ	ORGANISMES DECISORS/ Relacionats	SITUACIONS QUE PODEN ESDEVENIR	NIVELL DE GRAVETAT PER ACTIVAR EL G.I.	COMUNICATS ESCAIENTS PER A CADA SITUACIÓ
ESLLAVISSAMENTS		<ul style="list-style-type: none"> - Polícies locals - Bombers - Mossos d'Esquadra - Guàrdia Civil - Consells Comarcals - Carreteres: MOPTA, Generalitat i Diputacions - Autopistes - RENFE/FCG 	<ul style="list-style-type: none"> - CONSELLER/A DE GOVERNACIÓ - DELEGATS TERRITORIALS del Govern de la Generalitat - ALCALDES DELS MUNICIPIS AFECTATS - Servei Geològic - Bombers - Tècnics de P.Civil municipal o zonal - Polícies Locals, Mossos d'Esquadra i G. Civil - Consells Comarcals - Delegat Govern de l'Estat/Governadors Civils - RENFE/FCG - Carreteres: MOPTA, Generalitat i Diputacions - Delegat del govern en les empreses concessionàries d'autopistes - Empreses de maquinària d'obres públiques 	<ul style="list-style-type: none"> - Cobriment de zones d'habitatge - Trencament d'infraestruct. - Danys importants a persones i als seus béns 	<ul style="list-style-type: none"> 1.- Aïllament de nuclis de població 2.- Fallades dels serveis d'abastament a poblacions o barris (comunicacions, energia, alimentació) 	Disponibles CECAT

N.I.- RISC D'ALLAUS.

RISC	PLA ASSOCIAT	FONTS D'INFORMACIÓ	ORGANISMES DECISORS/ Relacionats	SITUACIONS QUE PODEN ESDEVENIR	NIVELL DE GRAVETAT PER ACTIVAR EL G.I.	COMUNICATS ESCAIENTS PER A CADA SITUACIÓ
ALLAUS	PREVISIÓ D'ALLAUS ¹⁹	<ul style="list-style-type: none"> - Servei Geològic - TV3 meteoròlegs - CMZ - Estacions d'Esquí 	<ul style="list-style-type: none"> - CONSELLER/A DE GOVERNACIÓ - DELEGATS TERRITORIALS del Govern de la Generalitat - ALCALDES DELS MUNICIPIS AFECTATS - Servei Geològic - TV3 meteoròlegs - CMZ - Bombers - Polícies Locals, Mossos d'Esquadra i G. Civil - Consells Comarcals - Delegat Govern de l'Estat/Governadors Civils - Estacions d'esquí - RAC 	- Risc a persones	1.- A partir del Nivell 4 o Risc d'accidents generalitzat ²⁰	Disponibles al CECAT

¹⁹ Aquest Pla l'elabora el Servei Geològic de la Generalitat de Catalunya, i es difon la informació a les institucions a través del CECAT

²⁰ L'activació del Gabinet d'Informació comportarà l'emissió de comunicats difosos a la població d'acord amb els criteris del Servei Geològic que cataloga el Risc amb un escalat de perillositat: 1 Feble, 2 Moderat, 3 Marcat, 4 Fort i 5 Molt fort.

RISCS TECNOLÒGICS: T

Aspectes relacionats amb situacions provinents de diversos riscos tecnològics.

T.A.- RISC RADIOLÒGIC

RISC	PLA ASSOCIAT	FONTS D'INFORMACIÓ	ORGANISMES DECISORS/Relacionats	SITUACIONS QUE PODEN ESDEVENIR	NIVELL DE GRAVETAT PER ACTIVAR EL G.I.	COMUNICATS ESCAIENTS PER A CADA SITUACIÓ
RISC RADIOLÒGIC, accident per manipulació d'isòtops radiactius, i accident de transport d'elements radiactius	PLA DE VIGILÀNCIA I CONTROL (Més aviat és un pla preventiu, encara que preveu l'actuació)	<ul style="list-style-type: none"> - Bombers - Mossos d'esquadra - Servei Radiològic de la Generalitat de Catalunya - D.G. d'Indústria - D.G. de Seg. Industrial - Àrea de Medi Ambient, de Mossos²¹ d'esquadra - Delegació Govern de l'Estat/Govern Civils 	<ul style="list-style-type: none"> - CONSELLER/A DE GOVERNACIÓ - DELEGATS TERRITORIALS del Govern de la Generalitat - Bombers - Mossos d'esquadra - Servei Radiològic de la Generalitat de Catalunya - D.G. d'Indústria - Àrea de Medi Ambient de Mossos d'esquadra - Delegat del Govern de l'Estat/Governadors Civils - Servei Català de la Salut 	- Contaminació	NOTIFICACIÓ, per activació del Pla	Disponibles en el CECAT

²¹ Aquesta actuació es merament policial, de moment encara que podria esdevenir de funció sim ilar a la del grup de Seguretat Química del PEE. En tot el que resta en aquest annex s'entén com a Àrea de Medi Ambient l'Àrea de Medi Ambients dels Mossos d'Esquadra.

T.B.- RISC NUCLEAR (Centrals nuclears)

RISC	PLA ASSOCIAT	FONTS D'INFORMACIÓ	ORGANISMES DECISORS/Relacionats	SITUACIONS QUE PODEN ESDEVENIR	NIVELL DE GRAVETAT PER ACTIVAR EL G.I.	COMUNICATS ESCAIENTS PER A CADA SITUACIÓ
RISC NUCLEAR, Centrals Nuclears	PENTA	- Gabinet d'Informació del Governador ²²	- GOVERNADOR CIVIL DE TARRAGONA - Conseller/a de Governació - Delegat Territorial del Govern de la Generalitat de Tarragona - Centrals Nuclears - Associació Nuclear de Vandellós i Associació Nuclear d'Ascó. - Bombers - Mossos d'Esquadra - CSSN	Veure PLA PENTA, nivells	Segons el pla PENTA	Disponibles en el CECOP de Tarragona

T.C.- MANIPULACIÓ DE SUBSTÀNCIES PERILLOSES.

RISC	PLA ASSOCIAT	FONTS D'INFORMACIÓ	ORGANISMES DECISORS/Relacionats	SITUACIONS QUE PODEN ESDEVENIR	NIVELL De GRAVETAT PER ACTIVAR EL G.I.	COMUNICATS ESCAIENTS PER A CADA SITUACIÓ
SUBSTÀNCIES PERILLOSES (Emmagatzemament i Manipulació, fora del PEE)	No hi ha pla. Es realitza una estratègia similar al cas d'un pla d'emergència exterior.	<ul style="list-style-type: none"> - Bombers - Polícies Locals - Guàrdia Civil - Mossos d'esquadra - Delegació Govern de l'Estat/Govern Civils 	<ul style="list-style-type: none"> - CONSELLER/A DE GOVERNACIÓ - DELEGATS TERRITORIALS - Bombers - Polícies Locals - Mossos d'esquadra - Guàrdia Civil - Delegat del Govern de l'Estat/ Governadors Civils - Àrea de Medi Ambient de Mossos d'esquadra 	<ul style="list-style-type: none"> - Contaminació CRÍTICA, es a dir aquella per la que les persones i els béns poden sucumbir massivament, per fuita vessament o explosió. 	Similar als nivells del P.E.E.	Disponibles en el CECAT

T.D.- RISC PEL TRANSPORT DE MERCADERIES PERILLOSES

.RISC	PLA ASSOCIAT	FONTS D'INFORMACIÓ	ORGANISMES DECISORS/Relacionats	SITUACIONS QUE PODEN ESDEVENIR	NIVELL D'E GRAVETAT PER ACTIVAR EL G.I.	COMUNICATS ESCAIENTS PER A CADA SITUACIÓ
TRANSPORT MERCADERIES PERILLOSES, llevat de les d'isòtops radiactius	S'ha de fer la Directriu Bàsica de TMP ²³	<ul style="list-style-type: none"> - Bombers - Polícies Locals - Guàrdia Civil - Mossos d'Esquadra - Delegació Govern de l'Estat/Govern Civils - Carreteres: MOPTA, Generalitat, Diputacions) - Autopistes 	<ul style="list-style-type: none"> - CONSELLER/A DE GOVERNACIÓ - DELEGATS TERRITORIALS Del Govern de la Generalitat - Bombers - Polícies Locals - Mossos d'esquadra - Delegat Govern de l'Estat/ Governadors Civils - Junta Residus - Junta Sanejament - Àrea de Medi Ambient de Mossos d'esquadra - Carreteres: (MOPTA, Generalitat, Diputacions) - SEM - Delegació del Govern a la societat concessionària d'autopistes 	<ul style="list-style-type: none"> - Contaminació CRÍTICA, es a dir aquella en que les persones i els béns poden sucumbir massivament, per fuita vessament o explosió. 	Similitud al PEE	Disponibles en el CECAT

23 Interinament es podran usar les línies generals marcades per altres plans d'abast local, ja experimentats, (per exemple les TX: DDMM de l'Ajuntament de Barcelona.)

T.E.- RISC QUÍMIC (DIRECTRIU SEVESSO).

RISC	PLA ASSOCIAT	FONTS D'INFORMACIÓ	ORGANISMES DECISORS/ Relacionats	SITUACIONS QUE PODEN ESDEVENIR	NIVELL DE GRAVETAT PER ACTIVAR EL G.I.	COMUNICATS ESCAIENTS PER A CADA SITUACIÓ
ACCIDENT QUÍMIC	PEE ²⁴	<ul style="list-style-type: none"> - Indústria/es afectada/es - Bombers 	<ul style="list-style-type: none"> - CONSELLER/A DE GOVERNACIÓ - DELEGATS TERRITORIALS del Govern de la Generalitat - Delegat Govern de l'Estat/ Governadors Civils - Alcaldes dels Ajuntaments afectats - Indústria afectada - Bombers - Àrea Medi Ambient de Mossos d'esquadra - SEM - D.G. d'Indústria - Ajuntament (CECOPAL) - Mossos d'esquadra - Guàrdia civil - Policia de l'Estat (CNP) 	<ul style="list-style-type: none"> - Fuita de gas tòxic o inflamable - Vessament de substàncies tòxiques o inflamables - Explosió - Incendi 	- Segons Pla	Disponibles CECAT

²⁴ Requereix especial menció l'anomenat PLASEQTA, que és un Pla d'emergència exterior que afecta tota l'àrea petroquímica de Tarragona

T.F.- RISC DE CONTAMINACIÓ TECNOLÒGICA

RISC	PLA ASSOCIAT	FONTS D'INFORMACIÓ	ORGANISMES DECISORS/Relacionats	SITUACIONS QUE PODEN ESDEVENIR	NIVELL DE GRAVETAT PER ACTIVAR EL G.I.	COMUNICATS ESCAIENTS PER A CADA SITUACIÓ
ACCIDENT CONTAMINACIÓ DEL MAR PEL PETROLI		- Centre de Salvament Marítim - Ports	- DELEGAT DEL GOVERN DE L'ESTAT - CONSELLER/A DE GOVERNACIÓ - AUTORITATS PORTUÀRIES - alcaldes dels municipis costaners afectats - Empreses col.laboradores o receptors (CLH...) - Altres entitats privades	- Contaminació de costes - Contaminació de ports	Segons circumstàncies	Seràn disponibles en el CECAT
CONTAMINACIÓ DEL SÒL PER SUBSTÀNCIES PERILLOSES, abocades o bé abandonades massivament...= *		- Bombers - Polícies Locals - Mossos d'esquadra - Delegació del Govern de l'Estat/Govern Civils - Departament de Medi Ambient	- CONSELLER/A DE GOVERNACIÓ - DELEGATS TERRITORIALS del Govern de la Generalitat - AJUNTAMENTS AFECTATS - Conselleria de Medi Ambient - Bombers - Polícies Locals - Mossos d'esquadra - Delegació Govern/Govern Civils - Àrea Medi Ambient de Mossos	- Contaminació del sòl	Segons circumstàncies	Seràn disponibles en el CECAT
CONTAMINACIÓ D'AIGÜES SUPERFICIALS (Vessaments incontrolats, accidents)		Ídem *	Ídem *, afegint: - Junta de Sanejament	- Contaminació de les aigües	Segons circumstàncies	Seràn disponibles en el CECAT
CONTAMINACIÓ DE L'ATMOSFERA PER CIRCUMSTÀNCIES NO PREVISTES (Fora del PEE)		Ídem *	Ídem *, afegint: - D.G. de Qualitat Ambiental	- Contaminació de l'atmosfera	Segons circumstàncies	Seràn disponibles en el CECAT
ACCIDENT CONTAMINACIÓ DEL MAR PER ALGUES		Ídem * excloent: - Departament de Medi Ambient - D.G. Medi Natural	Ídem *	- Contaminació de les costes	Segons circumstàncies	Seràn disponibles en el CECAT
INFECCIONS MASSIVES		- Departament de Sanitat	Ídem *, afegint: - AUTORITAT SANITÀRIA	- Infeccions	Segons circumstàncies	Seràn disponibles en el CECAT
INTOXICACIONS		- Departament de Sanitat	Ídem*, afegint: - AUTORITAT SANITÀRIA	- Intoxicacions	Segons circumstàncies	Seràn disponibles en el CECAT
ACCIDENTS TECNOLÒGICS que provoquen la mort d'animals, bestiar, peixos...		- COSAR - Policia Local	Ídem *, afegint: - COSAR - Policia Local	- Contaminació - Infeccions	Segons circumstàncies	Seràn disponibles en el CECAT

RISCS ANTRÒPICS: A

Aspectes relacionats amb situacions provinents de diversos riscos antròpics.

A.A.- RISC DE FOC FORESTAL

RISC	PLA ASSOCIAT	FONTES D'INFORMACIÓ	ORGANISMES DECISORS/ Relacionats	SITUACIONS QUE PODEN ESDEVENIR	NIVELL DE GRAVETAT PER ACTIVAR EL G.I.	COMUNICATS ESCAIENTS PER A CADA SITUACIÓ
FOC FORESTAL	<u>Pla Especial d'incendis Forestals INFOCAT</u>	<ul style="list-style-type: none"> - Bombers - COSAR - Mossos d'esquadra - Polícies Locals - Guàrdia Civil - Dispatxing RENFE/FCG - Dispatxing de FECSA, ENHER, HECSA, REDESA etc. 	<ul style="list-style-type: none"> - CONSELLER/A DE GOVERNACIÓ - DELEGATS TERRITORIALS del govern de la Generalitat - Bombers - COSAR - Mossos d'esquadra - Polícies Locals - Delegat Govern de l'Estat/Governadors Civils - TV3 meteoròlegs - CMZ 	- Veure Pla	1.- A partir del Nivell 1 establert per l'INFOCAT	Disponibles en CECAT

NOTA: Cal precisar que si bé hi ha alguns incendis forestals que són d'origen tecnològic com és el cas dels provocats per línies elèctriques en mal estat, o d'origen natural com és el cas d'un llamp, s'estudia aquí com un risc antròpic per ser el de més gran probabilitat de donar-se.

A.B.- FOC D'INDÚSTRIA I EN LOCALS DE PÚBLICA CONCURRENCIA.

RISC	PLA ASSOCIAT	FONTS D'INFORMACIÓ	ORGANISMES DECISORS/ Relacionats	SITUACIONS QUE PODEN ESDEVENIR	NIVELL DE GRAVETAT PER ACTIVAR EL G.I.	COMUNICATS ESCAIENTS PER A CADA SITUACIÓ
FOC D'EDIFICIS INDUSTRIALS I D'INDÚSTRIES no incloses en les afectades per la Directriu Seveso.	- Pla d'emergència interior (d'autoprotecció) - Pla Bàsic Municipal ²⁵	- Bombers - Polícies Locals - Mossos d'esquadra - Guàrdia Civil - D.G. d'Indústria	CONSELLER/A DE GOVERNACIÓ DELEGATS TERRITORIALS del Govern de la Generalitat - Bombers - Mossos d'esquadra - Polícies Locals - Delegats Govern de l'Estat/ Governadors Civils - D.G. d'Indústria	- Risc a persones (evacuació zones colindants.)	Normalment no cal, per ser només d'àmbit Municipal ²⁶	Disponibles CECAT, si fos d'àmbit superior al municipal
FOC D'EDIFICIS DE PÚBLICA CONCURRENCIA: Estacions de tren de superfície i soterrades, grans superfícies de venda, estadis i altres locals poliesportius, edificis residencials, sanitaris, aparcaments, religiosos, institucionals i altres)	- Pla d'emergència interior (d'autoprotecció) - Pla Bàsic Municipal ²¹	- Bombers - Polícies Locals - Mossos d'esquadra - Guàrdia Civil	CONSELLER/A DE GOVERNACIÓ DELEGATS TERRITORIALS del Govern de la Generalitat - Bombers - Mossos d'esquadra - Polícies Locals - Delegats Govern de l'Estat/ Governadors Civils	- Risc a persones (evacuació imperativa, del local. També cal evacuar els locals colindants.)	Ídem ²⁷	Disponibles CECAT, si cal

²⁵ En cas de que en tingui el municipi en qüestió. En tot cas es tracta d'una actuació de caràcter municipal

²⁶ En aquests casos caldrà establir un lligam intens amb el Gabinet d'Informació Municipal, per si s'escau i així ho sol·licita, donar-li suport.

²⁷ Per la gran transcendència pública d'aquests casos, tot i que és responsabilitat municipal, cal activar el G.I. per fer un seguiment del sinistre que al afectar a gran número de persones tot i conservant el caràcter municipal, pot afectar l'interès autonòmic.

A.C.- ALTRES RISCOS ANTRÒPICS.

.RISC	PLA ASSOCIAT	FONTS D'INFORMACIÓ	ORGANISMES DECISORS/ Relacionats	SITUACIONS QUE PODEN ESDEVENIR	NIVELL DE GRAVETAT PER ACTIVAR EL G.I.	COMUNICATS ESCAIENTS PER A CADA SITUACIÓ
ACCIDENTS DE GREUS DE CIRCULACIÓ (carretera i ferrocarril)	- PLA D'ACCID. DE GREUS DE CIRCULACIÓ - Plans específics per transports concrets (túnel, vies especials)	- Bombers - Guàrdia Civ./Pol.Loc. - Carreteres: MOPTA, Gen. Diput. - Autopistes ²⁹ - Mossos d'esquadra - Delegat GE/GC	- Delegat GE/GC. - Conseller/a de Gov. - Bombers - Guàrdia Civil - Delegats del GEC d'autopistes ²⁵ - Mossos d'esquadra	- Accident politraumàtic amb morts i ferits	ALERTA. Actuació a criteri i segons els nivells que estableix el pla, tenint present que és un pla de l'adm. de l'Estat.	Disponibles CECAT
RISC D'ACCIDENT EN EL TRANSPORT PÚBLIC ²⁴ (ferrocarril, transports metropolitans, carretera)	- PLA D'ACCID. DE GREUS DE CIRCULACIÓ - Plans específics transports concrets (túnel, vies especials)	- Bombers - Guàrdia Civil - Autopistes ²⁵ - FCG, TMB, Companyies privades de transport públic - Mossos d'esquadra - Delegació GE/GC	- Delegat GE/GC. - Conseller/a de Gov. - Alcalde/s - Bombers - Guàrdia Civil - Delegats del GEC d'autopistes ²⁵ - Mossos d'esquadra	- Accident politraumàtic amb morts i ferits	ALERTA. Actuació a criteri i segons els nivells que estableix el pla. És un pla de l'Adm. de l'Estat	Disponibles CECAT
ENSORRAMENTS (Construccions, terraplens, rases...)	- Pla emerg. int. (d'autoprotecció) - Pla Bàsic Municipal ³⁰	- Bombers - Mos. Esq./Pol. Loc. - Guàrdia Civ./Poli. N. - Delegació GE/GC	- Policia Local - Mossos d'esquadra - Bombers - Delegat GE/GC - Voluntaris Municip.	- Accident politraumàtic amb morts i ferits	A criteri del CECAT, segons la valoració que faci atenant la informació disponible.	
PÉRDUES (persones a bosc, mar, riu, avencs...)	- Pla Bàsic Municipal ³¹	- Bombers - Mos. Esq./Pol. Loc. - Guàrdia Civ./Poli. N. - Delegació GE/GC	- Pol.Loc./Mos. Esq. - Bombers - Delegat GE/GC - Voluntaris municip.	- Accident politraumàtic amb morts i ferits	A criteri i d'acord amb la valoració feta des del CECAT.	
ACCIDENTS PER AGLOMERACIONS DE GENT	- Pla d'emerg. int. (d'autoprotecció) - Pla Bàsic Municipal ³²	- Bombers - Pol. Loc./Mos. Esq. - Guàrdia Civ./Poli. N. - Delegació GE/GC	- Pol.Loc./Mos. Esq. - Bombers - Delegat GE/GC - Voluntaris municip.	- Accident politraumàtic amb morts i ferits	A criteri i d'acord amb la valoració feta des del CECAT.	
ACCIDENTS AL MAR	- Pla Bàsic Municipal ³³ - Pla de Salvament Marítim	- Centre Salvament Marítim - Creu Roja del Mar - Comandància de Marina	- Centre Salvament Marítim		A criteri i d'acord amb les informacions rebudes	

Delegació del Govern de l'estat/Govern Civils= Delegació GE/GC

Delegació del Govern a les empreses concessionàries d'autopistes= Delegació del GEC d'autopistes

²⁸

Aquest accident si és en casc urbà activarà el PBEM, i per tant tots els organismes decisors que s'escaigui

²⁹

Totes les Autopistes en general

³⁰

En cas de que en tingui el municipi en qüestió. En tot cas es tracta d'una actuació de caràcter municipal

³¹

En aquests casos pot donar-se un interès comarcal i pot arribat el cas activar-se un pla comarcal si n'hi. En tot cas es tracta d'una actuació de caràcter municipal, o supramunicipal.

³²En aquests casos pot donar-se un interès comarcal i pot arribat el cas activar-se un pla comarcal si n'hi. En tot cas es tracta d'una actuació de caràcter municipal, o supramunicipal.

³³En cas de que en tingui el municipi en qüestió, posarà a disposició de les autoritats que vetllin pel salvament marítim, tot allò que puguin aportar per la consecució del salvament.

PROCICAT

(informat favorablement per la Comissió de Protecció Civil de Catalunya en sessió de 22.12.94, i homologat per la "Comisión Nacional de Protección Civil" el 23.02.95)

Revisió: 0

Pàg. núm. 7-1

Data: 23.02.95

---

7. CENTRES DE COMANDAMENT AVANÇAT. GRUPS D'ACTUACIÓ I FUNCIONS.

7.1. CENTRES DE COMANDAMENT AVANÇAT (CCA).

El conjunt de caps dels grups d'actuació integrats en centres de comandament avançat (CCA) en els supòsits de direcció de la Generalitat, actuen coordinats pel màxim comandament present del Servei d'Extinció d'Incendis i Salvaments de la Generalitat a cada un d'ells, llevat que la persona titular del Departament de Governació o els plans Especials o Específics de la Generalitat designaran un comandament diferent.

El màxim comandament de cada CCA garanteix les següents funcions, en relació al Comitè d'Emergències de Catalunya:

- a) Trametre informació exhaustiva sobre l'actualitat i l'evolució del risc o calamitat a través del CECAT.
- b) Rebre i reproduir les seves instruccions.

Els màxims comandaments dels CCA tenen la potestat d'assignar funcions als membres d'associacions de voluntaris. Les funcions assignades han de ser les previstes a les seves normes associatives o als plans als quals estan vinculats. Els màxims comandaments dels CCA tenen també la potestat d'assignar funcions als voluntaris espontanis que ofereixen la seva col·laboració. L'assignació de funcions a qualsevol tipus de voluntari ha de fer-se de forma coordinada amb l'alcalde o alcaldes dels municipis on han d'actuar.

Els CCA són desconvocats per ordre de la persona titular del Departament de Governació, a proposta del seu màxim comandament.

7.2. GRUPS D'ACTUACIÓ.

En els supòsits de direcció autonòmica, els ciutadans i personal de qualsevol administració que operen directament en el lloc del risc o calamitat, han d'actuar integrats en els següents tipus de grups d'actuació:

- Grups d'Intervenció.
- Grups sanitaris.

Grups d'Ordre.

Grups Logístics.

Grups experts en funció de cada risc.

Els plans Especials i Específics de la Generalitat o, en el seu cas, la persona titular del Departament de Governació de forma reglamentària, poden decidir la constitució de grups experts en funció de les característiques de cada risc.

Les persones que formen part dels grups d'actuació pertanyen, enunciatiuament, a:

Cossos de Bombers.

Policies Locals.

Policia Autònoma.

Serveis sanitaris públics i privats de Catalunya.

Serveis bàsics municipals i autonòmics.

Cossos i forces de seguretat de l'Estat a Catalunya.

Servei d'Agents Rurals.

Associacions de voluntaris.

Creu Roja.

Personal de conservació i explotació de carreteres de les diferents administracions.

Els membres de cada grup actuen sota el seus comandaments naturals, i són coordinats per tècnics qualificats dels següents serveis de la Generalitat:

- a) Els grups d'Intervenció, pel Servei d'Extinció d'Incendis i Salvament.
- b) Els grups Sanitaris, pel Servei Català de la Salut.
- d) Els grups Logístics, per la Gerència de Protecció Civil.
- e) Els grups d'Ordre, per l'autoritat que correspongui segons el desplegament real dels cossos policials a cada territori.

Les seves funcions es preveuen als plans o bé als procediments o programes d'Actuació. En termes generals, poden consistir en: control d'accessos, transmissió de senyals d'alarma a la població afectada, intervenció contra la font directa del risc, alberg, avituallament, evacuació, confinament, assistència sanitària, socors de persones sepultades, desaparegudes, contaminades o ferides, classificació de malalts, protecció de béns de tot tipus, protecció

especialitzada del patrimoni històric, artístic, cultural o natural, restabliment de subministraments i infraestructures bàsiques, suplència de comunicacions, acompanyament a autoritats, substitució temporal de serveis públics, i altres.

7.3. FUNCIONS DE CADA UN DELS GRUPS D'ACTUACIÓ.

7.3.1. Els grups d'Intervenció

Executen les mesures d'intervenció necessàries per controlar, reduir i neutralitzar les causes i efectes del risc o calamitat.

Les funcions dels grups d'Intervenció són:

- Rebre, avaluar en primera instància a temps real, la situació del risc o calamitat.
- Controlar, reduir o neutralitzar-ne els efectes.
- Efectuar el rescat i salvament de persones i béns.
- Reconeixement i avaluació de riscos associats.
- Determinar l'àrea d'intervenció i comunicar-la als altres grups.
- Establir el CCA, des d'on s'efectuarà la coordinació operativa dels grups d'actuació, sota la direcció del Director del Pla.
- Assessorar al Director del Pla per al desenvolupament de les seves competències.
- Informar al Director del Pla de l'evolució de la situació a temps real.

Composició del Grups d'Intervenció

Cap	Membres del Grup
Responsable que determina cada Pla o responsable del Servei d'Extinció d'Incendis i Salvaments.	<ul style="list-style-type: none"> - Bombers - Policia local - Policia Autonòmica - Cossos i forces de seguretat de l'Estat - Voluntaris - Creu Roja - Entitats col.laboradores - Agrupacions especialitzades - Agents Rurals

7.3.2. Els grups Sanitaris

Han de prestar assistència sanitària als afectats per un risc o calamitat i estabilitzar-los fins l'arribada a un centre hospitalari a través d'una actuació coordinada de tots els recursos sanitaris existents a Catalunya.

Executaran les mesures de protecció a la població quan a primers auxilis, assistència sanitària i evacuació sanitària, i també les mesures de protecció i prevenció de la salut pública.

Les funcions són:

- Rebre informació i evolució de la situació sanitària en l'àrea del risc o calamitat.
- Prestar assistència sanitària "in situ"
- Classificar, estabilitzar i evacuar els ferits
- Coordinar el trasllat dels ferits als centres hospitalaris receptors
- Identificació de víctimes en primera instància en col.laboració amb els serveis corresponents.
- Controlar els brots epidemiològics (contaminació aigües, aliments, vacunacions massives
- Cobrir les necessitats farmacèutiques

- Vigilar i controlar la potabilitat de les aigües i higiene dels aliments
- Col·laborar amb els Grups d'Intervenció prestant primers auxilis a les persones sepultades o aïllades
- Informar de la situació real al Director del Pla
- Establir i controlar l'àrea sanitària en la zona del risc o calamitat
- Coordinar les seves actuacions amb els altres grups a través del CCA.

Composició del Grup Sanitari

Cap del Grup	Membres del Grup
Responsable que determina cada Pla o responsable del Servei Català de la Salut.	<ul style="list-style-type: none"> - Personal del SEMSA - Comitè Autòmic de la Creu Roja - Altres

7.3.3. Els grups d'Ordre

Tenen com a objecte garantir la seguretat ciutadana en les zones del risc o calamitat, així com regular el trànsit i col·laborar en la identificació de les víctimes.

Les funcions són:

- Assegurar la seguretat ciutadana en la zona del risc o calamitat
- Garantir que les grups d'actuació puguin actuar sense cap impediment
- Garantir el control de trànsit per l'accés als components dels grups a la zona i l'evacuació dels afectats amenaçats de dany
- Executar l'evacuació
- Coordinar les seves actuacions amb els altres grups a través del CCA

Composició del Grup d'Ordre

Cap del Grup	Membres del Grup
A decidir pel Director del Pla	<ul style="list-style-type: none"> - Policia Local - Policia Autonòmica - Policia Nacional - Guàrdia Civil - Prefectures Provincials de trànsit - Agents rurals

7.3.4. Els grups Logístics

Tenen com objecte assegurar la provisió dels recursos complementaris necessaris per els grups d'actuació i donar suport amb el subministrament de aliments, combustible i allotjament als afectats i actuants respectivament. També donarà suport a les comunicacions durant els riscos i calamitats.

Les funcions són:

- Assegurar la provisió dels recursos complementaris que el Director del Pla i els grups d'actuació necessitin per a complir les seves respectives missions i de la mobilització d'aquests mitjans
- Donar suport a la constitució del CCA
- Subministrar material lleuger i pesant de treball i transport.
- Donar suport al abastament de queviures per el personal dels grups i combustible per els vehicles i màquines
- Assegurar el subministrament d'aliments, medicaments i serveis bàsics en general a la població
- Garantir les comunicacions entre els centres operatius, CECAT, CECOPALs, CCA, etc.
- Establir sistemes complementaris alternatius de comunicacions on sigui necessari

Composició dels Grups Logístics

Cap del Grup	Membres del Grup
Cap de Servei de guàrdia de la Gerència de Protecció Civil	<ul style="list-style-type: none"> - Representant del delegat territorial - Representant Gerència Protecció Civil - Personal Ajuntaments afectats - Personal Conselleria Sanitat, Joventut, Educació, Comerç, Consum i Turisme, Indústria, Transports - Serveis Diputació - Serveis i empreses públiques

8. MESURES DE PROTECCIÓ

8.1. TIPOLOGIA DE LES MESURES DE PROTECCIÓ.

Les Mesures de Protecció es projecten sobre persones, béns i medi ambient, i la seva finalitat és evitar o minimitzar els efectes del risc o calamitat.

D'acord amb les lletres f-g-h-j-o de l'epígraf 4 de la NBPC, es contemplen les següents, sense excloure la possibilitat d'adoptar altres diferents segons les necessitats de cada circumstància:

Mesures de protecció a la població.

- Avisos a la població afectada
- Evacuació
- Assistència sanitària
- Confinament en llocs de seguretat
- Control de carreteres

Mesures de socors i rescat:

- Recerca, rescat i salvament de persones
- Primers auxilis
- Triatge sanitari
- Transport sanitari
- Alberg d'emergència
- Abastament (roba, aliments, aigua)

Mesures d'intervenció:

- Accions tendents a combatre els successos
- Habilitar accessos
- Regulació de tràfic
- Conducció de medis a la zona d'intervenció

Mesures reparadores:

- Establir sistemes alternatius d'electricitat, aigua i comunicacions

- Restablir els serveis públics afectats
- Accions específiques per a la tornada a la normalitat

Mesures de protecció dels béns:

- Amb especial cura dels béns culturals protegits.

8.2. MESURES DE PROTECCIÓ A LA POBLACIÓ.

Enunciativament, s'estableixen les següents categories de mesures de protecció de les persones:

8.2.1. Control d'accessos.

El control d'accessos s'ha de realitzar en les zones danyades o amenaçades, tant de persones com de vehicles, de forma que no es destorbin els treballs dels diferents grups d'actuació que actuen a aquelles zones. Pot ser també necessari, en el seu cas, el control i reordenació del tràfic en les zones adjacents, amb objecte de facilitar l'arribada de nous recursos.

Amb caràcter general, aquest control l'han de fer els membres dels diferents cossos de policia, i poden també ser assignades algunes funcions a membres d'associacions de voluntaris, com auxiliars dels agents de l'autoritat.

8.2.2. Avisos a la població. Xarxes d'alarma.

Al llarg de tot el temps que durarà el risc o calamitat (informació amb continuïtat), cal donar avisos periòdics a la població afectada o afectable, i aquells altres puntuals que es considerin necessaris.

Poden elaborar-se els necessaris comunicats, instruccions i recomanacions per tal de contribuir a l'autoprotecció de la població, i a evitar situacions de pànic i comportaments negatius.

Per a la difusió d'avisos, cada autoritat ha de fer servir els medis de comunicació social, públics o privats, més adients en cada circumstància. En zones específiques, aquella funció pot efectuar-la la Policia Local o altre personal municipal a través de megafonia manual o instal·lada en vehicles.

Poden també crear-se xarxes d'alarma.

Els municipis i comarques poden instal·lar les seves pròpies xarxes. Els avisos poden servir indistintament per diversos tipus de risc a què la població receptora estigui amenaçada.

Pot formalitzar-se mitjançant conveni la utilització compartida de xarxes d'alarma ja instal·lades, per part d'altres autoritats de protecció civil, per exemple, altres indústries, municipis, etc.

El Pla Únic d'Obres i Serveis de Catalunya pot promoure financerament la instal·lació de les xarxes d'alarma, l'ampliació de xarxes preexistents, així com la integració de les diferents xarxes.

La persona titular del Departament de Governació pot regular codis de senyals d'alarma adaptats a cada tipus de risc. Així mateix, pot regular les normes tècniques adreçades a garantir la uniformitat dels equips i la integració entre les diverses xarxes.

La Gerència de Protecció Civil pot emetre un informe dins el respectiu expedient mitjançant el qual una administració local aprova la instal·lació d'una xarxa d'alarma.

8.2.3. Codi dels senyals d'alarma.

(Veure pàgina següent)

SISTEMA D'ALARMA A LA POBLACIÓ

PROCICAT

(informat favorablement per la Comissió de Protecció Civil de Catalunya en sessió de 22.12.94, i homologat per la "Comisión Nacional de Protección Civil" el 23.02.95)

Revisió: 0

Pàg. núm. 8-6

Data: 23.02.95

8.2.4. Llocs de refugi o aïllament.

Pot disposar-se el trasllat de població a llocs de refugi o aïllament en què romandran fins la retornada a les condicions normals.

La població ha de romandre preferentment al seu domicili, si es considera segur amb l'acompliment de normes apropiades de seguretat adaptades a les circumstàncies o bé adoptant mesures específiques que els són trameses en el moment oportú.

8.2.5. Evacuació.

Consisteix en el trasllat a llocs "de refugi o aïllament", previ desallotjament en el seu cas, d'un grup de persones, realitzat de forma ordenada i controlada.

Cal fer-ne una valoració prèvia de les conseqüències de l'evacuació, sempre que sigui possible

En termes generals, caldrà habilitar una o més vies per a ús exclusiu dels recursos que intervenen en l'evacuació; caldrà disposar dels recursos de transport adequats per a persones i estris de primera necessitat, ferits, invàlids, etc. Caldrà designar a les persones o membres de grups d'actuació responsables del moviment de les persones (voluntaris de la Creu Roja, membres d'associacions de voluntaris, personal sanitari, membres de cossos de seguretat, etc.) També pot ser necessari disposar o habilitar dependències mèdiques i administratives per al control de les persones evacuades.

8.2.6. Assistència sanitària.

Quan hi haurà víctimes, el cap de cada grup sanitari ha de prioritzar les actuacions assistencials, ha de fer el triatge i pot recabar ajut per l'assistència de qualsevol membre de qualsevol dels grups d'actuació.

Pot ser necessària una primera atenció en el lloc on es causa el dany. Hi poden haver persones que necessitaran un trasllat en condicions especials.

El tractament complet es realitzarà en els centre assistencials en els casos en que sigui imprescindible, mentre que l'assistència sanitària de menys importància pot realitzar-se en les llocs d'acolliment transitori.

8.2.7. Mesures bàsiques d'autoprotecció personal. Informació a la població.

La població hipotèticament sotmesa a un risc ha de familiaritzar-se amb les mesures de protecció de què és destinatària, per la qual cosa cal que en tingui un coneixement suficient d'avançada.

El Departament de Governació ha de posar en marxa les necessàries campanyes públiques, formatives i informatives (cursos, material audiovisual, fulletons, ...), així com fer participar a la població en Exercicis i Simulacres, tot això en col·laboració amb les respectives administracions locals.

Així també, conjuntament o no amb òrgans d'altres Departaments, pot portar a terme en els centres educatius, campanyes educatives en relació amb la protecció civil i l'autoprotecció, tan en l'àmbit escolar com a altres facetes de la vida quotidiana.

L'**ANNEX 8.A** recull les mesures d'autoprotecció d'alguns tipus de risc, i l'**ANNEX 8.B** recull determinades estratègies per a la planificació del sòl adreçades a la prevenció de riscos.

8.3. MESURES DE PROTECCIÓ DELS BÉNS.

8.3.1. Definició.

Les persones s'han de protegir sempre de forma prioritària. Tan aviat com sigui possible, cal ordenar també mesures de protecció dels béns.

L'objectiu de les mesures protectores de béns és el rescat o conservació dels de major valor o importància, tant material com cultural: béns immobles i mobles declarats Béns Culturals d'Interès Nacional (museus i arxius històrics amb els seus fons, altres monuments d'interès local, etc).

Un altre objectiu d'aquest tipus de mesures protectores és la dels béns el dany o destrucció dels quals faci augmentar el risc.

8.3.2. Mesures de protecció del medi ambient.

Poden elaborar-se procediments d'actuació relatius a mesures de protecció del medi ambient davant riscos que hi incidiran. Cal tenir-ne en compte l'àmbit dels sòls (terrestres i fons marins), dels cossos hídrics (aigües superficials, subterrànies i marines) i l'atmosfèric.

L'autoritat o director del pla pot demanar-ne l'actuació i assessorament als diferents òrgans especialitzats.

8.4. VALORACIÓ DE DANYS. REHABILITACIÓ.

Per a la determinació de les mesures rehabilitadores, cal procedir, si és possible, prèviament, a la valoració dels danys produïts.

La valoració pertoca als tècnics corresponents dels diferents grups d'actuació que intervenen en el risc o calamitat. Aquells tècnics han d'emetre'n un informe, i lliurar-lo al director del pla respectiu.

En els informes cal fer constar els diferents danys produïts o els que es podrien produir de continuar la situació de risc o calamitat. Cal detallar separatament els danys causats a persones, als béns i al medi ambient.

L'anàlisi dels informes dels Grups d'Acció, ha de permetre, a més, avaluar els riscos associats, tals com instal·lacions de gas, electricitat, aigua, entre altres.

De la valoració dels danys poden extreure's conseqüències operatives, pel que fa a nova aportació de recursos humans i materials, d'acord amb un principi de proporcionalitat entre la necessitat que es pretén atendre i els recursos que es consideren adequats.

Les valoracions han d'expressar la delimitació de les diferents zones danyades, l'extensió i característiques topològiques del terreny, el tipus de població afectada, nombre, edats, activitat, entre altres paràmetres. Ha de determinar-se també si hi ha implicades en el risc o calamitat instal·lacions industrials que puguin, al mateix temps, alterar en alguna mesura el medi ambient de la zona.

8.4.1. Responsabilitat de rehabilitació de l'Administració General de l'Estat.

Un cop restablerta la normalitat o anul·lat el risc, l'Administració General de l'Estat a través dels Govern Civil o la Delegació del Govern a Catalunya ha d'informar directament o indirectament a través dels mitjans de comunicació, als municipis afectats, de les peticions que puguin sol·licitar d'acord amb la legislació vigent.

De manera provisional la recopilació de total la informació disponible sobre el cost de les pèrdues a les diferents Administracions i Serveis pot servir per obtenir una primera valoració que indiqui al Delegat del Govern a Catalunya l'oportunitat o no de proposar al Govern de la Nació l'aprovació d'una norma que contingui mesures amb caràcter d'extraordinari. Per la seva part els Governadors Civils poden proposar la concessió d'ajuts d'acord amb la legislació vigent de caràcter nacional i si s'escau poden iniciar els tràmits per a la seva concessió per part de la Unió Europea.

Un cop aprovades pel Consell de Ministres les normes de caràcter extraordinari i publicades al Butlletí Oficial de l'Estat s'organitzarà la forma de coordinació més idònia entre l'Administració General de l'Estat i la Generalitat a fi de tramitar de la manera més eficientment possible la demanda plantejada amb la col·laboració de les Administracions locals involucrades.

8.4.2. Determinació de mesures reparadores.

De l'anàlisi dels informes tècnics realitzats pels diferents titulars dels serveis, cal determinar les mesures d'enginyeria civil necessàries per fer front a la rehabilitació dels serveis essencials afectats, tals com: aigua, gas, electricitat, telèfons, transport, sanitat. Tenen prioritat els recursos de titularitat pública front els de titularitat privada.

Els serveis i subministraments essencials o bàsics a considerar són:

SUBMINISTRAMENTS:

- Aigua
- Aliments
- Energia:
  - Electricitat
  - Combustible

SERVEIS

- Salvament
- Assistència i alberg
- Sanitat e Higiene
  - Hospitals
  - Sanejament
- Informació

Donada la interrelació existent entre algun dels Subministraments i Serveis es necessari establir-ne prioritats.

8.4.3. Subministrament d'aigua.

Les autoritats competents han de garantir el subministrament i potabilitat de l'aigua per als seu consum. En cas necessari, es procedirà al subministrament d'aigua potable mitjançant vehicles cisterna. L'autoritat sanitària és responsable d'emetre els avisos necessaris a la població afectada sobre normes higièniques preventives o pal·liadores.

8.4.4. Subministrament d'aliments.

Cal la mobilització d'aliments per a la població necessitada, des, que es realitza des dels centres d'abastament per part de grups logístics, mitjançant voluntaris o personal professional.

8.4.5. Subministrament d'energia.

Mentre duraran les operacions rehabilitadores, cal procedir a la utilització de generadors, grups electrògens i qualsevol sistema que permeti subministrar energia, prioritàriament a centres sanitaris, equips de rescat, albergs, etc.

Les empreses subministradores d'electricitat i combustible i els serveis municipals, són responsables de restablir el subministrament. Aquests treballs han de ser coordinats per l'administració pública competent.

8.4.6. Serveis de salvament.

Els equips de salvament són els primers en personar-se en la zona danyada, juntament amb els serveis sanitaris, contribuint a la rehabilitació d'altres serveis públics essencials afectats per sinistres. Generalment, els integrants d'aquests equips són els cossos de bombers, per la seva preparació i mitjans dels que disposen. També es compta amb les diverses forces de policia i grups de montanyisme, submarinisme, i d'altres.

Si aquests equips són afectats pel risc o calamitat, es retarden en arribar a la zona danyada o resulten insuficients, cal ordenar l'actuació de nous recursos humans.

8.4.7. Serveis de sanitat.

Han d'assegurar la bona condició sanitària de les persones, garantir l'abastament de medicaments, serveis mínims d'higiene, i selecció d'afectats per la seva gravetat.

Han d'informar a la direcció del Pla sobre l'ús de l'aigua i mesures a prendre en el cas que estigui contaminada.

Han de solucionar i coordinar les necessitats de donacions sanguínies.

8.4.8. Servei d'assistència i alberg.

En els supòsits que els responsables ordenaran evacuacions, els serveis d'assistència i alberg s'han d'encarregar de proporcionar allotjaments alternatius en hotels, residències, albergs, escoles, esglésies, naus industrials i recintes esportius, entre d'altres.

En aquests allotjaments, els equips d'assistència hauran de preveure:

- Serveis de primers auxilis
- Aliments i aigua
- Serveis sanitaris
- Mantes, abrics i calefacció
- Servei d'informació al públic
- Servei de comunicacions

Aquest tipus d'allotjament ha de ser sempre provisional, i cal prioritzar el retorn al domicili d'origen.

8.4.9. Servei de transport.

S'han d'encarregar de proporcionar els sistemes necessaris de transport, tant per les persones danyades, evacuades, etc, com per al transport de materials de socors i abastaments a la població. Poden mobilitzar-se recursos públics i privats de transport: ferrocarrils, autobusos, camions, transports sanitaris, etc.

Cal tenir present:

- Mobilitzar només vehicles necessaris
- Escollir una via d'entrada i una altra de sortida cap a la zona d'actuació.
- Establir una comunicació entre vehicles de transport de ferits i els centres de la seva recepció.

En cas de greus dificultats de circulació, cal determinar, per facilitar medis alternatius de transport, zones d'aterratge d'helicòpters

8.4.10. Servei de comunicacions i informació.

Si els serveis de comunicació i informació resulten danyats, cal restablir-los el més aviat possible, per part dels serveis d'averies de les respectives empreses públiques i privades, als qual cal donar el màxim recolzament des del respectiu CECOP i des del CECAT.

ANNEX 8.A: MESURES D'AUTOPROTECCIÓ D'ALGUNS TIPUS DE RISC.

ANNEX 8.A. MESURES D'AUTOPROTECCIÓ D'ALGUNS TIPUS DE RISC.

S'hi reproduïxen models d'instruccions bàsiques a la població per a la seva autoprotecció, segons alguns tipus de risc.

FORTS AIGUATS/INUNDACIONS/AVINGUDES

En situació de risc:

- § Informeu-vos i demaneu al vostre Ajuntament quines zones es poden inundar
- § Tingueu preparat el següent material (us pot ser d'utilitat):
  - Un transistor i piles de recanvi (renoveu-les periòdicament)
  - Llanternes, fanalets, espelmes...

En situació de crisi:

- § Seguiu les consignes de les autoritats
- § Escolteu la ràdio i poseu atenció a les prediccions meteorològiques
- § No telefoneu, deixeu les línies lliures per als equips de socors
- § Protegiu-vos, sobretot, després que s'hagi anunciat que augmenta el nivell de les aigües:

Si sou a casa o en un edifici:

- § Obtoreu les escletxes de les portes, de les finestres i dels respiradors del vostre domicili o local si pot quedar afectat.
- § Col.loqueu els documents importants, els objectes valuosos, els aliments i l'aigua potable als pisos alts.
- § Poseu els productes perillosos en llocs protegits
- § Conduïu els animals domèstics a llocs alts i protegits
- § Desconnecteu l'interruptor general de l'electricitat
- § No baixeu als soterranis ni us quedeu en zones baixes

PROCICAT

(informat favorablement per la Comissió de Protecció Civil de Catalunya en sessió de 22.12.94, i homologat per la "Comisión Nacional de Protección Civil" el 23.02.95)

Revisió: 0

Pàg. núm. 8-17

Data: 23.02.95

Si sou a fora, a l'exterior

- \$ Allunyeu-vos de les rieres, els torrents o les zones que es poden inundar
- \$ No travesseu una zona inundada ni a peu ni amb cotxe
- \$ No us estacioneu ni acampeu en els llits secs ni a les ribes dels rius, perquè les crescudes d'aigua o les rierades arriben sempre per sorpresa

NEVADES, GLAÇADES I ONADES DE FRED

Abans que arribi l'hivern:

§ Prepareu el següent material (us pot ser d'utilitat):

- Un transistor i piles de recanvi (renoveu-les periòdicament)
- Llanternes, fanalets, espelmes...

§ Reviseu les instal·lacions de calefacció

§ Controleu tots aquells punts per on hi ha possibles entrades d'aire de l'exterior: finestres, portes..., i protegiu-les amb *borlet* (cinta adhesiva aïllant).

Durant la situació de crisi (arribada de les nevades, glaçades o l'onada de fred):

Si sou a casa o en un edifici:

§ Escolteu la ràdio i presteu atenció a la informació meteorològica

§ Seguiu les consignes de les autoritats

§ Utilitzeu les calefaccions correctament

§ Aneu amb compte amb les canonades d'aigua. Si manteniu un rajolí constant a les aixetes, evitau que es congelin

§ Desconnecteu els aparells elèctrics que no siguin necessaris. Evitau, així, sobrecàrregues elèctriques innecessàries.

§ No telefoneu, deixeu les línies lliures per als equips de socors

§ Eviteu que la gent gran surti al carrer

Si sou a fora o heu de sortir

§ Si fa vent i fred i neva, eviteu de sortir al carrer, perquè la visibilitat es redueix molt

§ Protegiu-vos:

- Abrugueu-vos si heu de passar molt temps a l'exterior. Porteu algunes peces de roba lleugeres i càlides l'una sobre l'altra (millor que un sol teixit).

- Protegiu-vos sobretot la cara i el cap. Eviteu que l'aire fred us entri directament als pulmons.

Si heu d'agafar o us trobeu en el vehicle

- § Eviteu d'agafar el vostre vehicle, sobretot si és de nit, i utilitzeu els transports públics. Però si heu d'agafar necessàriament el vehicle,
- Abans informeu-vos de l'estat de les carreteres
  - Equipeu-vos: manta, cadenes, llanterna i combustible ...
  - Reviseu els frens, els pneumàtics, els sistemes d'enllumenat.
  - Reposeu el líquid anticongelant i repasseu les bugies
  - Porteu el dipòsit de combustible ple
  - Conduïu amb prudència
  - Si el temporal us sorprèn dins el vehicle i lluny d'un poble, quedeu-vos en el vehicle. Si manteniu el vehicle en marxa amb la calefacció, deixeu les finestres un xic obertes per renovar l'aire i evitar possibles intoxicacions. No us adormiu amb el motor engegat

ALLAUS

En situació de risc (abans de sortir):

- § Informeu-vos de la previsió del temps escoltant els butlletins meteorològics a través dels mitjans de comunicació.
- § DEMANEU SEMPRE informació completa sobre l'estat de la neu als centres especialitzats (*Servei Geològic de Catalunya*: informació del Pirineu Oriental tl. 443 28 76, informació del Pirineu Occidental tl. 443 20 76, informació de tot el Pirineu català tl. 442 98 04)
- § Eviteu fer esports de muntanya en situació d'elevat risc d'allaus
- § Cal tenir precaució a l'hora de traçar les rutes i així evitar provocar i/o ser atrapats per allaus

Si us trobeu a la muntanya en una zona amb risc d'allaus:

- § Si no podeu eviteu travessar un pendent o vessant amb risc evident cal que:
  - Pugeu o baixeu seguint la línia de màxim pendent
  - Travesseu el vessant per la zona més alta possible
  - Travesseu el vessant seguint diferents traces
  - Passeu tan separats com calgui (ningú ha de començar a passar fins que la persona que va al seu davant no hagi arribat a un lloc segur)
  - Descordeu-vos les corretges dels esquís, trèieu-vos les corretges dels pals i deslligueu-vos un tirant de la motxilla. Tapeu-vos el nas i la boca amb un mocador.
- § En èpoques de calor (a la primavera):
  - Torneu al refugi al migdia per evitar les hores de més calor, que és quan es produeixen les allaus de neu molla.
  - No sortiu si hi ha hagut nevades intenses i les temperatures són baixes, ja que hi haurà risc d'allaus de neu pols.

Si us trobeu atrapat per una allau:

- No us esvereu, intenteu fugir-ne pel lateral més pròxim
- Si no podeu, intenteu nedar i mantenir-vos a la superfície
- Si us colga, adopteu la posició d'una bola i quan noteu que l'allau s'atura intenteu separar els colzes i els genolls i fer-vos espai per respirar millor.

EN CAS DE NÚVOL TÒXIC

En situació de risc:

- § Si viviu en una zona industrial amb risc, demaneu informació al vostre ajuntament.
- § Tingueu preparat el següent material (us pot ser d'utilitat):
  - Un transistor i piles de recanvi (renoveu-les periòdicament)
  - Menjar envasat i aigua embotellada
- § Estudieu les habitacions més protegides, -les interiors-.

En situació de crisi:

En aquest tipus d'emergències o crisi es poden donar dos tipus d'accidents:

- a) Un núvol tòxic
- b) Una explosió

a) Si hi ha un núvol tòxic:

Si sou a casa o en un edifici

- § Tanqueu-vos = confineu-vos, si és possible a les habitacions més interiors
- § Tanqueu les portes i les finestres
- § Pareu els sistemes de climatització i ventilació
- § Escolteu la ràdio, per informar-vos de l'evolució de l'emergència i de les accions a seguir.
- § Seguiu les instruccions de les autoritats
- § No aneu a buscar els nens a l'escola, els professors en tindran cura.
- § No fumeu
- § No telefoneu, deixeu les línies lliures per als equips de socors

Si sou a fora, a l'exterior

- \$ Tanqueu-vos = confineu-vos
- \$ Si sou al carrer, refugieu-vos en el primer edifici que trobeu
- \$ Un vehicle no és un lloc segur, confineu-vos a l'edifici més pròxim

b) En cas d'explosió:

Si sou a casa o en un edifici:

- \$ Protegiu els vidres fent-hi una creu amb cinta aïllant
- \$ Baixeu les persianes i correu les cortines
- \$ Utilitzeu les taules, les cadires i els mobles com a barrera

Si sou a fora, a l'exterior

- \$ Protegiu-vos darrera de talussos naturals

ACCIDENT NUCLEAR

En situació de risc:

- § Si viviu prop d'una central nuclear, procureu-vos la màxima informació, que us facilitaran l'explotador de la central o la mateixa administració
- § Tingueu preparat el següent material (us pot ser d'utilitat):
  - Un transistor i piles de recanvi (renoveu-les periòdicament)
  - Menjar envasat i aigua embotellada
- § Estudieu les zones de l'edifici més protegides, -els soterranis-.

En situació de crisi:

Si sou a casa o en un edifici:

- § Tanqueu-vos = confineu-vos, si és possible, als soterranis
- § Tanqueu les portes i les finestres
- § Pareu els sistemes de climatització i ventilació
- § Escolteu la ràdio, per informar-vos de l'evolució de l'emergència i de les accions a seguir.
- § Seguiu les instruccions de les autoritats
- § No aneu a buscar els nens a l'escola, els professors en tindran cura.
- § No fumeu
- § No telefoneu, deixeu les línies lliures per als equips de socors

Si sou a fora, a l'exterior:

- § Tanqueu-vos = confineu-vos
- § Si sou al carrer, refugieu-vos en el primer edifici que trobeu
- § Un vehicle no és un lloc segur, confineu-vos a l'edifici més pròxim

RISC D'ACCIDENT DE TRANSPORT DE MERCADERIES PERILLOSES

En situació de risc:

§ Els vehicles que transporten mercaderies perilloses porten unes plaques de color taronja amb unes xifres que indiquen la substància que transporten.

En situació de crisi:

§ Assenyaleu-lo i abaliseu-lo.

Assenyaleu-lo davant i darrere: a la carretera utilitzeu els llums i els triangles de senyalització o bé persones apostades en els llocs precisos

§ Manteniu-vos a distància

§ Aviseu els serveis d'urgència:

Bombers: Generalitat: 085
Barcelona: 080

Polícia: Mossos d'Esquadra
Policies de l'Estat
Policies locals

☒ Preciseu el lloc i la naturalesa de l'accident, el nombre aproximat de víctimes i el tipus de danys materials i, si us és possible, el nombre que indica la placa taronja del vehicle.

§ No fumeu

☒ No toqueu els ferits, llevat que es cali foc.

TEMPESTES

- ☒ Refugieu-vos: La millor protecció és quedar-se a casa
- ☒ Tanqueu-vos i tanqueu també les portes, les finestres i els porticons.
- ☒ Escolteu butlletins meteorològics difosos per la ràdio
- ☒ No deixeu res a fora. Quan s'anuncia una tempesta, entreu tots els objectes que el vent es pugui emportar, ja que podrien convertir-se en projectils perillosos.
- ☒ No telefoneu, deixeu les línies lliures per als equips de socors
- ☒ Desconnecteu l'interruptor general de l'electricitat

SEQUERA

En situació de risc:

§ Informeu-vos i demaneu al vostre Ajuntament quines són les èpoques de risc de sequera

En situació de crisi:

- ☒ Estalvieu aigua
- ☒ Feu rentadores i rentavaixelles de càrrega completa
- ☒ Racionalitzeu l'aigua en el bany i la neteja personal :
  - És preferible dutxar-se que banyar-se. Quan ens dutxem cal obrir l'aixeta només quan ens esbandim
  - És convenient usar la cisterna del lavabo per motius imprescindibles. Introduint ampolles o objectes semblants, podrem reduir la seva capacitat i estalviar aigua.
- ☒ No malgasteu l'aigua: netejant cotxes, regant el jardí, fent anar les fonts, etc...
- ☒ Disminuiu el cabal de l'aigua a través de la clau de pas
- ☒ Reviseu l'estat de les canonades i les aixetes
- ☒ Emmagatzemeu aigua potable quan els talls de subministrament siguin freqüents.

INCENDI D'UN EDIFICI

En cas de risc:

- ☒ Tingueu els mistos i els encenedors fora de l'abast dels nens
- ☒ No guardeu productes inflamables (alcohol, papers, teixits) prop d'una font de calor
- ☒ Comproveu el bon estat dels extintors
- ☒ Informeu-vos de les instruccions establertes en cas d'incendi a l'edifici on viviu i al lloc de treball
- ☒ Fixeu-vos en les vies i sortides d'evacuació i en les instruccions de seguretat que ofereixen els edificis (cinemes, teatres, bars...)
- ☒ No fumeu en certes activitats. Apagueu les cigarretes abans de manipular un producte inflamable

En cas de crisi

- ☒ Aviseu els equips de socors
  - Bombers de la Generalitat.....085
  - Bombers Barcelona-ciutat.....080
- ☒ En un lloc públic o bé en una empresa, doneu l'alarma, respectant les instruccions establertes. Procediu a l'evacuació seguint les vies i sortides d'emergència indicades
- ☒ Aneu de pressa, però sense córrer
- ☒ No utilitzeu l'ascensor
- ☒ Eviteu els corrents d'aire
- ☒ Talleu el corrent elèctric si el foc afecta una instal·lació elèctrica
- ☒ Ataqueu la base de les flames si teniu a mà un extintor després d'haver allunyat els objectes que puguin propagar l'incendi
- ☒ Si un líquid crema, sufoqueu-lo amb draps mullats
- ☒ Si el foc és dins un recipient, tapeu-lo
- ☒ Si s'encén la roba d'una persona, feu-la rodolar per terra, Si disposeu d'aigua, ruixeu-la
- ☒ Si teniu a mà teixits no sintètics (mantes...) sufoqueu les flames
- ☒ Si us trobeu en un local ple de fum, avanceu a quatre grapes. L'aire fresc es troba arran de terra

- ☒ Si hi ha foc o bé fum a darrere de la vostra porta mantingueu-la tancada, ruixeu-la sovint, i tapeu les possibles entrades de fum amb draps mullats, i feu-vos veure per la finestra

INCENDI DE BOSC

En cas de risc:

- ☒ Informeu-vos de les èpoques de risc d'incendis
- ☒ Precaucions a prendre al bosc o als voltants
  - No hi feu mai foc
  - Mantingueu el bosc net. No hi deixeu acumular els detritus, la brossa, els productes inflamables..., podrien afavorir l'aparició d'un incendi
  - No llenceu les cigarretes al terra, ni per la finestra del cotxe
  - Desbrosseu els voltants i les vores de casa vostra

En cas de crisi:

Si sou a casa:

- ☒ Si el foc arriba a casa vostra, confineu-vos (=tanqueu-vos)
- ☒ Tanqueu les portes i les finestres i les possibles entrades d'aire

Si sou al bosc:

- ☒ Si el foc és petit ataqueu-lo a la base i intenteu apagar-lo amb aigua aixafant-lo o sufocant-lo colpejant amb branques d'arbre
- ☒ Aviseu els bombers
  - Bombers de la Generalitat.....085
  - Bombers Barcelona-ciutat.....080
- ☒ Feu-ho saber als habitants del voltant
- ☒ Allunyeu-vos si sou pels voltants: no us hi acosteu i fugiu en la direcció oposada al fum
- ☒ No fugiu del foc vessant amunt quan el foc pugi pel vessant

SISMES O MOVIMENTS DE TERRA

En el moment de la sacsejada: eviteu la caiguda d'objectes

- ☒ Al carrer: allunyeu-vos dels edificis; si no podeu, refugieu-vos en un portal o sota el marc d'una porta
- ☒ Si us trobeu en el vehicle: quedeu-vos dins, lluny de tot allò que perilli de caure
- ☒ Dins d'un edifici: refugieu-vos sota una taula sòlida o bé en un angle de la paret. No fugiu durant la sacsejada. Hi ha molta gent que és víctima de la caiguda d'objectes. No agafeu l'ascensor.

Després de la sacsejada:

- ☒ Escolteu la ràdio i seguïu les instruccions donades per l'Administració
- ☒ Tanqueu les connexions d'aigua i de gas
- ☒ Evacueu l'edifici
- ☒ Emporteu-vos la documentació, roba d'abric, els vostres medicaments indispensables i una ràdio portàtil
- ☒ Dirigiu-vos a un lloc aïllat i protegit de la caiguda d'objectes. Aneu pel mig de carrer, vigilant les vores i el que pugués caure.
- ☒ Eviteu les zones costaneres, ja que hi pot haver perill de grans onades (sisme submarí)
- ☒ No telefoneu, deixeu les línies lliures per als equips de socors
- ☒ No utilitzeu l'ascensor. Hi pot haver talls de corrent, o noves sacsejades i poden quedar bloquejats
- ☒ No entreu mai dins de cases o edificis danyats
- ☒ No fumeu ni enceneu foc. Hi pot haver el risc d'explosió, a causa de les fuites de gas.
- ☒ Si hi ha pèrdues de gas o aigua, tanqueu les claus de pas i aviseu la companyia corresponent
- ☒ No feu circular rumors, ni creeu els rumors que no siguin fonamentats per instruccions oficials.

GRANS SUPERFÍCIES I OBJECTES SOSPITOSOS

En cas de risc

- ☒ Fixeu-vos en les vies i sortides d'emergència i en les instruccions de seguretat existents en grans superfícies

En cas de crisi, en cas d'evacuació

- ☒ Si sona l'alarma, mantingueu la calma i sortiu immediatament de l'edifici. No us entretingueu a recollir objectes personals
- ☒ Seguiu les vies i sortides d'emergència indicades
- ☒ Aneu de pressa, però sense córrer
- ☒ No utilitzeu l'ascensor

Si observeu algun objecte sospitós

- ☒ Allunyeu-vos del lloc
- ☒ Demaneu als vianants que s'allunyin de l'objecte sospitós
- ☒ Aviseu els serveis d'emergència:
  - Policia
  - Guàrdia Civil
  - Mossos d'Esquadra
  - Policia Local
- ☒ No toqueu l'objecte. Una simple manipulació podria fer-lo explotar

ESLLAVISSAMENTS

En cas de risc

- ☒ Informeu-vos i demaneu al vostre Ajuntament la llista de les zones amb risc d'esllavissaments

En cas de crisi:

- ☒ Si aneu per un lloc amb risc d'esllavissament aneu amb cura, poc a poc
- ☒ Si aneu per carreteres, autopistes, pistes forestals amb risc d'esllavissament conduïu poc a poc.

ANNEX 8.B: ESTRATÈGIES PER A LA PLANIFICACIÓ DEL SÒL
ADREÇADES A LA PREVENCIÓ DE RISCS

ANNEX 8.B ESTRATÈGIES PER A LA PLANIFICACIÓ DEL SÒL ADREÇADES A LA PREVENCIÓ DE RISCS.

RISCS D'ORIGEN NATURAL.

1.1. INUNDACIONS.

- Consolidar i recuperar boscos en llocs degradats per tal de limitar l'escorrentiu i l'erosió.
- Prevenir els incendis forestals.
- Limitar la urbanització en aquelles zones on no siguin possibles altres mesures.
- Impulsar un canvi en la legislació vigent que tingui en compte la dependència de les zones inundables del desenvolupament urbà de la conca.
- Preveure vies alternatives i complementàries a aquelles que puguin ser danyades en cas de calamitat per tal de no deixar cap àrea del territori incomunicada.
- Facilitar el desguàs dels afluents dels rius a la seva part baixa i compensar els efectes de la urbanització i de la canalització dels rius.
- Desenvolupar un Pla d'Obres i Correccions Hidràuliques i posar al dia els programes d'actuació en funció de l'evolució real del procés d'urbanització.
- Regular i ordenar la ocupació d'hivernacles i d'altres estructures efímeres amb efecte impermeabilitzador del sòl.

1.2. TEMPORALS MARÍTIMS.

- Planificar el sistema de ports esportius per a no comprometre l'ús recreatiu esportiu de les platges.

- Assegurar l'estabilitat de les platges a les zones alterades pels ports.
- Redefinir les defenses costaneres per a millorar i preservar les condicions morfològiques, l'ús de les platges, de les infraestructures i dels serveis confrontants.
- Assegurar l'allunyament adequat de les edificacions de les àrees de possible influència dels temporals.
- Construir i mantenir en bones condicions els accessos a la costa.

1.3. AUGMENT DEL NIVELL DEL MAR.

- Defensar el deltes, llocs estratègics tant pels ecosistemes que contenen com pels sistemes metropolitans que s'hi han localitzat (ports, zones d'activitats Logístiques, aeroports, etc.)
- Defensar les línies de costa i les infraestructures i serveis propers a la costa.
- Construir nous dics per retenir la sorra i establir un model de dinàmica litoral quasi completament artificialitzat.
- Ampliar les mesures de protecció dels aquífers al·luvials contra la salinització.
- Reconsiderar la cota dels desguassos en relació al nivell del mar.

1.4. L'EROSIÓ I DEFORESTACIÓ.

- Crear i desenvolupar una xarxa contínua d'àrees protegides, en sols amb pendent mig de més d'un 20%.
- Donar més èmfasi, en els plans, a la necessitat de reforestar àrees cremades amb espècies vegetals menys vulnerables.

- Planificar i regular de manera específica espais lliures per facilitar-ne manteniment.
- Establir una franja de separació-protecció entre els límits dels espais lliures i els espais de forta ocupació.
- Protegir les zones agrícoles.
- Controlar les àrees urbanitzades situades en terrenys forestals de fort pendent.

1.5. TERRATRÈMOLS.

- Aplicar la Norma Sismoresistent a edificacions, obra civil i instal·lacions d'acord amb els mapes de perillositat sísmica.
- Reduir o, en tot cas, no augmentar les construccions en terrenys inestables o de molt pendent.

1.6. ESSLAVISSAMENTS.

- Restringir els usos i les intensitats en sòls susceptibles de presentar inestabilitat geològica o de ser-ne afectats.
- Restringir la urbanització en terrenys amb pendents mitjans superiors al 20%.

RISCS D'ORIGEN TECNOLÒGIC.

2.1. RISCS D'ORIGEN INDUSTRIAL.

- Evitar la implantació d'activitats potencialment perilloses a zones amb important preexistència d'activitats conflictives, com és el cas del delta del Llobregat, de la vall del Besòs, de l'entorn de Martorell o d'altres zones on es preveu un futur desenvolupament residencial o terciari.

- Establir àrees de separació entre les activitats conflictives i les àrees urbanes de l'entorn.
- Relocalitzar activitats de les zones d'antiga industrialització situades a l'interior dels teixits urbans.
- Preveure noves àrees industrials i considerar l'impacte sobre el medi ambient i la vulnerabilitat associada.

2.2. INSTAL·LACIONS MILITARS.

- Limitar les densitats i les alçades de les edificacions de l'entorn d'aquestes instal·lacions per facilitar-ne les mesures de seguretat perimetral.
- Reservar espai per a aquestes instal·lacions i definir els usos compatibles que les poden envoltar en el futur.

2.3. INSTAL·LACIONS PER A LA GESTIÓ DE RESIDUS TÒXICS.

- Recuperar, reciclar o neutralitzar els residus, especialment els tòxics, a les mateixes indústries que els generen.
- Dotar d'accessibilitat viària les zones on és tècnicament i socio-econòmicament possible la implantació de les plantes de tractament indispensables.
- Protegir l'entorn dels terrenys seleccionats per a la localització d'aquestes instal·lacions.
- Fixar nivells de contaminació admissibles pel que fa a la incineració, amb possibilitat de ser revisats a la baixa en els pròxims anys.

2.4. PRODUCCIÓ D'ENERGIA.

- Eliminar les centrals tèrmiques existents o, si més no transitòriament, utilitzar gas natural com a combustible.
- Preveure infraestructures de transport, preferentment ferroviàries, especialitzades en els trànsits de pas de mercaderies i aptes per a canalitzar els residus nuclears.
- Preveure nous canals de pas per a ordenar la xarxa de línies elèctriques d'alta tensió i coordinar-la amb infraestructures viàries metropolitanes.
- Reservar espais per a la ubicació de centrals de producció energètica relacionades amb el desenvolupament de noves tecnologies.

2.5. RISC EN EL TRANSPORT.

2.5.1. TRANSPORT DE MERCADERIES PERILLOSES PER CARRETERA.

- Allunyar els trànsits de pas de les zones poblades.
- Crear noves vies segregades per als trànsits interregionals i internacionals.
- Donar connectivitat a les plantes industrials de manera que les noves vies presentin una mínima interrelació amb nuclis densament poblats i tinguin franges lliures d'urbanització als marges.

2.5.2. TRANSPORT DE MERCADERIES PERILLOSES PER FERROCARRIL.

- Adequar la xarxa ferroviària al transport de mercaderies perilloses per tal de reduir el volum de mercaderies transportades per carretera tant pel que fa a tràfics regionals com a tràfics internacionals de pas.
- Millorar la gestió del transport per ferrocarril per fer-lo competitiu, seguint una lògica de reducció dels costos globals de producció i distribució.

- Promoure l'homogeneització tècnica de la xarxa ferroviària espanyola amb la xarxa europea per tal d'aconseguir una gestió més segura - a través de la disminució del nombre de manipulacions de la mercaderia - i d'augmentar la competitivitat del ferrocarril.
- Planificar Centres Intermodals allunyats d'àrees urbanes on estigui previst l'emmagatzematge i la manipulació controlada d'aquest tipus de mercaderies.
- Dissenyar i implantar plans d'autoprotecció per als túnels ferroviaris existents i considerar aquest factor en el projecte de futures realitzacions.

2.5.3. TRANSPORT DE MERCADERIES PERILLOSES PER VIA AÈRIA.

- Desenvolupar la terminal de mercaderies perilloses a l'aeroport i crear zones especials per aquest tipus de transport.
- Traslladar la recepció de determinades mercaderies a aeroports de segon nivell.
- Millorar la qualitat de la interconnexió viària i ferroviària amb les terminals de mercaderies dels aeroports.

2.5.4. TRANSPORT DE MERCADERIES PERILLOSES PER VIA MARÍTIMA.

- Crear una connexió ferroviària d'ample de via europeu entre el port de Barcelona i la xarxa europea. Això permetria augmentar el tràfic de contenidors i la possible implantació del "ferroustage" (camió+tren) com a procediments per reduir el risc en el transport de matèries perilloses.
- Mantenir les àrees portuàries especialitzades en mercaderies perilloses separades de la resta d'activitats portuàries.

2.5.5. TRANSPORT DE PASSATGERS PER CARRETERA.

- Segregar els trànsits de pas, ja que la barreja de trànsits és una de les principals causes de mortalitat.
- Construir una xarxa homogènia, completa i lliure de vies d'alta capacitat amb característiques tècniques d'autopistes segregades.
- Eliminar progressivament les autovies en la seva funció precària de vies no segregades (i per tant perilloses) d'alta velocitat i les carreteres amb característiques funcionals canvians.

2.6. CONTAMINACIÓ ATMOSFÈRICA D'ORIGEN TECNOLÒGIC.

- Potenciar l'ús del ferrocarril per al transport de mercaderies de pas i el transport regional de passatgers, com a mode de transport no contaminant.
- Allunyar les indústries contaminants de les zones urbanitzades i controlar les concentracions industrials.

RISCS D'ORIGEN ANTRÒPIC.

3.1. INCENDIS FORESTALS.

- Construir i mantenir una xarxa de camins de muntanya suficientment densa per donar accessibilitat a les grans masses forestals, tant per protecció com per explotació.
- Construir i mantenir tallafocs.
- Dissenyar una política d'assentaments controlats en zones arbrades per assegurar la prevenció, la detecció i l'extensió dels focs.
- Canalitzar el flux de visitants cap a àrees forestals especialment equipades.

3.2. RISCS DE DESPROVEÏMENT.

3.2.1. ABASTAMENT D'AIGUA POTABLE.

- Augmentar la flexibilitat en la gestió de l'aigua. Completar el sistema de proveïment com a xarxa és indispensable per a una explotació òptima dels recursos hidràulics disponibles.
- Localitzar les fonts d'aprovisionament a les capçaleres dels rius i depurar els abocaments contaminats.
- Afegir, com a criteri per a planificar la localització de nous usos territorials, la garantia d'abastament d'aigua i la defensa dels recursos, vigilat la presència d'instal·lacions industrials o d'activitats agrícoles en zones hidràulicament conflictives.
- Regular el sòl no urbanitzable, limitant o imposant mesures correctores a les activitats susceptibles d'afectar la qualitat de les aigües de consum humà.
- Protegir les zones d'alimentació d'aqüífers contra noves impermeabilitzacions del sòl.
- Constituir una xarxa d'abastament d'aigua completa, interconnectada i flexible, amb fonts alternatives de subministrament, sense limitacions artificials i amb visió europea.

3.2.2. ABASTAMENT D'ENERGIA ELÈCTRICA.

- Gestionar del proveïment elèctric com a xarxa i augment de les connexions amb la xarxa elèctrica europea.
- Concentrar les línies aèries d'alta tensió en pocs passadissos. L'elecció d'aquests passadissos es farà en funció d'altres infraestructures regionals de transport.

- Eliminar o soterrar les línies elèctriques aèries que travessin zones urbanes altament densificades, tant per evitar accidents com per evitar possibles efectes dels camps magnètics de baixa intensitat.
- Crear una normativa que permeti la planificació coordinada amb altres xarxes regionals.

3.2.3. CONTAMINACIÓ FLUVIAL.

- Considerar les lleres fluvials com a espais naturals a protegir.
- Protegir les lleres i zones riberenques al·luvials com a zones de recàrrega dels aqüífers.
- Tractar les lleres fluvials per tal que sigui possible l'aprofitament més adient de l'aigua superficial.
- No considerar les lleres com a simples receptors de les aigües utilitzades, l'abocament de les quals no s'haurà d'acceptar sense depuració prèvia.

3.2.4. CONTAMINACIÓ MARINA.

- Controlar estrictament els abocaments al litoral per poder optar a una oferta turística de qualitat.
- Preveure la reserva d'espais per a futures infraestructures destinades a fer possible la reutilització de les aigües continentals.
- Limitar els usos de les zones costaneres a les activitats lligades al mar i vigilar les densitats admissibles.
- Preveure els espais i les condicions necessàries als ports per a garantir un transport marítim en condicions de seguretat rigoroses.

3.3. SEGURETAT CIUTADANA.

- Millorar l'accessibilitat i la integració dels barris marginals de les ciutats.
- Crear nou sòl residencial per absorbir la necessitat de noves llars que permetin ajustar les densitats i rejuvenir els barris conflictius.
- Dotar d'equipaments i infraestructres socials els barris marginals, per a integrar-los socialment, especialment el seu sector juvenil.
- Evitar espais amb densitats d'urbanització massa baixes perquè afavoreixen els fets delictius i augmenten la sensació d'inseguretat.
- Assegurar la qualitat i les condicions higièniques de l'habitatge, donat que afecten decisivament els processos de formació infantil i els comportaments dels adults, en especial dels joves i els ancians.

3.4. TERRORISME.

- Evitar la concentració d'activitats de risc en zones de difícil control i vigilància.
- Fixar la situació de determinades activitats en funció del efectes i les necessitats indicats als Plans d'Emergència Exterior d'instal·lacions similars i considerar les conseqüències d'un mal funcionament causat per actuacions terroristes.
- Dissenyar els sistemes infraestructurals i de serveis de manera que s'adaptin al concepte de "xarxa" pel que fa al repartiment dels fluxos i s'asseguri el seu funcionament tot i que alguna de les parts quedi fora de servei per causa d'accions vandàliques o terroristes.

4. SINÈRGIES DE RISCS I LLOCS ESTRATÈGICS EN CONFLICTE.

- Durant els darrers anys el desenvolupament econòmic ha propiciat la construcció d'infraestructures que s'han localitzat seguint les seves pròpies lògiques sense considerar les interaccions amb d'altres pautes d'implantació i localització.
- La suma d'actuacions sectorials deslligades ha portat a la superposició d'activitats estratègiques i de fonts de risc en àrees territorials determinades i el conseqüent augment de la vulnerabilitat.
- A tots aquests factors cal afegir una climatologia mediterrània que afavoreix els fenòmens de les avingudes pluvials i dels incendis forestals i fa necessàries mesures de protecció, tant estructurals com d'acomodació.
- D'altra banda, l'alta densitat d'ocupació dificulta l'establiment de canals de pas o d'àrees especialitzades separades de la població.
- La concentració de diversos riscos en zones determinades, les conseqüències dels quals poden provocar diversos efectes sinèrgics negatius, fa necessària la seva consideració global prèvia en els processos de planificació i actuació.

9. EL VOLUNTARIAT

9.1. DISPOSICIONS GENERALS.

Els ciutadans, personalment o mitjançant les organitzacions de què formen part, poden participar voluntàriament en les actuacions de protecció civil, en les tasques pròpies de les funcions de previsió, prevenció, intervenció i rehabilitació.

Les seves funcions han de ser concretes i assignades establement als plans de nivell local. Han d'estar formats i han de participar en les diferents accions d'ensinistrament.

Els màxims comandaments dels CCA tenen la potestat d'assignar funcions als membres d'associacions de voluntaris, així com als voluntaris no organitzats, en els termes assenyalats al capítol 7.

10. ELS RECURSOS MOBILITZABLES

10.1. RECURSOS MOBILITZABLES

Són recursos mobilitzables el recursos humans i materials i, d'aquests últims, els mobles i immobles, públics o privats, susceptibles de ésser utilitzats en casos de risc o calamitat, en els termes establerts en els articles 4 i 7 de la Ley 2/85, de 21 de gener, "de Protección Civil". La seva mobilització pot ser voluntària o bé coactiva.

10.2. INTEGRACIÓ DELS CATÀLEGS DE RECURSOS.

Tots els catàlegs de recursos creats i mantinguts per les diferents administracions locals i altres responsables de plans s'integren en el Catàleg de Recursos de Catalunya, a través d'una classificació única i codificada, homologada per la Comisión Nacional de Protección Civil, classificació reproduïda per **ANNEX 10.A**. El mateix annex reproduïx l'índex de l'aplicació informàtica de l'anterior classificació, així com models de fitxes per a la confecció del Catàleg.

La Gerència de Protecció Civil manté el Catàleg de Recursos de Catalunya.

10.3. SISTEMA DE MOBILITZACIÓ DE RECURSOS.

Els recursos humans i materials a emprar per la Generalitat són de titularitat pròpia o d'altres organitzacions. La llista reproduïda a l'**ANNEX 10.B** enuncia els principals recursos segons l'administració pública titular.

Les reassignacions mútues de recursos humans i materials entre la Generalitat, l'Estat, les administracions locals i les persones privades, s'instrumenten:

- a) Amb conveni o acord formal de grups de treball.
- b) Amb una assignació estable fixada a cada pla de protecció civil, la qual pot ser revisable per períodes determinades segons les normes de mobilització pròpies de cada part assignant.

- c) Cas a cas, depenent de la necessitat urgent derivada de cada risc o calamitat.

L'assignació de recursos de titularitat estatal als plans de qualsevol àmbit territorial s'efectua d'acord amb l'establert a la Resolució de 4 de juliol de 1994 (BOE 170 de 18/7/1994). Les condicions de mobilització s'efectuen en l'acord de la seva assignació.

La col·laboració de les autoritats militars és regulada al Decreto 1125/1976 de 8 d'abril "sobre colaboración de las autoridades militares con las gubernativas en estados de normalidad y de excepción".

En general la petició de recursos estrangers o internacionals, així com la intervenció de les autoritats militars s'ha d'efectuar formalment per escrit d'acord amb els models establerts.

Com a recolzament a la direcció autonòmica, el CECOP de l'Administració General de l'Estat elaborarà periòdicament estats de situació dels serveis gestionats directament per ell, els quals a través del CECAT han d'arribar als Centres neuràlgics de presa de decisions i a les Autoritats involucrades. Així mateix pot posar a disposició de la direcció autonòmica els Gabinetes de mitjans de comunicació, xarxes de comunicacions (REMAN, REMER, ...) o les dades (meteorològiques, tècniques, etc) que poguessin ser d'interès per a la millor resolució del risc o calamitat.

10.4. COMPROVACIONS PERIÒDIQUES DELS RECURSOS MOBILITZABLES.

Una "Comprovació" consisteix en la verificació del perfecte estat d'ús (operativitat) dels recursos materials mobilitzables. La comprovació pertoca al titular del recurs, llevat que els acords d'assignació assenyalaran una altra cosa.

El titular ha de fer constar en un registre de manteniment, les comprovacions efectuades i les incidències que es presenten.

ANNEX 10.A.: CATÀLEG DE RECURSOS DE CATALUNYA

- 1. CLASSIFICACIÓ HOMOLOGADA DE RECURSOS**
- 2. ÍNDEX DE L'APLICACIÓ INFORMÀTICA**
- 3. MODELS DE FITXES PER A LA CONFECCIÓ DEL CATÀLEG DE RECURSOS**

1. CLASSIFICACIÓ HOMOLOGADA DE RECURSOS.

2. ÍNDEX DE L'APLICACIÓ INFORMÀTICA DELS CATÀLEGS DE RECURSOS.

L'objectiu de l'aplicació és elaborar i mantenir els catàlegs de recursos dels municipis i les comarques a través d'un programa informàtic.

Els blocs del programa són:

- El manteniment de les dades bàsiques corresponents a comarques, municipis, empreses, persones i recursos materials.
- Les relacions entre empreses, recursos, materials i persones.
- La consulta per pantalla i l'obtenció de llistats de la informació emmagatzemada en els blocs anteriors.
- L'intercanvi d'informació amb el CECAT.

1. INSTAL·LACIÓ I POSADA EN FUNCIONAMENT

- 1.1. REQUERIMENTS BÀSICS
- 1.2. INSTAL·LACIÓ: PASSOS PREVIS
- 1.3. INSTAL·LACIÓ: EXECUCIÓ D'INSTALL.EXE
- 1.4. POSADA EN FUNCIONAMENT DE L'APLICACIÓ

2. ESTRUCTURA GENERAL DE L'APLICACIÓ

- 2.1. DADES BÀSIQUES
- 2.2. RELACIONS
- 2.3. CONSULTES
- 2.4. LLISTATS
- 2.5. ALTRES UTILITATS
- 2.6. FI

3. NOTES GENERALS: FUNCIONAMENT DEL PROGRAMA

- 3.1. NORMATIVA GENERAL
- 3.2. EMMAGATZEMATGE DE LES DADES

3.3. CAMPS AMB VALORS LIMITATS
3.4. CODIFICACIÓ DELS RECURSOS

4. MANTENIMENT DE DADES BÀSIQUES

- 4.1. MANTENIMENT DE DADES DE LA COMARCA
- 4.2. MANTENIMENT DE DADES DEL MUNICIPI
- 4.3. MANTENIMENT DE DADES DE LES EMPRESES
- 4.4. MANTENIMENT DE DADES DE PERSONES
- 4.5. MANTENIMENT DE RECURSOS

5. MANTENIMENT DE RELACIONS

- 4.1. RECURSOS D'UNA EMPRESA
- 4.2. EMPRESES D'UN RECURS
- 4.3. RECURSOS D'UNA PERSONA
- 4.4. PERSONES D'UN RECURS

6. CONSULTES

- 6.1. RECURSOS D'UNA EMPRESA
- 6.2. EMPRESES D'UN RECURS
- 6.3. RECURSOS D'UNA PERSONA
- 6.4. PERSONES D'UN RECURS

7. LLISTATS

- 7.1. CATÀLEG DE RECURSOS
- 7.2. DADES GENERALS DELS MUNICIPIS
- 7.3. DADES DE LA COMARCA
- 7.4. TITULARS DELS RECURSOS D'UN MUNICIPI
- 7.5. TITULARS DELS RECURSOS
- 7.6. RECURSOS D'UNA EMPRESA
- 7.7. FITXES BASE

8. ALTRES UTILITATS

- 8.1. GENERACIÓ DE DISQUET
- 8.2. RECEPCIÓ DE DISQUET
- 8.3. REORGANITZACIÓ DE FITXERS

3. MODELS DE FITXES PER A LA CONFECCIÓ DEL CATÀLEG DE RECURSOS

OBJECTE

S'hi reproduïxen models de fitxes dissenyades per poder confeccionar catàlegs de recursos de forma coherent.

ANNEX 10.B: TITULARITAT DELS RECURSOS MOBILITZABLES.

ANNEX 10.B TITULARITAT DELS RECURSOS MOBILITZABLES.

- Ens locals

Tots els recursos de què disposen per a actuació directa i indirecta en cas de risc o calamitat.

- Generalitat de Catalunya

Tots els recursos de titularitat de la Generalitat i, entre d'altres, els relacionats més directament amb les actuacions en cas de risc o calamitat, com els de:

- Direcció General de Prevenció i Extinció d'Incendis i de Salvaments de Catalunya:

La xarxa de parcs de Bombers adscrita a la Direcció General de Prevenció i Extinció d'Incendis i de Salvaments de Catalunya, així com tot el seu material i la seva dotació de bombers professionals i voluntaris. Els mitjans aeris de direcció i d'extinció i la xarxa de comunicacions.

- Direcció General de Seguretat Ciutadana.

L'estructura del Cos de Mossos d'Esquadra, desplegat arreu de Catalunya, junt amb la xarxa de comunicacions.

- Direcció General del Medi Natural.

L'estructura de prevenció dels incendis de vegetació i de les incidències a la fauna.

La xarxa de punts de vigilància, junt amb el desplegament del Cos d'Agents Rurals i els voluntaris forestals, i la seva xarxa de comunicacions.

- Gerència de Protecció Civil.

L'estructura de control del risc químic.
El CECAT i les unitats mòbils de comunicacions.

- Departament de Política Territorial i Obres Públiques.

L'estructura de control de les infraestructures del transport i de comunicacions del risc sísmic i d'allaus i de les aigües i embassaments.

La xarxa de parcs de maquinària d'obres públiques, junt amb tot el material dependent i la seva xarxa de comunicacions.

- Departament de Medi Ambient

L'estructura de control i tractament de residus de tot tipus.
La xarxa de control mediambiental.

- Departament d'Indústria i Energia

La xarxa de detecció de la radioactivitat.

- Departament de Sanitat i Seguretat Social.

L'estructura sanitària i hospitalària de Catalunya, junt amb l'esquema d'atenció i trasllats públics i privats, tant terrestre com aèria (ambulàncies i helicòpters).

- **Administració General de l'Estat a Catalunya**

Tots els recursos de l'Administració General de l'Estat a Catalunya i, entre d'altres, els relacionats directament en casos de risc o calamitat com:

- a) Recursos amb caràcter ordinari, en els que s'inclouen:

- Unitats de Protecció Civil de la Delegació del Govern a Catalunya i dels Govern Civils de Barcelona, Tarragona, Lleida i Girona.
- Forces i Cossos de Seguretat de l'Estat:
Guàrdia Civil i Cos Nacional de Policia amb les seves unitats especialitzades.

- Prefectures Provincials de Trànsit, amb especial referència al Centre de Gestió de Trànsit de Barcelona.
- Societat Estatal de Salvament i Seguretat Marítima:
Centre Regional de Coordinació del Salvament Marítim de Barcelona i els Centres Locals de Tarragona i Palamós.
- Centre Meteorològic Territorial de Catalunya.
- Demarcació de Carreteres de l'Estat a Catalunya del Ministerio de Obras Públicas, Transporte y Medio Ambiente.
- Confederació Hidrogràfica de l'Ebre.
- Mitjans Aeris contra els incendis forestals.

b) Recursos amb caràcter extraordinari, en els que s'inclouen:

- Grups de Reserva dels Cossos i Forces de Seguretat de l'Estat.
- Forces Armades
- Internacionals
- De recolzament tècnic especialitzat, com els que pugui oferir el personal del "Consejo Superior de Investigaciones Científicas", el "Centro Nacional de Condiciones de Trabajo" de Barcelona i el seu "Centro Nacional de Información y Documentación".

11. CARTOGRAFIA

11.1. CARTOGRAFIA

El suport cartogràfic esdevé un instrument vàlid per aconseguir una visió ràpida, clara i senzilla de possibles afectacions, danys, recursos, accessos, etc. La cartografia ha de ser oficial, així com la seva simbologia. La cartografia s'ha d'emprar als plans, procediments i programes, i també en tot altre treball de protecció civil.

L'**ANNEX 11.A** reproduïx les categories de cartografia oficial emprades per la Generalitat en plans, procediments, programes i actuacions de protecció civil.

El CECAT es dota d'un sistema informàtic anomenat Sistema d'Informació Geogràfica (S.I.G.), constituït com un sistema d'ajuda a la decisió en cas de risc o calamitat, en forma de base de dades. Fora de les actuacions peremptòries, proporciona una eina per a la realització de resums, estadístiques, etc. L'**ANNEX 11.B** reproduïx les característiques i funcions del S.I.G.

11.2. ESCALAT

L'escalat recomanat segons el contingut del treball és:

1. Mapes de situació i coneixement general

(Característiques de la comarca, ubicacions dels termes municipals dins de la comarca i els seu entorn, macrostructures, etc.).

Escales a usar 1:25.000 - 1:50.000.

Escala recomanada: 1:25.000.

2. Mapes bàsics de terme municipal

(Informació gràfica d'infraestructures bàsiques tant naturals com artificials, riscos que afectin grans extensions globalment, accessos, visions de conjunt, etc.).

Escales a usar 1:5.000 - 1:10.000.

Escala recomanada: 1:5.000.

3. Mapes nucli urbà i altres àrees i mapes de detall diversos

(Informació de situació mitjans i recursos, serveis, afectació de riscos, vies principals i alternatives, etc.)

Escales a usar 1:1.000 - 1:2.000

Escala recomanada: 1:2.000

11.3. SIMBOLOGIA.

S'ha d'emprar la simbologia més idònia d'acord amb els grafismes internacionalment reconeguts i emprats, atenent la seva facilitat de lectura i de reproducció. La persona titular del Departament de Governació pot instar la oficialització de la simbologia de protecció civil.

**ANNEX 11.A: CARTOGRAFIA DE PROTECCIÓ CIVIL. RELACIÓ
CARTOGRÀFICA DE L'INSTITUT CARTOGRÀFIC DE
CATALUNYA.**

ANNEX 11.A CARTOGRAFIA DE PROTECCIÓ CIVIL. RELACIÓ CARTOGRÀFICA DE L'INSTITUT CARTOGRÀFIC DE CATALUNYA.

La cartografia a emprar en qualsevol acció de protecció civil, inclosa o no en plans, és, bàsicament, la que s'especifica:

Mapes comarcals de Catalunya (E. 1:50.000) Publicació ICC. Projecció U.T.M., elipsoide Hayford. Editats a partir de 1993. Col.lecció de 41 fulls, un per comarca, presentats plegats.

"Cartografia militar de España". Publicacions del "Servicio Geográfico del Ejército" de 1992. Mapa general sèrie 5L (E. 1:250.000). Mapa sèrie 2C-E (E. 1:200.000).Projecció U.T.M. Elipsoide Hayford. Presentats preferentment en fulls plans sense plegar. S'utilitzen generalment pels mitjans aeris d'actuació i vigilància.

Mapa de superfícies forestals de Catalunya. ICC.

Mapa de carreteres i línies elèctriques de Catalunya. ICC.

Mapa d'incendis forestals de Catalunya dels anys 1986-1990. ICC i DARP.

Mapa de vulnerabilitat per a incendi forestal. ICC i DARP.

Mapa de distribució de parcs de bombers a Catalunya. DG de Prevenció i Extinció d'Incendis.

Mapa de distribució dels punts de guaita fixa d'incendis forestals a Catalunya. DARP.

Mapa de les agrupacions de defensa forestal a Catalunya. DARP.

Mapa d'estacions meteorològiques. Institut INM i DARP.

Relació cartogràfica de l'Institut Cartogràfic de Catalunya.

(Informació facilitada per l'INSTITUT CARTOGRÀFIC DE CATALUNYA (Setembre 1994)).

- MAPES TOPOGRÀFICS I BASES CARTOGRÀFIQUES NUMÈRIQUES.

*** Sèrie del Mapa Topogràfic de Catalunya 1:5.000**

Descripció: Cartografia topogràfica numèrica obtinguda per restitució fotogramètrica assistida per ordinador a partir de fotografia aèria a escala 1:22.000. En format numèric, la informació planimètrica, altimètrica i toponímica és adient per a integrar-la en sistemes de digitalització en tant que base de referència geogràfica.

Estat: finalització a finals de Novembre de 1994.

Data de l'informació: fotografies aèries realitzades entre 1983 i 1992.

Actualització: selectivament a partir de gener de 1995.

*** Sèrie del Mapa Topogràfic Comarcal i Base Cartogràfica Numèrica 1:50.000**

Descripció: La versió 2.0 de la Base Cartogràfica 1:50.000 conté informació d'altimetria (corbes de nivell i punts acotats), hidrografia, vies de comunicació, edificacions i construccions, energia i toponímia. Realitzada a partir de la interpretació d'ortoimatges a escala 1:25.000 amb l'ajut de fotos aèries a escala 1:22.000, treball de camp, i amb el complement d'informació de la Direcció General de Carreteres per a la xarxa viària. La Base Cartogràfica Numèrica està especialment preparada per a formar part de Sistemes d'Informació Geogràfics.

Estat: finalització a finals de Juny de 1995.

Data de l'informació: 1990/91 i 1993 (fotos aèries) i 1993/95 (treball de camp i anàlisi de la DG de Carreteres).

Disponibilitat: comercial en suport paper (Mapes comarcals) i en format numèric.

Actualització: a partir del futur projecte de realització de la Base Cartogràfica Numèrica 1:25.000, a començar a partir de l'estiu de 1995 i amb data de finalització estimada durant 1998, amb els objectius de disposar tant de mapes impresos com d'informació cartogràfica numèrica per a aplicacions de Sistemes d'Informació Geogràfics.

* Mapa topogràfic i Base Cartogràfica Numèrica a escala 1:250.000

Descripció: segona versió actualitzada del Mapa Topogràfic de Catalunya a escala 1:250.000, realitzada per síntesi d'informació a altres escales i complementada amb informació de la Direcció General de Carreteres. La Base Cartogràfica Numèrica està especialment preparada per a formar part de sistemes d'Informació Geogràfics.

Estat: finalització a finals del 1994.

Data d'informació: 1993 de mitjana.

Disponibilitat: comercial en suport paper.

Actualització: períodes de 8/10 anys.

* Cartografia numèrica a escales grans

Descripció: Realitzada a partir d'encàrrecs específics a escales 1:500, 1:1.000 i 1:2.000. A finals del 1993 en l'àmbit municipal es disposa de 11.000 ha a escala 1:500, 28.000 ha a 1:1.000 i 29.000 ha a 1:2.000. En l'àmbit no municipal existeixen 5.300 ha a escala 1:500, 10.600 ha a 1:1.000 i 40.200 ha a 1:2.000.

Disponibilitat: sota conveni.

- ORTOFOTOMAPES I ORTOIMATGES DIGITALS.

A diferència dels mapes topogràfics, en els productes ortofotogràfics hom hi troba la imatge original a la que s'han aplicat les correccions necessàries per a transformar-la en un producte amb mètrica precisa.

* Sèrie d'Ortofotomapes 1:5.000

Descripció: Ortofotomapes en blanc i negre a partir de fotografia aèria a escala 1:22.000. Pel 40% del territori s'han utilitzat tècniques de rectificació numèrica d'imatges digitalitzades, la qual cosa ha permès de disposar també de les corresponents ortofotografies digitals amb una resolució de 0.5 metres. Les ortofotos digitals són adients per a ser integrades dins Sistemes d'Informació Geogràfica com a capa d'informació de referència.

Estat sèrie completa.

Data de l'informació: 1983-1992.

Disponibilitat: a nivell comercial en paper i en format digital (40% del territori).

Actualització: prevista pel 1995 en cicles de 4 anys o menors.

* Sèrie d'ortofotomapes 1:25.000

Descripció: Ortofotomapes blanc i negre i color produïts a partir de fotografia aèria a escala 1:70.000 i rectificació numèrica de les imatges digitals. La resolució de les ortofotos digitals és de 2.5 metres per la blanc i negre, i 1.8 metres per la de color.

Estat sèrie completa en blanc i negre. Acabament de la sèrie en color a finals de 1994.

Data de l'informació: 1989/90 en blanc i negre; 1993 en color.

Disponibilitat: a nivell comercial en paper i en format digital.

Actualització: en cicles de 4 anys o menors.

- **PRODUCTES CARTOGRÀFICS BASATS EN DADES DE SENSORS REMOTS.**

Corresponent a ortoimatges digitals que s'obtenen a partir de les imatges multiespectrals sensors embarcats en satèl.lits i avions, i que cobreixen bandes específiques de l'espectre electromagnètic (per exemple l'infraroig proper), la qual cosa els fa adients per a detectar fenòmens que són de difícil identificació en les fotografies aèries convencionals. En ésser imatges amb mètrica (després del procés de rectificació), són adients per a integrar-les en Sistemes d'Informació Geogràfics per a estudis temàtics ràpids de grans extensions territorials. El Mapa d'Usos del Sòl a escala 1:250.000 n'és un exemple.

* Base d'Usos del Sòl 1:250.000 (1987 i 1992)

Descripció: La Base d'Usos del Sòl 1:250.000 conté 20 classes homogènies d'usos del sòl amb una resolució espacial de 30m x 30m obtingudes a partir d'imatges espectrals del sensor Thematic Mapper del satèl.lit Landsat 5 mitjançant tècniques de classificació automàtica, i assistida amb fotointerpretació. S'han realitzat en col.laboració amb la Direcció General de Planificació i Acció Territorial del Departament de Política Territorial i Obres Públiques (1987 i 1992) i amb el Departament de Medi Ambient (1992)

Estat: complertes.

Data de la informació: 1987 i 1992.

Disponibilitat: en format digital mitjançant conveni.

* Ortoimatges digitals 1:50.000

Descripció: Ortoimatges digitals produïdes a partir d'imatges del satèl.lit SPOT, de 10 metres de resolució en la banda espectral pancromàtica i de 20 metres en les multiespectrals.

Data de la informació: normalment la més proper disponible en començar un projecte específic.

Disponibilitat: en format digital sota conveni.

* Ortoimatges digitals 1:100.000 i 1:250.000

Descripció: Ortoimatges digital produïda a partir d'imatges multiespectrals del satèl.lit de la sèrie LANDSAT (30 metres de resolució).

Data de la informació: normalment la més propera disponible en començar un projecte específic.

Disponibilitat: en format digital sota conveni.

* Ortoimatges digitals del sensor multiespectral embarcat CASI

Descripció: ortoimatges multiespectrals obtingudes del sensor multiespectral embarcat (en avió) CASI, de resolució espacial variable (de 2.0 fins a 10.0 metres) i de nombre i tipus de bandes espectrals seleccionables segons els temes d'estudi.

Data de la informació: calen vols específics per projecte.

Disponibilitat: sota conveni.

- INFORMACIÓ CARTOGRÀFICA RELACIONADA.

* Base de dades altimètrica de Catalunya

Descripció: Altituds ortomètriques distribuïdes segons una quadrícula de 45 m en projecció UTM. L'origen de la informació és la captura fotogramètrica a partir de fotografia aèria a escala 1:22.000.

Estat: completa.

Data de la informació: fotografies realitzades entre 1983 i 1992.

Disponibilitat: comercial en forma de dades numèriques.

Actualització: 1995 seguint el ritme d'actualització del mapa topogràfic 1:5.000.

* Base de límits administratius

Descripció: Divisió oficial municipal i comarcal de Catalunya compilada a partir del Mapa Topogràfic Nacional del Instituto Geográfico Nacional i de la sèrie L del Servicio Geográfico del Ejército, els dos a 1:50.000 i amb les modificacions de delimitació publicades en el Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya.

Estat: completa.

Data de la informació: conté totes les modificacions que es publiquen en el DOGC.

Disponibilitat: comercial en format numèric.

* Geoide de Catalunya

Descripció: Ondulacions del Geoide distribuïdes segons una quadrícula de 3' referida als sistemes geodèsics WSGS-84 i ED-50 adients per a treballs que es realitzin amb sistemes de posicionament per satèl·lit (GPS).

Estat: complet.

Data de la determinació: 1991

Disponibilitat: a nivell comercial en format numèric.

PROCICAT

(informat favorablement per la Comissió de Protecció Civil de Catalunya en sessió de 22.12.94, i homologat per la "Comisión Nacional de Protección Civil" el 23.02.95)

Revisió: 0

Pàg. núm. 12

Data: 23.02.95

ANNEX 11.B.: EL SISTEMA D'INFORMACIÓ GEOGRÀFICA DEL CECAT (S.I.G.).

ANNEX 11.B.   EL SISTEMA D'INFORMACIÓ GEOGRÀFICA DEL CECAT (S.I.G.).

DEFINICIÓ I ENTORN DEL PROJECTE SIG

Un SIG és una eina o conjunt d'eines que permeten la manipulació, consulta i representació d'informació referenciada al territori, o sigui localitzada en el territori. Aquest sistema permetrà realitzar en temps real (moment de l'emergència) consultes, tant gràfiques com alfanumèriques, obtenint una resposta que també podia ser gràfica o alfanumèrica.

Un sistema d'aquests tipus permetrà la realització de:

- Anàlisi de conseqüències (models de simulació)
- Obtenció de "rutes" o itineraris òptims
- Càlculs de temps, etc.

La implantació d'un sistema SIG al CECAT ha estat promoguda per la Gerència de Protecció Civil com una eina d'ajuda en la coordinació de les actuacions i a l'abast del Director de l'emergència qui disposarà del SIG, com un sistema que integra totes aquelles dades del CECAT susceptibles de ser referenciades al territori.

La instal·lació d'una eina d'aquest tipus ha estat imprescindible per a poder crear un **Sistema Informàtic** al CECAT que fora:

- **Adequat a la seva organització i estratègia**
- **Basat** en la complimentació d'uns determinats principis: autonomia d'organització i de gestió, coordinació de mitjans, planificació...
- **Orientat** a assegurar
  - . La previsió i la prevenció de les emergències
  - . La planificació i coordinació de les actuacions

El sistema SIG incorpora les diverses bases de dades existents i previstes com són principalment:

- Inventari de risc

- Catàleg de mitjans i recursos
- Arxius cartogràfics

i coexistirà amb altres entorns, principalment els catàlegs de protocols d'actuació i de plans d'emergència i el sistema documental del CECAT.

Tot aquest entorn definit ha de permetre la planificació integral de les actuacions davant les emergències i la simulació d'aquestes en el cas dels simulacres, permetent per tant:

- La gestió de riscos
- La seva simulació
- La visualització i consulta de la informació gràfica i alfanumèrica referenciada al territori.
- La generació d'informes i mapes
- El posicionament dinàmic d'incidències i efectius, delimitant zones d'intervenció i d'alerta, i caracteritzant elements afectats tant de risc com vulnerables. La realització d'anàlisi de conseqüències de situacions de risc en temps real.

CARTOGRAFIA BASE

El SIG del Departament de Governació utilitzarà com a base cartogràfica la cartografia a escala 1:50.000 per a tot Catalunya, subministrada per l'Institut Cartogràfic de Catalunya.

En alguns llocs d'especial interès, aquesta cartografia base es complementarà amb una altra més detallada, proposant-se l'escala 1:5.000, també subministrada per l'Institut Cartogràfic de Catalunya. Es contempla també la incorporació de cartografia municipal.

CAPES D'INFORMACIÓ TEMÀTICA

D'una manera general al parlar de capes d'informació temàtica s'ha de pensar amb informació general i específica. Com informació general es té:

- Capes bàsiques ICC d'altimetria . corbes de nivell

- . punts de cotes, etc.

- Hidrografia . costes
  - . rius, torrents, rieres, cascades
  - . canals
  - . embassaments, etc.

- Vegetació . tipus de vegetació
  - . referència zones afectades per incendis

- Divisions administratives . a nivell autonòmic
  - . a nivell comarcal
  - . a nivell municipal

- Construccions . casc urbà, rústica
  - . cases aïllades
  - . urbanitzacions
  - . polígons industrials

- Comunicacions . autopistes, autovies, carreteres, camins
  - . ferrocarrils, telefèrics, funiculars
  - . heliports, aeroports, aeròdroms
  - . línies elèctriques, repetidors
  - . conduccions de combustible, etc.

- Altres . ortofotos digitals 1:5.000
  - . fotografies de vols, etc.

Per garantir l'actualització de la informació utilitzada el procediment òptim suposa una transferència de la informació en el moment de la seva utilització.

ALTRES SIG D'ENTORNS RELACIONATS AMB EL CECAT .

La implantació de sistemes d'informació geogràfica comença a ser nombrosa als Departaments de la Generalitat, en particular aquells que es relacionen directament amb el CECAT. Entre aquests cal considerar el sistema SIG del COSAR (Centre Operatiu del Servei d'Agents Rurals) del Departament d'Agricultura, per a la realització de mapes de risc d'incendi forestal. És en el Departament de Política Territorial i Obres Públiques on existeixen més sistemes SIG instal.lats: cal tenir present els sistemes del Pla Territorial Metropolità de Barcelona per a la realització de diversos estudis i mapes, entre ells mapes de risc, per a la regió 1 de Catalunya; l'instal.lat al Servei Geològic de Catalunya, per a la realització de mapes de riscos d'allaus; els instal.lats a la Direcció General de Política i Acció Territorial i a l'Institut Cartogràfic de Catalunya, entre d'altres.

BREU DESCRIPCIÓ DEL SISTEMA INFORMÀTIC DEL CECAT:

Es contemplarà:

- Maquinari
- Programari bàsic
- Programari d'aplicació

a) Maquinari

L'estructura de maquinari es basarà en la utilització d'un sistema en xarxa on coexistiran el servidor de xarxa, el servidor de dades, on hi residirà el conjunt de tota la informació. Els llocs d'usuari seran clients del tipus estacions de treball i ordinadors personals a més de tot un conjunt de perifèrics com les impressores, digitalitzador, escaner, traçador... Per qüestions de seguretat aquell maquinari "clau", o imprescindible en tot moment, com són els servidors, es duplicarà. S'adjunta un esquema de l'estructura de maquinari que suportarà el sistema d'informació del CECAT.

Els llocs de treball per a usuaris del sistema SIG seran ordinadors personals i estacions de treball tots ells dotats de capacitat gràfica ja que es prioritzarà la utilització de dispositius com el "mouse" i llapis òptic per fer una interfase amb l'usuari de fàcil utilització que permeti garantir una utilització del sistema en situacions de crisi com en mig d'una emergència.

b) Programari

Cal distingir entre programari bàsic i d'aplicació. Al parlar de programari base es farà referència a sistema operatiu, gestor de base de dades, programari de SIG... El programari d'aplicació serà format per les aplicacions d'usuari, o sigui aquelles aplicacions que s'utilitzen per mantenir i explotar la informació del CECAT.

c) Programari bàsic

Cal anar en tot moment a sistemes no propietaris o sigui sistemes oberts independents del fabricant (estàndard UNIX), amb la utilització de productes multiplataforma que puguin ser instal·lats en diversos sistemes. La informació, banc de dades, d'emmagatzemarà utilitzant un gestor relacional.

d) Programari d'aplicació

Es definirà i construirà l'estructura de dades gràfiques i alfanumèriques i en base a aquest estudi es desenvoluparà una aplicació en estructura client-servidor que constituirà un entorn de funcionament per al CECAT i on la component principal serà el sistema SIG.

Paral·lelament al desenvolupament de projecte SIG, es desenvoluparà l'inventari d'elements de risc i d'elements vulnerables que donada la vessant gràfica de la informació a considerar, serà consultable des del mateix SIG. S'iniciarà amb la consideració del risc químic, atès l'existència de plans d'emergència exteriors aprovats, i del risc per incendis forestals.

S'està realitzant ja la informatització dels protocols d'actuació del CECAT i es previst també l'inici d'un sistema de catalogació de plans d'emergència lligat a una entorn documental per al CECAT.

12. IMPLANTACIÓ I MANTENIMENT DELS PLANS DE PROTECCIÓ CIVIL.

12.1. IMPLANTACIÓ I MANTENIMENT DELS PLANS DE PROTECCIÓ CIVIL.

Pertoca als directors i responsables d'autoprotecció la implantació i manteniment dels respectius plans de protecció civil.

La persona titular del Departament de Governació ha de fixar un programa on es regulen les diferents actuacions necessàries per a la implantació i manteniment de totes les parts operatives del PROCICAT que afecten a autoritats de la Generalitat, així com a altres administracions públiques presents a Catalunya i responsables privats. L'esmentat programa s'ha d'elaborar amb periodicitat mínima anyal. Pot comprendre comprovacions, avaluacions, simulacres i exercicis, divulgació a la població de missatges i senyals d'alarma, i familiarització d'aquella amb les mesures de protecció personal. Tanmateix s'establiran també programes de formació generals en protecció civil adreçats al conjunt de la població.

12.2. PROGRAMES FORMATIUS ADREÇATS ALS DIFERENTS SERVEIS, GRUPS I AUTORITATS DELS PLANS DE PROTECCIÓ CIVIL.

Forma part de la Implantació dels plans de protecció civil la tasca d'informar i formar a totes les persones amb responsabilitat ens els plans de protecció civil, amb l'objectiu de millorar-ne l'operativitat en cas d'activació.

A tot Pla de Protecció Civil se li ha d'associar un **programa formatiu**

12.2.1. Els programes formatius

Un Programa formatiu associat a un pla de Protecció Civil és un estudi sistematitzat de tot el personal involucrat, de les seves funcions i responsabilitats en el pla, estudi que ha de determinar les necessitats formatives que cal cobrir i que dissenya les modalitats de cursos que cal impartir de manera que tots els destinataris arribin a tenir un bon coneixement dels diversos riscos pels que s'ha elaborat el pla, de l'estructura i el contingut dels diferents plans; les seves

funcions i les responsabilitats, els procediments d'actuació per fer front a les diferents situacions, l'operativitat lligada als diferents plans, i les diferents mesures de protecció que calen adoptar.

L'assoliment d'aquest coneixement ha de permetre resoldre en bona part el procés de la implantació dels plans, que caldrà consolidar-la amb la realització d'Exercicis i Simulacres.

En el disseny i impartició dels cursos hi han de participar els responsables dels diferents grups d'actuació, especialment en el tema de la pròpia actuació.

Essencialment doncs cal aconseguir que el personal involucrat en un pla de Protecció Civil conegui:

- El risc
- L'estructura i contingut del pla
- Les funcions i responsabilitats
- Els procediments d'actuació
- L'operativitat del pla
- Mesures de precaució i protecció

Les diferents modalitats dels cursos dissenyats dins d'aquest programa formatiu així com el seu contingut i amplitud, han d'anar determinades per les característiques dels receptors, que poden ser:

- Responsables del pla, i portaveus de les diverses administracions o entitats implicades
- Alts comandaments dels grups d'actuació (intervenció, sanitari, ordre i altres)
- Comandaments intermedis dels grups d'actuació (intervenció, sanitari, ordre i altres)
- Actuants de base
- Mitjans de comunicació

El contingut genèric i inicial d'aquests cursos haurà d'abastar amb més o menys detall el següent contingut:

- La planificació i el marc legal

- Estudi i anàlisi del risc i de les seves conseqüències
- Estructura del Pla de Protecció Civil
- Activació/desactivació del pla i els procediments d'actuació
- Mesures de protecció
- Exercicis pràctics de gabinet: supòsits pràctics resolts en gabinet

12.2.2. La integració de coneixements en el marc dels plans de protecció civil (en el context dels programes de formació dels diferents centres formadors i les diferents escoles dels responsables de la gestió dels plans de Protecció Civil i dels components dels grups d'actuació).

La formació dels diferents responsables en un pla de Protecció Civil és una tasca horitzontal la responsabilitat de la qual és de l'Administració planificadora. Determinades escoles associades a diferents administracions públiques de Catalunya duen a terme les activitats formatives esmentades.

La Gerència de Protecció Civil és responsable de dissenyar cursos d'especialitat així com de coordinar la tasca docent en matèria de protecció civil de les diferents escoles, centres formadors o col·lectius implicats, bàsicament a través de la unificació de criteris docents dels mòduls.

A) En el marc de l'**Escola d'Administració Pública de Catalunya**, es desenvolupa la formació especialitzada per als alts responsables de la implantació dels plans de Protecció Civil i concretament,

- Cursos de formació especialitzada sobre tècniques d'anàlisi del risc i de conseqüències pels alts quadres i responsables tècnics de les diverses organitzacions que tenen responsabilitat en la redacció i implantació dels plans de Protecció Civil.
- Cursos de formació especialitzada sobre tècniques de comunicació i formació de portaveus pels alts quadres i responsables de l'Administració en el marc de les responsabilitats inherents a l'activació d'un Pla de Protecció Civil.
- Cursos específics sobre plans Especials i Específics de titularitat autonòmica per als responsables de la seva implantació.

- Cursos específics per la implantació dels plans Especials i Específics i destinats als alts quadres comandaments dels diferents grups d'actuació.
- Cursos de Formació de formadors per a alts quadres tècnics i responsables de protecció civil de l'Administració.

B) En el marc de l'**Escola de Bombers de Catalunya**, d'acord amb la seva pròpia programació s'introdueixen diferents mòduls formatius en el programa dels seus cursos o bé se'n fa d'específics. Concretament es treballa amb

- Mòdul Bàsic integrat en el programa del **Curs bàsic de l'Escola de Bombers de Catalunya** (adreçat a aspirants a bombers de base).
- Mòduls específics integrats en els programes dels Cursos de promoció per aspirants a caporals, sergents, sots-oficials i altres categories a l'Escola de Bombers de Catalunya.
- Cursos específics per la implantació dels Plans especials i destinats als Comandaments intermedis dels grups d'Intervenció.
- Cursos específics comarcals d'assistència als accidentats de trànsit en matèria d'escarceració i d'auxili sanitari.

C) En el marc de l'**Escola de Policia de Catalunya**, d'acord amb la seva pròpia programació s'introdueixen diferents mòdul formatius en el programa dels seus cursos o bé se'n fa d'específics. Concretament es treballa amb

- Mòdul Bàsic integrat en el programa del **Curs bàsic de l'Escola de Policia de Catalunya** (adreçat a aspirants a mossos d'esquadra i formació de policies locals).
- Mòduls específics integrats en els programes des Cursos de promoció per aspirants a caporals i sergents a l'Escola de Policia de Catalunya, adreçats a mossos d'esquadra i policies locals.

- Mòduls específics integrats en els programes des Cursos de promoció per aspirants a inspectors i sot-inspectors a l'Escola de Policia de Catalunya, adreçats a mossos d'esquadra i policies locals.
- Cursos específics per la implantació dels plans Especials i Específics destinats als grups d'Ordre i Logístic.
- Cursos específics sobre salvament i assistència sanitària pràctica als accidents de trànsit.

D) Escola del **D.A.R.P. (Departament d'Agricultura Ramaderia i Pesca)**

- Mòdul Bàsic integrat en el programa del **Curs bàsic de l'Escola del DARP** (adreçat a aspirants a vigilants forestals).
- Mòduls específics integrats en els programes dels Cursos de promoció per aspirants a les diferents categories del cos.

E) Altres escoles o centres formadors (cal parlar en aquest cas de d'altres escoles i centres formadors, com és el cas de l'Escola d'infermeria de la Facultat de Medicina de la Universitat de Barcelona, el centre de formació de la Creu Roja, la formació als objectors de consciència, dels grups d'Actuació dels plans Bàsics d'Emergència municipals i els voluntaris municipals entre d'altres).

- Formació bàsica de protecció civil i de plans de Protecció Civil, incorporada en els seus propis programes formatius.
- Formació específica per la implantació dels plans de Protecció Civil.

12.3. PROGRAMES D'EXERCICIS D'ENSINISTRAMENT DELS GRUPS D'ACTUACIÓ.

Un "Exercici" d'ensinistrament consisteix en la mobilització parcial dels recursos humans i materials assignats o no al pla de protecció civil (per exemple, un determinat Grup d'Actuació, un servei o unitat corresponent a un grup d'acció). L'Exercici persegueix la familiarització dels diferents grups d'Actuació amb els equips i tècniques que hauran d'utilitzar en cas d'actuació real. Els "Exercicis", en

mobilitzar menor nombre de persones i recursos materials, permeten més agilitat que els "Simulacres", però permeten igualment una verificació global de les parts operatives d'un pla.

El responsable de cada grup d'actuació ha de preparar, d'acord amb un programa anual d'activitats, un exercici en què els membres del grup hauran d'utilitzar tots o part dels recursos necessaris en cas de mobilització real.

L'"Exercici" s'ha de realitzar en la data i hora especificades, i s'ha de procedir, a continuació a l'avaluació de l'eficàcia de les actuacions. Un cop finalitzat, els membres de cada grup d'actuació han d'intercanviar experiències, impressions i suggeriments amb l'objecte de millorar les parts operatives del pla. Aquelles que, a criteri del responsable del grup puguin constituir una millora substancial, han de ser incorporades el més aviat possible.

12.4. DEFINICIÓ I NORMALITZACIÓ DE SIMULACRES

12.4.1. Generalitats..

Un "Simulacre" té l'objecte de comprovar:

- El funcionament i eficàcia dels sistemes d'avisos a la població, xarxes d'alarma i transmissions.
- La rapidesa de mobilització dels grups d'actuació i de l'aplicació de les mesures de protecció.
- El funcionament (en condicions fictícies) dels grups d'actuació i una primera avaluació de la seva eficàcia.

La seva finalitat és la d'avaluar l'operativitat d'un pla i modificar-la si s'escau. En aquest sentit, hauran d'establir-se criteris per a l'avaluació de la coordinació de les actuacions i l'eficàcia d'aquestes.

No obstant, existeixen dos punts que no poden ser posats a prova en un Simulacre. El primer és la rapidesa en assumir la situació d'emergència o alerta

per tots aquells actuants, autoritats convocades, etc que haurien de ser necessàriament preavisats. Com sigui que els simulacres "preparen" riscos o calamitats, no pot donar-se el factor "sorpresa".

Un altre punt no contrastable ni qualificable en un Simulacre és la capacitat dels diversos serveis actuants i autoritats per fer front a esdeveniments imprevistos que requeririen la modificació dels criteris d'intervenció inicialment proposats. Aquesta capacitat pot ser potenciada mantenint al dia els coneixements dels comitès assessors, així com els corresponents Exercicis per als grups d'Actuació.

12.4.2. Periodicitat.

S'han de realitzar d'acord amb la programació anual establerta. Cal programar un mínim d'un Simulacre a l'any. Cal a més realitzar un mínim d'un Simulacre nocturn un cop cada tres anys.

Es considera altament recomanable que els simulacres siguin realitzats durant estacions climàtiques diferents seqüencialment, sempre i quan les situacions climàtiques no siguin necessàries per a la simulació efectiva del pla de protecció civil.

12.4.3. Preparació i desenvolupament.

Prèviament a la realització del Simulacre, els consells assessors han de proposar al director del pla de protecció civil una situació fictícia de risc o calamitat amb tots aquells detalls que considerarà necessaris per a determinar una operativitat.

El consell assessor ha de confeccionar una llista de comprovació per a l'avaluació de l'eficàcia del Simulacre. Cal fixar els llocs, l'instant, les persones i els recursos amb els que cada grup d'actuació haurà de comptar.

A la llista de comprovació han d'anotar-se les dades mínimes necessàries poder avaluar els següents punts:

- Persones que van ser convocades a algun comitè d'emergències, CCA, grup d'actuació, etc.
- Temps necessari per a la constitució dels grups d'actuació.
- Temps que es requereix per a la determinació de zones afectades i recursos necessaris.
- Recursos humans i materials que es presenten a l'escenari.
- Temps d'arribada a l'escenari del suposat lloc, per part de cadascuna de les unitats mobilitzades.

Per a la determinació de temps d'arribada i recursos mínims necessaris cal tenir en compte, en cada cas, els següents factors:

- Naturalesa del risc o calamitat.
- Les distàncies entre el lloc i els llocs d'origen de les unitats mobilitzades.
- Condicions meteorològiques, i si és possible avaluació aproximada de les dificultats que suposaria per a una situació idèntica no simulada els casos en què les condicions meteorològiques siguin causa directa de l'esmentada situació.
- Estat de les vies públiques.
- Data i hora en què es produeix el simulacre.

Els temps s'han de comptabilitzar des del moment en què el grup o servei és avisat.

Els directors dels plans de protecció civil han de condicionar la posada en marxa d'un Exercici o bé d'un Simulacre amb la corresponent declaració d'"Alerta", "Emergència" o "Activació", la qual cal necessàriament fer precedir de les paraules "simulacre de".

Cada grup s'incorporarà als llocs senyalats, simulant en cada moment l'actuació prevista. Així mateix, han d'elaborar en temps real un informe on es registraran els temps d'inici i fi de cada operació o etapa, incloent el de sortida dels punts d'origen, així com les possibles incidències, amb la signatura i hora d'aquesta, de cada responsable.

A cada punt on tingui lloc una actuació relacionada amb el Simulacre, s'hi trobarà un observador designat pel consell assessor. L'observador és responsable de controlar els temps d'arribada de les unitats, així com dels recursos materials. L'observador ha de realitzar un informe en el qual es consignen els temps d'arribada de cadascuna de les unitats, així com dels recursos de què disposin.

Un aspecte molt important del Simulacre el constitueix la verificació de la operativitat real de les vies de comunicació entre els diferents grups d'actuació. Això és particularment important a les primeres fases del Simulacre, quan la qualitat de la informació de la que es disposa és baixa i el temps és un factor crític. Per aquest motiu, la cadena de comunicacions entre el lloc del risc o calamitat, el CECOP i els diferents grups d'actuació ha de ser objecte d'atenció preferent en l'avaluació del Simulacre.

Tot i no ser objecte directe del Simulacre, cal procurar mentalitzar als recursos humans del nivell municipal sobre la importància de la rapidesa de l'inici de la resposta i de que aquesta depèn fonamentalment de la notificació immediata per part dels afectats de l'inici del risc o calamitat fictici.

12.5. LA INFORMACIÓ A LA POBLACIÓ.

ASPECTES GENERALS.

Cal establir els procediments per donar a conèixer a la població els consells i mesures preventives i de comportament davant els riscos o calamitats.

En aquest context cal precisar el següent:

- **Informar** és donar a conèixer un fet, un esdeveniment o unes recomanacions a un públic concret o a una col·lectivitat.

- La **informació** es fa a través de missatges prèviament elaborats, a través d'un mitjà tecnològic de comunicació social. La informació és rebuda per una audiència heterogènia formada pels receptors de la població.
- La **comunicació** és el trasllat del contingut de la informació als receptors.
- **El programa de comunicació** estableix l'estratègia comunicativa i la metodologia a seguir, adreçada a respondre bàsicament a les següents qüestions:
  - El perquè s'informa
  - Els objectius
  - A qui s'informa (públics a determinar)
  - Com es comunica, en situació de risc o calamitat
  - Les eines comunicatives
  - Qui genera la informació

La comunicació a la població s'ha de fer regularment, i especialment quan el risc és estacional o periodificable. Les **pautes en la comunicació** del risc o la calamitat són entre d'altres:

- ☐ Utilitzar un **llenguatge simple i entenedor**. Seleccionar el tipus de llenguatge escaient d'acord amb els destinataris
- ☐ Oferir un **coneixement general i real de la situació**
- ☐ **Implicar als responsables** en el procés de comunicació
- ☐ Acceptar i **involucrar el públic** perquè participi en les decisions que l'afectaran. Això es pot dur a terme en la fase d'implantació dels plans.
- ☐ Fer una **programació** prèvia de les comunicacions pensant que hi ha diversos col·lectius als quals poden interessar alguns aspectes concrets.
- ☐ Adequar la **informació a la tipologia i sensibilització dels receptors**.

- ∃ **Descobrir allò que preocupa al públic** i identificar-se tant amb els seus sentiments com amb les seves preocupacions. Dissenyar comunicats planers però categòrics.
- ∃ Fer una **comunicació sincera** dient el que se sap i el que no. Allò que ha succeït i el que s'espera que passi.
- ∃ **Coordinar la informació** disponible amb la facilitada per altres fonts creïbles (organismes supranacionals).
- ∃ Facilitar la **informació adequada als mitjans de comunicació social** amb l'assiduitat que demanin.
- ∃ Assegurar la **fluïdesa d'informació** dins de l'estructura del pla, evitant les informacions contradictòries que poden ser donades per fonts no autoritzades.
- ∃ Emprar un **estil al més apropiat** possible al de la tipologia poblacional en les comunicacions directes.

CONTINGUT DE LA INFORMACIÓ A QUE CAL DONAR

El contingut de la informació s'ha d'ajustar bàsicament a:

- Cada tipus de risc.
- Les mesures preventives i de protecció (abans de materialitzar-se el risc).
- Les pautes de comportament i de protecció (durant la calamitat).

L'**ANNEX 12.A.** recull l'estructura d'un programa de comunicació a la població.

**ANNEX 12.A.: INFORMACIÓ A LA POBLACIÓ: ESTRUCTURA D'UN
PROGRAMA DE COMUNICACIÓ**

ANNEX 12.A.   INFORMACIÓ A LA POBLACIÓ: ESTRUCTURA D'UN PROGRAMA DE COMUNICACIÓ

Cal elaborar programes de comunicació a la població en relació a cada risc. La Generalitat disposa ja del "Pla General de Comunicació pel Risc Químic", amb una aplicació particular per a cada Pla d'Emergència Exterior i conforme a la Directriu Bàsica per a l'elaboració i homologació dels Plans Especials del Sector Químic.

Per tal d'obtenir una visió global de la situació existent cal fer uns estudis previs que facilitin el coneixement de:

- a) **La informació** existent sobre la zona, la població, les experiències anteriors relacionades amb els riscos o amb accidents, etc.

- b) **L'estructura poblacional** dels diferents públics afectats i les diferents tipologies d'audiències existents.

- c) El diferents tipus de **planificació existents**

El programa de comunicació es concreta en dos documents:

1. Manual de comunicació del risc
2. Manual de comunicació de la crisi

Manual de comunicació del risc

És un recull d'informacions redactades amb els següents **objectius**:

- Definir amb tota propietat tots els riscos potencials de la zona i donar-los a conèixer de forma intel·ligible a la població afectada.

- Generar consciència de risc real, allunyant tot alarmisme

- Preparar la població en el coneixement de les formes d'actuació en cas de calamitat

El **contingut** mínim farà referència:

A) Públics

S' anomenem públics els destinataris de la informació.

L'autoritat competent en cada cas ha d'informar la població.

Per aquest motiu i perquè la informació sigui eficaç cal fer una separació de les possibles audiències de les que cal distingir-ne tres grups:

- . **Públics afectats** (els que poden resultar afectats dels possibles riscos).
- . **Públics interessats** (els que no estan afectats directament).
- . **Públics especials**

Públics afectats:

Actuants: Autoritats, bombers, policies. serveis sanitaris, altres... Es realitzarà mitjançant programes formatius i d'ensinistrament.

Informació a la població directament afectada

Un mètode per informar, és combinar la informació escrita i la informació verbal.

- Cartes
- Fulletons o opuscles
- Eines audiovisuals: vídeo, programes informàtics....
- Visites porta per porta
- Reunions publiques
- Reunions
- Altres (en funció del risc)

Informació als públics especials

Líders d'opinió

Els líders d'opinió són les persones de rellevància pública que tenen credibilitat entre la població i que les seves opinions influeixen decisivament en l'opinió d'altres grups de persones.

Per la seva important transcendència i importància cal que aquests siguin part activa del procés de comunicació, i per tant formin part del programa de comunicació.

Mitjans de comunicació

Els mitjans de comunicació es constitueixen com la part fonamental per l'adequada difusió de les determinacions del pla de protecció civil i especialment de les instruccions a seguir.

Els mitjans de comunicació tenen dos funcions principals:

- Actuació com a líders d'opinió
- Actuació com a elements de difusió de la informació sobre el risc

B) Eines de comunicació

Cada grup de públics constitueix un nucli amb identitat pròpia, per aquest motiu s'hauran de dissenyar eines de comunicació diferents per adequar-les a cada públic, entre les que es poden citar:

Material escrit:

Manual de comunicació del risc

La finalitat d'aquest manual és conèixer el nivell de gestió de Protecció Civil. Aquest document reflecteix tècniques de comunicació pròpies dels experts que no cal que siguin divulgades.

Resum del pla de Protecció Civil

Es tracta d'un esquema del pla fet des d'un punt de vista pràctic.

Opuscle sobre el desenvolupament dels simulacres de comunicació

Es tracta d'un imprès simple, amb indicacions esquemàtiques sobre la manera d'actuar en els simulacres i les raons per fer-los, al mateix temps s'hi demana prendre el màxim interès per aquests simulacres a fi i efecte que, arribat el moment, es pugui actuar amb un bon coneixement dels mecanismes d'acció.

Opuscles genèrics sobre els riscos i els plans de protecció civil

Responen als esquemes bàsics del que ha de ser el comportament de la població en cas d'accident.

Programes preventius adreçats als educadors

Perquè rebin un coneixement suficient d'aspectes tècnics i de conducta en relació al risc o calamitat i que el puguin incorporar a la tasca docent.

Materials àudio-visuals

Vídeos

Visualització dels riscos existents i de les mesures previstes per al risc o calamitat.

Emissores de ràdio i televisió

Emissió de programes preparats per a ser difosos com a elements de coneixement del risc.

Mostres mòbils

Conjunt d'elements canviables a base de suports escrits, audiovisuals, informàtics i d'altres que es puguin mostrar al públic en general i en els àmbits escaients.

C) Exercicis de comunicació

Els plans de Protecció Civil tenen previstos exercicis d'ensinistrament, que posen en marxa tot l'operativitat de resposta.

La seva finalitat és, bàsicament, procurar rapidesa d'acció, una coordinació i una eficàcia que han de tenir com a conseqüència la ràpida reducció dels efectes calamitosos.

Al marge dels grups d'actuació, una situació de risc o calamitat comporta també l'Activació dels mecanismes de comunicació, amb l'objectiu que la població estigui informada de l'evolució de l'accident i de les normes d'actuació a seguir.

L'Exercici haurà de ser organitzat pel cap del Gabinet d'Informació i ha d'establir el sistema de transmissió de la informació en el lloc on es produeix el risc o calamitat, la configuració i funcionament del Gabinet d'Informació, la coordinació d'aquesta informació a través dels comunicats i la informació que es transmet a la població i als mitjans de comunicació.

Manual de comunicació de la crisi

Aquest document té com a objectius:

- Garantir una informació puntual, precisa, ordenada i verídica sobre la crisi
- Aconseguir unitat d'acció i coordinació en matèria de comunicació, en cas de crisi
- Assolir una ràpida acció comunicativa, clara i eficaç
- Fer arribar tan ràpidament com sigui possible els missatges i aconseguir que tinguin una alt grau de comprensió
- Obtenir la credibilitat i la confiança de la població i generar serenitat
- Obtenir i oferir amb fidelitat la informació del que ha succeït.

Aquest manual s'utilitza en el mateix moment que es produeix la crisi, per afavorir una resposta ràpida i el més eficaç possible. El director del pla de Protecció Civil pot decidir, si s'escau, introduir variants, segons el desenvolupament dels fets.

Contingut

A) El Gabinet d'Informació.

Depèn directament del director del pla. Determina la forma en què els mitjans de comunicació social accedeixen a la informació, en cas de risc o calamitat, per proporcionar una resposta a la seva demanda d'informació. També pot proporcionar, si s'escau, informació genèrica adreçada al públic en general.

Objectius fonamentals:

- Que la informació arribi el més ràpid possible i amb eficàcia als mitjans de comunicació .

Funcions:

- Configurar-se com a única font, coordinadora de tota la informació i que esdevingui l'únic punt on ha de concentrar-se tota informació que es generi.
- Unificar els continguts de les informacions que cal donar, per evitar confusions i contradiccions.
- Establir els models de comunicats, tant als mitjans de comunicació com a la població, fàcilment adaptables a les circumstàncies i característiques de la situació
- Difondre les primeres informacions als mitjans de comunicació, quan es doni una situació d'especial rellevància i mantenir en tot moment el fil informatiu cap a la població.
- Difondre les ordres, consignes i recomanacions dictades pel Director del pla de Protecció Civil.
- Centralitzar, coordinar i preparar la informació general sobre l'emergència d'acord amb el Director del pla i facilitar-la als mitjans de comunicació.

Si el director/a del Pla ho considera necessari,

- Informar sobre el risc o calamitat a totes les persones i els organismes que ho sol·liciten.

- Obtenir, centralitzar i facilitar tota la informació relativa als possibles afectats

B) Públics

Aquest manual s'adreça a totes les persones a les quals pot afectar qualsevol tipus de risc o calamitat:

- Població afectada directament per la crisi
- Els actuants que intervenen per resoldre el risc o calamitat: comitè d'emergències, grups d'actuació, etc.
- Públics especials: líders d'opinió, mitjans de comunicació

C) Mecanismes de comunicació

S'han d'establir, amb la col·laboració de les diverses administracions i entitats afectades els mecanismes de comunicació més adients per a cada població, transmetent la informació d'una manera clara, ràpida i eficaç. En termes generals i com a mínim, cal emprar Catalunya Ràdio i Ràdio Nacional d'Espanya a Catalunya (en alguns casos i depenent del tipus de risc o calamitat pot emprar-se megafonia mòbil, emissores locals i d'altres sistemes).

E) Programa d'acció

Des del moment que s'activa un pla de protecció civil, cal emprar el manual de comunicació de la crisi, que implica

1. La convocatòria del Gabinet d'Informació
2. L'anàlisi de la situació: el cap del Gabinet d'Informació ha de rebre indicacions del director del pla sobre la situació
3. L'activació dels mecanismes de comunicació, des de l'inici fins la fi del risc o calamitat, o mentre que serà convocat pel director.
4. La participació en les reunions del Comitè d'emergències.

F) Comunicats (models de comunicats en el corresponent ANNEX del capítol 5)

Han de ser breus i rigorosos. S'han de difondre a tots els mitjans de comunicació.

El manual de comunicació de crisi contindrà:

Models de comunicació adreçats als mitjans de comunicació:

1. Comunicat inicial
2. Comunicat amb noves referències
3. Comunicat final
4. Comunicats de convocatòria de rodes de premsa

Models de comunicats a la població:

1. Comunicat en cas d'alerta
2. Comunicat en cas d'emergència
3. Balanç

En cas de risc o calamitat cal actuar d'acord amb uns criteris que contemplin que la reacció de la població vindrà donada preferentment per:

- * Les mesures preventives establertes en el lloc del risc o calamitat
- * El grau de consciència social del risc i capacitat d'acció i reacció positiva de la població
- * La bona mobilització dels mitjans de comunicació, donant especial èmfasi a les fonts institucionals
- * L'organització i formació dels grups actuant
- * Els actors polític-socials implicats